

ที่ รล ๐๐๐๕.๓/๓๐๓๐๔

สำนักราชเลขาธิการ

พระบรมมหาราชวัง กทม. ๑๐๒๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง พระราชทานพระบรมราชานุญาต

เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

อ้างถึง หนังสือที่ มท ๐๕๐๖.๔/๒๓๑๗๑ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ตามที่ท่านได้มีหนังสือขอให้ นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทาน
พระบรมราชานุญาตเชิญพระบรมฉายาลักษณ์ ภาพพระราชมณเฑียรกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
และพระบรมราโชวาท ตามสำเนาที่แนบมา เพื่อเชิญไปลงพิมพ์บนปกหน้าและในวารสารที่ดิน ปีที่ ๖๐
ฉบับที่ ๖ ประจำเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๕๗ เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสพระราชพิธี
เฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว พระราชทาน
พระบรมราชานุญาต

(นายจิตรพัฒน์ ไกรฤกษ์)

รองราชเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

ราชเลขาธิการ

กองข่าว โทร. ๐๒ ๒๒๐ ๗๒๐๐ ต่อ ๓๔๐๕

โทรสาร ๐๒ ๒๒๐ ๗๓๒๒

เว็บไซต์: www.ohmpps.go.th

วารสารที่ดิน

ปีที่ ๖๐ ฉบับที่ ๖ เดือน พฤศจิกายน—ธันวาคม ๒๕๕๗

กองแผนงาน กรมที่ดิน ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ กทม. ๑๐๒๑๐

คณะกรรมการอำนวยการ

อธิบดี	ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ	กรรมการ
ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ	กรรมการ
รองอธิบดี	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนัก	กรรมการ
ผู้อำนวยการกอง	กรรมการ
เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
เลขาธิการกรม	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองแผนงาน	กรรมการและเลขานุการ

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ : นางดวงใจ ศรีทราสุข

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : นางสาวพุทธิไทย พักเหลือ
นางสาวสุภาพิมพ์ สิงห์พันธุ์ นางสาวอัจฉรา สันติปริชาจิตต์

กองบรรณาธิการ : นางปภาวดี ธรรมสนอง

นายประภัสสร สืบเหล่านายชัยวัลย์ สมจิตต์
นางสุพินดา นาคบัว นายพินัย คงคาเขตร
นางวันทนา ภวากันท์ นายสมญ ฐะเกียรติ
นางดวงรัตน์ จันทระประดิษฐ์ นายสงวน มณีรัตนศักดิ์
นายวิวรรธน์ สันะพิสิทธิ์ นายวิภาส โอวาทจรูญจิตต์
นายวัชร มาลัยมาตร นางสาวอนงค์นาถ กาญจนเพ็ญ
นางสาวอัจฉรา อุ๋นใจ

ฝ่ายศิลป์ : นายวีระชัย ลังกุลจินดา

นางสาวกมลพร ทักขินาสถาพร นางสาวธนรัตน์ จ้างประเสริฐ

ฝ่ายจัดการ

นางภูริณี เพชรชะเอม นายเพชรพิศุทธิ์ อัมจักร
นางสาวปัทมา เหลืองเพชรงาม นายกรกช ชีระปัญญา
นางภคนันท์ ภูคกงั่ว นางสาวพนิดา เต็งทับทิม
นายชูเกียรติ พวงเงิน

คุยกับ บ.ก.

วารสารที่ดิน ปีที่ ๖๐ ฉบับที่ ๖ เดือน พฤศจิกายน—ธันวาคม ๒๕๕๗ อยู่ในห้วงระยะเวลาที่ก่อกำเนิดวันสำคัญให้รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๑๔ พฤศจิกายน “วันพระบิดาแห่งฝนหลวง” ประเทศชาติรอดพ้นวิกฤตภัยแล้งนับแต่ปี ๒๕๔๘ จนถึงปัจจุบัน และ ๑ ธันวาคม “วันดำรงราชานุภาพ” น้อมรำลึกในพระกรุณาธิคุณ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลกพรรณราชกุมารี พระปิตาแห่งประวัติศาสตร์โบราณคดีไทยที่องค์การยูเนสโกได้ถวายสดุดีพระองค์ท่านเป็น “บุคคลสำคัญของโลก” ในภายหลัง และที่สุดวันสำคัญที่ประชาชนทั้งชาติ รอคอยด้วยความซาบซึ้งและปลาบปลื้มในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีรัฐสม ๕ ธันวาคม “วันพ่อแห่งชาติ” รวมอยู่ในวารสารฉบับนี้ ให้เพื่อนๆ สมาชิกได้ร่วมรำลึกถึงพระองค์ท่าน

ฉบับนี้เรามาเสริมความรู้ในการปฏิบัติงานให้บริการประชาชนกัน ด้วยแนววินิจฉัยของกรมที่ดินในประเด็นปัญหาต่างๆ เต็มเต็มด้วยหลักกฎหมายจากคดีปกครอง และตามติด Good Morning Asean ประเทศสุดท้ายที่จะเข้ามาทักทายเพื่อนๆ สมาชิก “Thailand” นั่นเอง ซึ่งมีเรื่องราวมากมายทีเดียวที่หากท่านได้รู้แล้ว อาจจะอยากไปสัมผัสให้ถึงพื้นที่ตามมาได้เลยละ

ในโอกาสที่เป็นฉบับส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ๒๕๕๘ คณะที่มงานวารสารที่ดิน จึงขออาราธนาอำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาลประทานพรให้สมาชิกวารสารที่ดินและชาวดินทุกท่าน ประสบแต่ความสุขความเจริญ ปราศจากสิ่งใด ขอให้สมตั้งใจปรารถนาทุกประการ

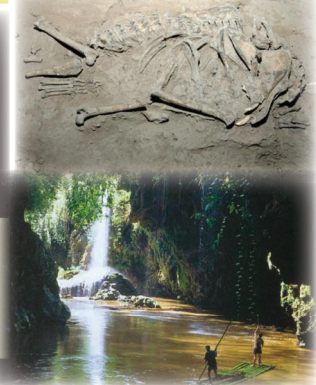
พบกันใหม่ฉบับหน้า ปี ๒๕๕๘

บ.ก.

“บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในวารสารที่ดิน
เป็นวรรณกรรมของผู้เขียนโดยเฉพาะ
กรมที่ดินและบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย”

CONTENT สารบัญ

ปีที่ ๖๐ ฉบับที่ ๖ เดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่องน่ารู้...

- ๔ เรื่อง แนววินิจัยของกรมที่ดิน เกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม
- ๙ เรื่อง การส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมเชิงจริยธรรมในองค์กร E-DNA
- ๑๒ เรื่อง พินัยกรรมชาวบ้าน
- ๑๖ เรื่อง การประกันตัวในชั้นศาล และชั้นตำรวจ
- ๒๒ เรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม

ข้อคิด...

- ๓๐ “อย่าไปขัดแย้งกับใคร”

หลักกฎหมายจากคดีปกครอง...

- ๓๑ เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษาศาลปกครอง

คำคม...

- ๓๙ “ไม่เกิดประโยชน์อะไร”

วันสำคัญที่ควรรู้...

- ๔๐ วันพระบิดาแห่งฝนหลวง ๑๔ พฤศจิกายน
- ๔๕ วันบิดาแห่งประวัติศาสตร์ไทย กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ๑ ธันวาคม

- ๕๐ วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ประวัติความเป็นมาวันพ่อแห่งชาติ) ๕ ธันวาคม

- ๕๓ พระราชกรณียกิจที่สำคัญของรัชกาลที่ ๙

เล่าสู่กันฟัง...

- ๖๕ Good Morning Asean
 - แนะนำประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศไทย
 - กฎระเบียบการลงทุน/นโยบายส่งเสริมการลงทุน
 - หลักเกณฑ์การถือครองอสังหาริมทรัพย์ของคนต่างด้าวในประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ

ลานกวี...

- ๙๙ “สวนโมกขพลาราม” สมหมาย หนูช่วย

สรรหาสาระ...

- ๑๐๐ “สเต็มเซลล์” อาจเสี่ยงมะเร็ง

ใต้ร่มธรรมะ...

- ๑๐๕ “คนเห็นแก่ตน” สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๑๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

- ๑๐๖ ภาพเล่าเรื่อง...

แนววินิจฉัยของกรมที่ดิน เกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม*

เนื่องจากกรมที่ดินได้มีการพิจารณาวินิจฉัย เกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งกรมที่ดินพิจารณาเป็นที่ยุติแล้ว เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ควรศึกษาและถือเป็นแนวทางปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อมีเรื่องทำนองเช่นนี้ ซึ่งไม่ได้มีการแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ ผู้เขียนจึงได้สรุปแนวทางการพิจารณาของกรมที่ดินเผยแพร่ เพื่อเป็นความรู้และแนวทางปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนี้

เรื่องที่ ๑ การขอจดทะเบียนโอนมรดกที่ดิน น.ส.๓ แล้วมีผู้คัดค้านว่าได้มาโดยการครอบครอง

เรื่องที่ ๒ ชายที่ดินที่อยู่ในระหว่างห้ามโอนตามมาตรา ๕๔ ทวิ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้แก่เทศบาล

เรื่องที่ ๓ ศาลมีคำสั่งถอนผู้จัดการมรดกเดิม แล้วสั่งตั้งผู้จัดการมรดกคนใหม่

เรื่องที่ ๔ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม กรณีศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งเป็นคนسابสูญ

เรื่องที่ ๑ การขอจดทะเบียนโอนมรดกที่ดิน น.ส.๓ แล้วมีผู้คัดค้านว่าได้มาโดยการครอบครอง

● **ประเด็นปัญหา** นายอ้วน ในฐานะทายาทโดยธรรมของ นายเอก ได้ยื่นขอรับมรดกที่ดินตามหลักฐาน น.ส.๓ ของนายเอก แต่ไม่ได้ น.ส.๓ มาจดทะเบียนเนื่องจาก นางแจ่ง ผู้มีชื่อร่วมใน น.ส.๓ เป็นผู้ยึดถือไว้ และไม่ยอมส่งมอบ น.ส.๓ นายอ้วน จึงขอให้เจ้าพนักงานที่ดินเรียก น.ส.๓ จากนางแจ่ง เพื่อนำมาจดทะเบียนระหว่างประกาศมรดก นางแจ่ง ได้แย้งคัดค้านว่าที่ดินดังกล่าวเป็นของตน โดยนายเอก ผู้ตาย ได้ขายให้แก่ตนแล้วด้วยการส่งมอบการครอบครอง และตนได้เข้าครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินตลอดมา จนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า ๑๐ ปีแล้ว จึงได้มาซึ่งสิทธิครอบครองในที่ดินดังกล่าว ขอให้เจ้าพนักงานที่ดิน ยกเลิกคำขอรับมรดกของนายอ้วน จึงมีปัญหาในทางปฏิบัติว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ควรดำเนินการอย่างไร ระหว่างรับคำขอคัดค้านไว้พิจารณาและทำการสอบสวนเปรียบเทียบ หรือยกคำคัดค้านและดำเนินการจดทะเบียนโอนมรดกให้แก่นายอ้วนต่อไป

● **ข้อกฎหมาย** ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๔๑

● **ความเห็นกรมที่ดิน** กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า การรับมรดกที่ดินที่เป็น น.ส. ๓ เป็นการรับสิทธิครอบครองตกทอดมาโดยผลของกฎหมายตามหลักการทะเบียนเท่านั้น แม้ข้อเท็จจริงที่ดินมรดกจะมีผู้มียุติครอบครองการจดทะเบียนโอนมรดก ก็ไม่ได้ทำให้ผู้มียุติครอบครองเสียสิทธิไปแต่อย่างใด ใครมีสิทธิครอบครองในที่ดินก็ยังคงมีอยู่ต่อไป ที่สำคัญคำคัดค้านนี้ไม่ใช่เป็นการคัดค้านเรื่องมรดกแต่เป็นการคัดค้านเรื่องสิทธิครอบครอง ซึ่งเป็นการอ้างสิทธิคนละอย่างกัน พนักงานเจ้าหน้าที่จึงไม่อาจรับคำคัดค้านนี้ไว้พิจารณาได้ ด้วยเหตุผลว่าการที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะรับคำคัดค้านไว้พิจารณาตามมาตรา ๔๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินได้ ต้องเป็นกรณียาหาทที่มีสิทธิรับมรดกคัดค้านเรื่องสิทธิในการรับมรดกเท่านั้น ฉะนั้น

* นายสยมภู สุระเกียรติ นักวิชาการที่ดินชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน

ในทางปฏิบัติพนักงานเจ้าหน้าที่จึงควรยกคำคัดค้านของนางแจ้ ที่อ้างการครอบครอง แต่คัดค้านในเรื่องสิทธิการรับมรดก และถ้านางแจ้เห็นว่าตนมีสิทธิดีกว่าเพราะเป็นผู้ครอบครองและมีสิทธิครอบครอง ก็ควรแนะนำให้ยื่นคำขอจดทะเบียนในประเภทได้มาโดยการครอบครอง ตาม ป. พ. พ. มาตรา ๑๓๖๓/ ตามนัยหนังสือกรมที่ดินตอบข้อหารือจังหวัดปราจีนบุรี ที่ มท ๐๖๑๒/๒/๑๕๑๔๐ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๑๓/ ซึ่งกรมที่ดินได้เวียนให้ทุกจังหวัดทราบและถือปฏิบัติตามหนังสือ ที่ มท ๐๖๑๒/ว ๑๕๔๓๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๑๓ โดยหากการขอรับโอนมรดกพร้อมจะจดทะเบียนได้ก็ให้จดทะเบียนโอนมรดกต่อไปได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าจะมีผู้ขอจดทะเบียนได้มาโดยการครอบครอง ตามมาตรา ๑๓๖๓/ หรือไม่ แต่ถ้าได้จดทะเบียนได้มาโดยการครอบครอง ตาม ป. พ. พ. มาตรา ๑๓๖๓/ แล้ว คำขอรับมรดกย่อมถูกยกเลิกไปในตัว เพราะไม่มีชื่อเจ้ามรดกเป็นเจ้าของ น.ส.๓ ในทางทะเบียนแล้ว หากการขอจดทะเบียนได้มาโดยการครอบครองตาม ป. พ. พ. มาตรา ๑๓๖๓/ มีผู้คัดค้านก็ให้ทำการเปรียบเทียบตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๓/ (พ.ศ. ๒๔๙๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๙/ ข้อ ๓/

เรื่องที่ ๒ ขยายที่ดินที่อยู่ระหว่างห้ามโอนตามมาตรา ๕๔ ทวิ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้แก่เทศบาล

● **ประเด็นปัญหา** นายเขียว ขอจดทะเบียนขยายที่ดินที่อยู่ในบังคับห้ามโอนตามมาตรา ๕๔ ทวิ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้แก่ เทศบาล ก. มีประเด็นพิจารณาว่า ข้อยกเว้นในเรื่องของการห้ามโอนตามมาตรา ๕๔ ทวิ วรรคห้า ที่ว่าโอนได้ถ้าเป็นกรณีโอนให้แก่ทบวงการเมือง องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลรัฐวิสาหกิจ ที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัตินั้น จะหมายถึงการโอนที่มีค่าตอบแทนด้วยหรือไม่ หรือหมายถึงแต่เฉพาะการโอนที่ไม่มีค่าตอบแทนเท่านั้น

- **ข้อกฎหมาย**
๑. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๑ และมาตรา ๕๔ ทวิ วรรคห้า
 ๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓/ มาตรา ๓/๐
 ๓. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓/๒
 ๔. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๓/ วรรคสอง

● ความเห็นกรมที่ดิน

การห้ามโอนที่ดินให้แก่ผู้อื่นตามมาตรา ๕๔ ทวิ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หมายความว่า การโอนทุกประเภทที่เข้าลักษณะเป็นการโอนตามกฎหมาย เช่น การขาย ให้ หรือแลกเปลี่ยน ฯลฯ ดังนั้น ข้อยกเว้นที่มีให้นำเรื่องการห้ามโอนดังกล่าวมาใช้บังคับแก่กรณีโอนให้แก่ทบวงการเมือง องค์การของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ จึงควรหมายถึง ยกเว้นให้กับการโอนทุกประเภท ที่เข้าลักษณะเป็นการโอนตามกฎหมายเช่นเดียวกัน ไม่ว่าการโอนนั้นจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม หากบทบัญญัติมาตรา ๕๔ ทวิ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน มีเจตนารมณ์ที่จะไม่ให้นำเรื่องการห้ามโอนมาใช้บังคับเฉพาะกรณีโอนให้แก่ทบวงการเมือง องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ โดยไม่มีค่าตอบแทน ก็น่าจะบัญญัติไว้ให้ชัดเจนดังเช่นกรณีโอนให้แก่สหกรณ์ ที่บัญญัติว่า การโอนต้องเป็นไปเพื่อการชำระหนี้โดยได้รับอนุมัติ

จากนายทะเบียนสหกรณ์ ซึ่งหมายความว่า หากการโอนให้แก่สหกรณ์มิได้ เพื่อการชำระหนี้ แต่เป็นการโอนประเภทอื่นๆ เช่น ขาย ให้ หรือ แลกเปลี่ยน ฯลฯ ย่อมต้องอยู่ในบังคับห้ามโอน หรือกรณีของการตกทอดทางมรดก ซึ่งหมายถึงตกทอดทั้งแก่ทายาทโดยธรรมและโดยพินัยกรรม เพราะถ้าบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายที่ดินมีเจตนารมณ์ที่จะให้ “การตกทอดทางมรดก” มีความหมายผิดแผกแตกต่างไปจากบทบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว ก็น่าจะบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ เช่น มาตรา ๙๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ให้คนต่างด้าวได้มาซึ่งที่ดินที่ได้รับมรดกในฐานะทายาทโดยธรรม ฉะนั้นเมื่อเทศบาล ก. เป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามนัยมาตรา ๓/ มาตรา ๓/๐ และมาตรา ๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบกับมาตรา ๓/ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๖ จึงอยู่ในความหมายของคำว่า “ทบวงการเมือง” ตามมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กรณี เทศบาล ก. ซึ่งที่ดินที่มีข้อบังคับห้ามโอนตามมาตรา ๕๘ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พนักงานเจ้าหน้าที่จึงจดทะเบียนให้ได้

เรื่องที่ ๓ ศาลมีคำสั่งถอนผู้จัดการมรดกเดิม แล้วสั่งตั้งผู้จัดการมรดกคนใหม่

● **ประเด็นปัญหา** ศาลมีคำสั่งตั้ง นาง ก. เป็นผู้จัดการมรดก ต่อมา นาง ก. ขอจดทะเบียนลงชื่อเป็นผู้จัดการมรดกในโฉนดที่ดินและจดทะเบียนโอนมรดกให้แก่ตนเอง ภายหลังจากพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนให้ไปแล้วปรากฏว่าศาลมีคำสั่งเพิกถอน นาง ก. จากการเป็นผู้จัดการมรดกแล้วตั้งให้ นาย ข. เป็นผู้จัดการมรดกแทน นาย ข. ได้นำคำสั่งศาลดังกล่าวมาขอดำเนินการลงชื่อผู้จัดการมรดก พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าศาลสั่งถอน นาง ก. จากการเป็นผู้จัดการมรดกแล้ว จึงได้เพิกถอนรายการจดทะเบียนลงชื่อ นาง ก. เป็นผู้จัดการมรดกและเพิกถอนรายการจดทะเบียนโอนมรดกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๑ วรรคแปด แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

● **ข้อกฎหมายและคำพิพากษาฎีกา**

๑. มาตรา ๖๑ วรรคแปด แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

๒. กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบสวนและการพิจารณาเพิกถอนหรือแก้ไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมหรือการจดทะเบียนเอกสารรายการจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์โดยตลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓

๓. มาตรา ๑๖๒๙ มาตรา ๑๓/๑๖ มาตรา ๑๓/๑๙ และ มาตรา ๑๓/๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๔. มาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

๕. คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๔๓/๒๕๒๔ , ที่ ๑๔๑๐/๒๕๒๙ , ที่ ๔๔๑๖/๒๕๓๓/ และที่ ๖๙๓๒/๒๕๔๐

● **ความเห็นกรมที่ดิน**

เมื่อศาลมีคำสั่งตั้ง นาง ก. เป็นผู้จัดการมรดก นาง ก. ย่อมมีสิทธิและหน้าที่ในการจัดการมรดกหรือแบ่งปันทรัพย์มรดก ตามนัยมาตรา ๑๓/๑๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นับแต่วันที่ได้อำนาจหรือถือว่าได้อำนาจคำสั่งศาลแล้วตามมาตรา ๑๓/๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จนกว่าศาลจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ดังนั้น การที่

นาง ก. ผู้จัดการมรดกจดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดกในโฉนดที่ดินและโฉนดที่ดินให้แก่ตนเองในฐานะทายาทโดยธรรม ตามมาตรา ๑๖๒๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งถอน นาง ก. จากการเป็นผู้จัดการมรดกจึงเป็นการจดทะเบียนไปตามสิทธิและหน้าที่ของผู้จัดการมรดกตามมาตรา ๑๗/๑๙ แล้ว และการโอนมรดกให้แก่ตนเองในฐานะทายาทโดยธรรมไม่ถือเป็นการกระทำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกองมรดก ตามมาตรา ๑๗/๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓/๘๓/๒๕๒๔ , ที่ ๑๔๑๐/๒๕๒๙ , ที่ ๔๘๑๖/๒๕๓๗ และที่ ๖๙๓๒/๒๕๔๐) จึงเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมาย แม้ต่อมาภายหลังศาลจะมีคำสั่งให้ถอน นาง ก. จากการเป็นผู้จัดการมรดกก็ตาม ก็มิได้มีผลทำให้การจดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดกและโฉนดที่ดินที่ นาง ก. กระทำในขณะที่เป็นผู้จัดการมรดกต้องเสียไป ประกอบกับคำสั่งศาลเป็นเรื่องถอนผู้จัดการมรดก มิได้สั่งเพิกถอนรายการจดทะเบียนดังกล่าวหรือพิพากษาว่าการจัดการมรดกของ นาง ก. เป็นปฏิปักษ์ต่อกองมรดกตามมาตรา ๑๗/๒๒ กรณีจึงไม่อาจเพิกถอนรายการจดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดกและโฉนดที่ดินที่ได้กระทำไปแล้ว โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๑ วรรคแปด แห่งประมวลกฎหมายที่ดินได้ การที่พนักงานเจ้าหน้าที่เพิกถอนรายการจดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดกและโฉนดที่ดินจึงเป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกต้อง ต้องยกเลิกการเพิกถอนรายการจดทะเบียนทั้งสองรายการ

เรื่องที่ ๔ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม กรณีศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งเป็นคนسابสูญ

● **ประเด็นปัญหา** ศาลมีคำสั่งให้ นาง ก. เป็นคนسابสูญ ต่อมาศาลมีคำสั่งตั้ง นาย ข. เป็นผู้จัดการมรดกของ นาง ก. โดย นาย ข. ได้นำคำสั่งศาลมายื่นคำขอจดทะเบียนลงชื่อผู้จัดการมรดกเฉพาะส่วนของนาง ก. ในโฉนดที่ดินและโฉนดที่ดินเฉพาะส่วนของ นาง ก. ให้แก่ตนเอง ต่อมานาง ก. ซึ่งเป็นบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนسابสูญร้องขอต่อศาลให้ศาลถอนคำสั่งให้เป็นคนسابสูญตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๓ โดยศาลได้มีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งให้ นาง ก. เป็นคนسابสูญ และนาง ก. ได้ขอให้เจ้าพนักงานที่ดินเพิกถอนการทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้กลับมามีชื่อของ นาง ก. ถือกรรมสิทธิ์ตามเดิม ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จะดำเนินการได้หรือไม่

● **ข้อกฎหมายและระเบียบ**

๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๓ มาตรา ๔๐๖ และมาตรา ๑๖๐๒
๒. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๑
๓. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒ (๓) (๗)
๔. บันทึกกองทะเบียนที่ดิน ที่ มท ๐๓/๑๐.๑/๖๑๐ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๒
๕. หนังสือกรมสรรพากร ที่ กค ๐๘๑๑/๑๕๐๓๖ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ตอบข้อหารือกรมที่ดิน กรณีการจดทะเบียนโอนคืนเจ้าของเดิมเมื่อศาลสั่งเพิกถอนคำสั่งให้เป็นคนسابสูญว่า ไม่เข้าลักษณะเป็นการ “ขาย” ตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร จึงไม่มีเงินได้พึงประเมินที่จะต้องเสียภาษีหรืออยู่ในบังคับต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย แต่อย่างใด

● ความเห็นกรมที่ดิน

เมื่อศาลมีคำสั่งให้ นาง ก. เป็นคนسابสูญ ย่อมทำให้ทรัพย์สินมรดกของ นาง ก. ตกทอดแก่ทายาทตามมาตรา ๑๖๐๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และต่อมาเมื่อศาลมีคำสั่งตั้ง นาย ข. เป็นผู้จัดการมรดก นาง ก. นาย ข. ในฐานะผู้จัดการมรดก นาง ก. ก็ชอบที่จะจัดการทรัพย์สินมรดกของ นาง ก. ได้ตามอำนาจหน้าที่ เมื่อ นาย ข. ในฐานะผู้จัดการมรดก ของ นาง ก. ยื่นคำขอ และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จดทะเบียนผู้จัดการมรดกเฉพาะส่วน โฉนดที่ดินและโฉนดมรดกเฉพาะส่วนโฉนดที่ดินที่มีชื่อ นาง ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ให้แก่ตนเองในฐานะทายาทโดยธรรมของนาง ก. จึงถือว่าเป็นการจดทะเบียนโดยชอบแล้ว ถึงแม้ต่อมาจะมีคำสั่งศาลเพิกถอนคำสั่งให้ นาง ก. เป็นคนسابสูญแล้วก็ตาม แต่คำสั่งศาลดังกล่าวก็ไม่กระทบกระเทือนการจดทะเบียนผู้จัดการมรดกและโฉนดมรดกเฉพาะส่วนที่จดทะเบียนไปแล้ว ตามนัยมาตรา ๖๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงไม่อาจเพิกถอนหรือแก้ไขรายการจดทะเบียนดังกล่าวตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเพื่อให้กลับมาเป็นของ นาง ก. ได้ แต่เมื่อศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งที่ให้ นาง ก. เป็นคนسابสูญแล้ว นาย ข. ผู้รับโอนมรดกอันเนื่องมาจากศาลมีคำสั่งให้ นาง ก. เป็นคนسابสูญตามมาตรา ๖๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ก็ต้องคืนทรัพย์สินมรดกให้แก่ นาง ก. ในฐานะลาภมิควรได้ ตามมาตรา ๔๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การดำเนินการดังกล่าว นาย ข. ผู้รับโอนมรดกต้องไปยื่นคำขอจดทะเบียนโอนที่ดินคืนให้แก่ นาง ก. และใช้ชื่อประเภทการจดทะเบียนว่า “โอนคืนเจ้าของเดิมเฉพาะส่วน” พร้อมทั้งบรรยายด้วยอักษรสีแดงไว้ในรายการจดทะเบียนด้วยว่า “นาย ข. โอนที่ดินเฉพาะส่วนของตนคืน นาง ก. เนื่องจากศาล..... คดีหมายเลขแดงที่..... ลงวันที่..... ได้สั่งถอนคำสั่งที่ให้ นาง ก. เป็นคนسابสูญ” กรณีนี้เป็นการจดทะเบียนประเภทไม่มีทุนทรัพย์ ต้องเรียกเก็บค่าธรรมเนียมแปลงละ ๕๐ บาท ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ข้อ ๒ (๗) (๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนการเรียกเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หัก ณ ที่จ่าย กรมที่ดินได้เคยหารือกับกรมสรรพากรและได้รับแจ้งจากกรมสรรพากร สรุปว่าการจดทะเบียนโอนคืนเจ้าของเดิม ไม่เข้าลักษณะเป็นการ “ขาย” ตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร จึงไม่มีเงินได้พึงประเมินที่จะต้องเสียภาษีหรืออยู่ในบังคับต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย แต่อย่างใด

การส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมเชิงจริยธรรมในองค์กร E-DNA

ที่มาและวัตถุประสงค์

ที่มา

กรมที่ดินได้เข้าร่วมเป็นหน่วยงานนำร่องโครงการส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมเชิงองค์กร ตามคำเชิญของสำนักงาน ก.พ. เพื่อศึกษากรอบแนวคิดในการจัดทำค่านิยมและวัฒนธรรมเชิงจริยธรรมในองค์กร

ในการดำเนินงาน กรมที่ดินได้จัดตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อระดมสมอง ทบทวน ค่านิยมและวัฒนธรรมเชิงจริยธรรมของกรมที่ดิน และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และการสำรวจความคิดเห็นจากบุคลากรกรมที่ดิน มาวิเคราะห์หว่าอะไรควรทำ (Do) อะไรไม่ควรทำ (Don't) และท้ายที่สุดจึงได้ค่านิยมหลัก ๖ ประการ

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นกรอบแนวคิดค่านิยมหลักของกรมที่ดินในการพัฒนาองค์กร สู่การบริการที่เป็นเลิศ
- เพื่อส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมเชิงจริยธรรมในกรมที่ดิน ที่ส่งผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารราชการของกรมที่ดินแบบยั่งยืน

ACCOUNTABILITY

การตระหนักรู้ในบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ

พฤติกรรมที่ควรแสดงออก

- มีสำนึกในบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ
- มีความรู้ ความสามารถในงานที่ทำเป็นอย่างดีและทำอย่างเต็มศักยภาพ
- กล้ารับผิดชอบต่อผลงาน และการตัดสินใจของตนเอง
- มองภาพรวมความสำเร็จขององค์กร มากกว่า

COMMUNICATION

การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

พฤติกรรมที่ควรแสดงออก

- สื่อสาร และถ่ายทอดข้อมูลอย่างถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว และทั่วถึง
- สื่อสารในเชิงบวก สุภาพ และปราศจากอคติ
- รับฟัง และเห็นคุณค่าของความคิดที่แตกต่าง
- ปรับรูปแบบ วิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้ฟัง และสถานการณ์

CUSTOMER SERVICE ORIENTED

จิตสำนึกในการให้บริการประชาชน หรือผู้ที่มาติดต่อ

พฤติกรรมที่ควรแสดงออก

- ยินดีให้บริการ และช่วยเหลือประชาชนเสมือนญาติมิตร
- ใช้วาจาที่เหมาะสม มีอธยาศัย และมิตรไมตรีที่ดี
- ให้บริการด้วยความรวดเร็ว เอาใจใส่
- รับฟัง และเข้าใจในสิ่งที่ลูกค้า หรือประชาชนคาดหวัง
- ให้ความช่วยเหลือผู้ที่มาติดต่อ แม้จะอยู่นอกเหนือหน้าที่งานที่ได้รับมอบหมาย

ETHIC

คุณธรรม จริยธรรม และความซื่อตรง

พฤติกรรมที่ควรแสดงออก

- ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต และโปร่งใส
- ปฏิบัติงาน โดยไม่หวังผลประโยชน์ หรือสิ่งตอบแทน
- วางตัวเป็นกลาง ให้ความยุติธรรม เพื่อรักษาสีทึบของทุกฝ่าย
- ยึดมั่นในกฎระเบียบ วินัย ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

PEOPLE DEVELOPMENT & LEARNING

การเรียนรู้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมที่ควรแสดงออก

- หมั่นศึกษา หาความรู้เพิ่มเติมในงานที่รับผิดชอบ
- พัฒนากระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง
- เชื่อมโยงความรู้ แนวคิดใหม่มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน
- นำความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะมา ปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น

TEAMWORK

การทำงานเป็นทีม

พฤติกรรมที่ควรแสดงออก

- ให้ความร่วมมือกับทีม พร้อมช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ
- สามัคคี และช่วยกันแก้ปัญหา เพื่อความสำเร็จของทีม
- มีสำนึกในสัดส่วนงาน และรับผิดชอบส่วนของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ
- ให้ความไว้วางใจ เชื่อใจ เคารพในสถานะ บทบาทและให้เกียรติผู้ที่ทำงานร่วมกัน
- ให้กำลังใจซึ่งกันและกันสม่ำเสมอ

E – DNA

- ACCOUNTABILITY
- COMMUNICATION
- CUSTOMER SERVICE ORIENTED
- ETHIC
- PEOPLE DEVELOPMENT & LEARNING
- TEAMWORK

ผลสัมฤทธิ์

กรมที่ดิน มีแนวทางการพัฒนาและเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของข้าราชการกรมที่ดิน ที่สอดคล้องกับจรรยาข้าราชการกรมที่ดิน และประมวลจริยธรรมข้าราชการกรมที่ดิน เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ และเป็นองค์กรที่เข้มแข็ง ตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และเป็นที่ไว้วางใจต่อสังคม

ข้อมูล : กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมกรมที่ดิน

พินัยกรรมชาวบ้าน

ตามปกติเมื่อบุคคลใดตาย มรดกของผู้นั้นจะตกทอดแก่ทายาท คือตกได้แก่บุตร ภรรยา สามี และบิดามารดาของผู้ตาย อย่างไรก็ตามถ้าผู้ตายเขาอาจทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินให้ใครก็ได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นทายาทผู้มีสิทธิในมรดก ปัญหาว่าการทำพินัยกรรมนั้นจะอย่างไร เขาจะทำเองได้หรือไม่ และทำไปแล้วขณะที่เขายังไม่ตาย เขาจะเพิกถอนหรือทำลายพินัยกรรมของเขานั้นเองได้หรือไม่ เพียงใด หรือเขาประสงค์จะทำพินัยกรรมยกส่วนต่างๆ ของร่างกายเขานั้นให้แก่โรงพยาบาลจะทำได้เพียงใดหรือไม่ เราลองมาทำความเข้าใจกันแบบง่ายๆ ในลักษณะถามตอบกันดังนี้

๑. ถาม การทำพินัยกรรมอย่างง่ายๆ ทำได้อย่างไร

ตอบ พินัยกรรมเป็นเรื่องที่น่าสนใจสำหรับเราท่านทั้งหลาย เพราะเหตุว่าหากเราประสงค์จะให้ทรัพย์สินของเราตกได้แก่ใคร เมื่อเราตายไปแล้วนั้นเราก็สามารถทำได้ ลักษณะเช่นนี้แหละเราเรียกว่าพินัยกรรม ซึ่งต่างกับการที่เรายกทรัพย์สินให้ผู้อื่นในขณะที่เรามีชีวิตอยู่เป็นเรื่องของการให้โดยเสนหา แต่ถ้าหากเราประสงค์จะให้ทรัพย์สินแก่ผู้อื่นโดยไม่มีค่าตอบแทนใดๆ ภายหลังจากที่เราตายไปแล้วนั้น เราเรียกว่าพินัยกรรมซึ่งจะต้องทำตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้

๒. ถาม ดังนั้นพินัยกรรมก็คือการแสดงเจตนากำหนดการเมื่อตายของบุคคลว่า หากเขาตายไปแล้วให้ทรัพย์สินของเขานั้นตกแก่ใคร

ตอบ ในเรื่องการแสดงเจตนากำหนดการเมื่อตายนั้น ไม่จำกัดเฉพาะแต่หากเขาตายไปแล้ว ให้ทรัพย์สินของเขาตกได้แก่ใครเท่านั้น เขาอาจกำหนดการเมื่อตายว่าหากเขาตายไปแล้วให้ดวงตาของเขาตกได้แก่โรงพยาบาลนั้น ปอดของเขาตกได้แก่โรงพยาบาลนี้ ก็ย่อมทำได้เช่นเดียวกัน เพราะในเรื่องพินัยกรรมนั้นกฎหมายได้เขียนไว้กว้างๆ รวมทั้งทรัพย์สินและการอื่นใดต่างๆ ที่สามารถบังคับได้ด้วย และยิ่งกว่านั้นเขาอาจทำพินัยกรรมตัดมิให้ทายาทของเขารับมรดกของเขาก็ย่อมทำได้อีก

๓. ถาม ถ้าหากเราประสงค์จะทำพินัยกรรมเองจะทำได้หรือไม่

ตอบ ทำได้ ไม่ใช่เรื่องยากเย็นอะไรเลยหากเราอ่านออกเขียนได้ก็ย่อมทำได้ พินัยกรรมประเภทนี้เราเรียกว่าพินัยกรรมแบบเขียนด้วยตนเอง ซึ่งก็เป็นเรื่องง่ายๆ ไม่จำเป็นต้องมีพยานรู้เห็น เราเขียนของเราเองขึ้นมาก็ย่อมทำได้ ไม่มีปัญหาอะไรไม่ใช่เรื่องยากเย็นด้วย อย่างไรก็ตามพินัยกรรมแบบที่เขียนเองนั้นก็ควรจะเป็นเรื่องที่ไม่สลับซับซ้อน ผู้ทำไม่มีทรัพย์สินมากมายอะไรนักทายาทอาจจะมีคนสองคน หรือบุคคลที่เราประสงค์จะยกทรัพย์สินให้นั้นเป็นบุคคลอื่นซึ่งเราเห็นว่าเขาควรจะได้ทรัพย์สินจากเราเมื่อเราตายไปแล้วก็ย่อมกระทำได้

๔. ถาม ขอให้ยกตัวอย่างพินัยกรรมแบบเขียนเองสักฉบับ

ตอบ เรื่องนี้นับเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ถ้าหากท่านประสงค์จะทำพินัยกรรมด้วยตนเองโดยไม่หวังจะต้องไปพึ่งพาใคร ประการแรกก็ควรที่จะเริ่มต้นว่าทำที่ไหน ใช้กระดาษธรรมดา มีปากกาหนึ่งด้ามหยิบมาแล้วก็เขียนขึ้นต้นเลยว่าเขียนจั่วหน้ากลางกระดาษว่า พินัยกรรมและถัดมาอีกบรรทัดหนึ่งก็ย่อหน้าว่า ทำที่บ้านเลขที่เท่าไร หมู่อะไร ตำบลอะไร ถนนอำเภอ จังหวัด เพื่อที่จะรู้ว่าทำที่ไหนไม่เกิดมีปัญหามาได้เถียงกันว่าทำที่นั่นทำที่นี่ ย่อหน้าไปอีกบรรทัดหนึ่งก็ต้องระบุว่า ทำเมื่อไหร่ อันนี้สำคัญ เราต้องคงระบุว่าจะทำเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. ใส่ลงไปให้ครบ เช่น ระบุลงไปว่าวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๓

บรรทัดถัดลงไปก็เป็นเรื่องที่จะระบุถึงตัวเราเองว่า เราชื่ออะไร อายุเท่าไร อยู่บ้านเลขที่เท่าไร หมู่ที่ ถนน ตำบล อำเภอ จังหวัด ก็ระบุลงไปให้ชัดเจน รายละเอียดตอนนี้คงมีว่าข้าพเจ้าชื่อ นาย ก. อายุ ๕๔ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๑๒๓/๕ หมู่ ๑ ตำบลในเมืองอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ก็เป็นการระบุว่าผู้ทำพินัยกรรมนั้น มีอายุเท่าไรมีตำบล ที่อยู่ อยู่ที่ไหน ต่อไปเป็นข้อความที่ต่อเนื่องกันซึ่งถือว่าเป็นหลักหรือหัวใจของการทำพินัยกรรมโดยระบุข้อความต่อไปว่า ขอทำพินัยกรรมกำหนดการเผื่อตายของข้าพเจ้าว่าหากข้าพเจ้าถึงแก่ความตายแล้ว ให้ทรัพย์สินของข้าพเจ้าตกให้แก่บุคคลต่อไปนี้

๕. งาม แสดงว่าต้องมีข้อความแสดงให้เห็นว่าให้ทรัพย์สินของเราตกให้แก่ผู้อื่นก็ต่อเมื่อเราตายแล้ว ไม่ได้หมายความว่าให้ทรัพย์สินของเราตกให้แก่ใครในขณะที่เรามีชีวิตอยู่

ตอบ ใช้เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญและเป็นปัญหาเสมอสำหรับท่านที่ทำพินัยกรรมด้วยตนเอง คือไม่เข้าใจหลักเกณฑ์ในเรื่องกฎหมายนั่นเอง เมื่อเขียนเองก็เกิดปัญหาได้ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจหลักเกณฑ์ดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้วก็จะไม่มีปัญหาอะไร เพราะบางครั้งบางคราวผู้ทำพินัยกรรมก็ไม่ประสงค์จะให้ใครทราบว่าเขาทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินให้แก่ใคร หากปรึกษานักกฎหมายหรือนักกฎหมาย หรือไปว่าจ้างให้ผู้มีอาชีพกฎหมายทำให้ก็เกรงว่าความลับของตนจะรั่วไหลไปอาจทำให้บุตรหลานที่จะรับพินัยกรรมนั้นมีความรู้สึกไม่พอใจในการทำพินัยกรรมของตนจึงมักทำเสียเองไม่ให้ใครรู้ ผลที่ตามมาก็คือว่าทำพินัยกรรมไม่ถูกต้องก็ควรระวังไว้ด้วย

๖. งาม การทำพินัยกรรมเองนั้นอาจจะเกิดปัญหาได้ แต่ก็น่าเห็นใจผู้ทำพินัยกรรมว่าบางครั้งก็ไม่อยากให้ใครทราบ ฉะนั้นหากท่านผู้อ่านจะทำพินัยกรรมด้วยตนเองก็ควรพิจารณาไตร่ตรองให้ดี สนใจใฝ่หา หรือถามผู้รู้หลักการกว้างๆ ดังกล่าว

ตอบ ดังที่กล่าวข้างต้น เรากล่าวว่าข้อความที่เราจะเติมต่อไปหลังจากเริ่มต้นที่แรกขึ้นแรกสุดนั้นตำบลที่อยู่ที่ทำ บรรทัดต่อมาเป็นวันเดือนปีที่ทำ บรรทัดถัดไปเป็นการระบุชื่อสกุล อายุ รวมตลอดทั้งตำบลที่อยู่ของผู้ทำพินัยกรรมด้วยอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งอาจแตกต่างกับตำบลที่อยู่ข้างต้นซึ่งเป็นสถานที่ทำได้ และขั้นต่อไปที่สำคัญซึ่งก็ต้องระบุข้อความซึ่งขออย่าอีกชั้นหนึ่งว่าดังนี้ ข้าพเจ้าขอทำพินัยกรรมกำหนดการเผื่อตายของข้าพเจ้าในเรื่องทรัพย์สินของข้าพเจ้าว่า ถ้าข้าพเจ้าตายไปแล้วให้ทรัพย์สินของข้าพเจ้าตกให้แก่บุคคลดังต่อไปนี้ แล้วก็ควรย่อหน้าลงมาเป็นข้อๆ เช่น

ข้อ ๑ ให้เงินจำนวนหนึ่งแสนบาทที่ฝากเอาไว้ที่ธนาคารออมสินสาขาอยุธยาตกให้แก่ นาย ก. บุตรคนโตของข้าพเจ้า

ข้อ ๒ ให้ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๒๓๔๕ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น รวมทั้งสิ่งปลูกสร้างที่อยู่บนที่ดินนั้นตกให้แก่ นางสาว ข. บุตรคนสุดท้องของข้าพเจ้า

ข้อ ๓ เงินสดนอกเหนือจากที่กล่าวรวมทั้งทรัพย์สินอื่นนอกจากที่กล่าวมาแล้ว ให้ตกให้แก่ นาง ป. ภริยาของข้าพเจ้าแต่ผู้เดียว

และย่อหน้าลงไปก็ควรจะระบุว่า ข้าพเจ้าทำพินัยกรรมฉบับนี้ขณะที่มีสติสัมปชัญญะปกติ บริบูรณ์และทำไว้เป็น ๒ ฉบับมีข้อความตรงกัน ฉบับหนึ่งเก็บไว้ที่ตุนิรภัยในธนาคาร ก. สาขาราชดำเนิน ส่วนอีกฉบับหนึ่งข้าพเจ้าเก็บรักษาไว้ และย่อหน้าต่อไปก็ลงชื่อเป็นลายเซ็นของผู้ทำพินัยกรรมและควรวงเล็บชื่อและนามสกุลด้วยตัวบรรจงไว้อีกด้วย

๓๗. ถาม ก็เป็นอันว่าหนังสือฉบับนี้เป็นพินัยกรรมไปแล้ว

ตอบ ถูกต้อง กระดาษแผ่นนี้มีข้อความเพียงครึ่งหน้ากระดาษหรือค่อนหน้ากระดาษ ดังกล่าวนี้อาจอ้างราคาค่ากระดาษแผ่นนี้รวมทั้งปากกาที่เขียนอาจจะไม่เกิน ๕ บาท แต่มีความหมายเหลือเกินเพราะเป็นพินัยกรรมที่แสดงเจตนาจำหน่ายทรัพย์สินของตนเองเมื่อตัวเองตายไปแล้วให้บุคคลซึ่งระบุไว้ในเอกสารหรือพินัยกรรมแผ่นนี้ ซึ่งทรัพย์สินดังกล่าวนั้นอาจจะมีราคาเป็นหมื่นเป็นแสนหรือเป็นล้านก็ได้ เห็นไหมว่าเรื่องของพินัยกรรมนั้นดูแล้วก็เป็นเรื่องที่ยุ่งใหญ่มีความสำคัญมากทีเดียว เพียงเลี้ยววินาทีเดียวเท่านั้นเองก็อาจทำให้หน้ามือเป็นหลังมือได้ ก็หมายความว่าถ้าหากผู้ทำพินัยกรรมตายไปบุคคลที่มีชื่อในพินัยกรรมซึ่งก่อนที่ผู้ทำพินัยกรรมจะตายนั้นเขาอาจจะเป็นคนยากจนแต่โดยผลของพินัยกรรมก็ทำให้เขากลายเป็นคนร่ำรวยขึ้นมาได้

๓๘. ถาม ที่กล่าวมาก็คงจะเป็นการเน้นให้เห็นว่าเอกสารพินัยกรรมนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญก่อนจะทำการต้องพิจารณาไตร่ตรองให้ดี เมื่อทำแล้วก็ต้องเก็บรักษาไว้ให้ดีเพราะมีผลต่อบุคคลที่มีชื่อซึ่งระบุไว้ในพินัยกรรมนั้นมากมายทีเดียว

ตอบ แน่แน่นอน เรื่องของพินัยกรรมนั้น ท่านจะเห็นว่าพินัยกรรมแบบเขียนด้วยตนเองนั้นทำได้ง่าย ๆ แต่เป็นการจำหน่ายทรัพย์สินของท่านอาจจะเป็นสิบล้านร้อยล้านทันทีที่ท่านตาย

๓๙. ถาม มีอะไรที่จะกล่าวเพิ่มเติมในเรื่องพินัยกรรมชาวบ้านแบบง่าย ๆ อีกบ้าง

ตอบ เรื่องพินัยกรรมแบบง่าย ๆ เขียนอย่างง่าย ๆ ทำอย่างง่าย ๆ แต่มีผลมากมายทีเดียว ฉะนั้นถ้าหากท่านประสงค์จะทำพินัยกรรมด้วยตนเองจริงก็ขอให้พิจารณาไตร่ตรองให้ดีว่าท่านทำพินัยกรรมประเภทนี้โดยเจตนา จะยกทรัพย์สินให้แก่ใครอย่างไร เพราะการทำพินัยกรรมกำหนดการเพื่อตายของเรานั้น เราไม่จำเป็นจะทำให้ทายาทตามกฎหมายของเรา เพราะถ้าหากเป็นทายาทผู้มีสิทธิตามกฎหมายนั้น หากเราตายเขาก็มีสิทธิรับมรดกของเราอยู่แล้ว เช่น บุตร ภรรยาหรือสามีของเรา รวมทั้งบิดามารดาของเราด้วย บุคคลเหล่านี้เมื่อเราตายไปเขาย่อมมีสิทธิในมรดกของเรา แต่ถ้าหากเราประสงค์จะทำพินัยกรรมให้บุคคลอื่นได้รับทรัพย์สินมรดกของเราหรือผู้มีสิทธิให้เขาได้ตามสัดส่วนที่เราเห็นสมควร เราก็ย่อมกระทำการเป็นพินัยกรรมได้ซึ่งหากทำไปแล้วและพินัยกรรมนั้นถูกต้องก็ต้องบังคับตามพินัยกรรม ทายาทผู้มีสิทธิที่กล่าวข้างต้น ซึ่งโดยทั่วไปเขาจะได้รับส่วนแบ่งในมรดกเท่ากัน เขาจะมาอ้างว่าเขาควรได้เท่ากันไม่ควรเป็นไปตามพินัยกรรมไม่ได้ เพราะถือว่าพินัยกรรมนั้นเป็นเจตนาที่สำคัญของเจ้ามรดกซึ่งกฎหมายยอมรับและบังคับบัญชาให้ตามนั้น จึงใคร่ขอเน้นว่าถ้าหากท่านคิดจะทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินให้ใครก็ขอให้พิจารณาให้ดี

ประการสำคัญ เรื่องพินัยกรรมนั้นเป็นเรื่องของกฎหมายบางครั้งบางคราวเราไม่เข้าใจเท่าที่ควร ถึงแม้เราจะมีความรู้บ้าง อ่านออกเขียนได้ ก็ไม่ควรเสี่ยงทำเอง ควรไปพบที่อำเภอซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่ผู้รอบรู้ทำให้เราได้ เราเรียกว่าพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง เมื่อเราไปพบเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่อำเภอ แสดงความประสงค์ที่จะทำพินัยกรรมเป็นทางการทางเจ้าหน้าที่เขาก็ทำให้ท่านได้ วิธีนี้เป็นวิธีที่ปลอดภัยที่สุด

เมื่อท่านทำพินัยกรรมไว้แล้วท่านก็มีสิทธิที่จะเปลี่ยนแปลงเพิกถอนได้ด้วยเหตุนี้แม้ว่าท่านทำเองหรือว่าทำที่อำเภอ หากท่านประสงค์จะเปลี่ยนแปลงก็ย่อมสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือจะเพิกถอนทำลายเสียก็ย่อมทำได้เช่นเดียวกัน เป็นสิทธิของเราโดยตรง

ตัวอย่าง
พินัยกรรมที่เขียนด้วยตนเอง

พินัยกรรม

ทำที่บ้านเลขที่ ๑/๑๕ หมู่ ๑
ตำบลถ้ำพลอย อ.เมือง
จ.ขอนแก่น

วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๓๖

ข้าพเจ้า นายแดง ยุติดี ขอทำพินัยกรรมกำหนดการเผื่อตายในเรื่องทรัพย์สินและการอื่นๆ
ของข้าพเจ้าว่า เมื่อข้าพเจ้าตายไปให้ทรัพย์สินของข้าพเจ้าที่มีอยู่ และหากจะมีในอนาคตตกเป็นของบุคคล
ต่อไปนี้ ดังนี้

๑. ให้ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๒๓๔ ตำบลกุดเค้า อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น ตกเป็นของ
นายคำ ยุติดี บุตรคนโต

๒. ให้บ้านทวนแฮส พร้อมที่ดินที่ปลูกบ้านดังกล่าวตกเป็นของนายขาว ยุติดี

๓. ให้รถยนต์เก๋งทั้งหมดตกเป็นของภริยาข้าพเจ้าแต่ผู้เดียว

๔. ให้เงินจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่ฝากไว้ที่ธนาคารออมสินตกแก่ภริยาและบุตร
ทุกคนๆ ละเท่ากัน

ขณะทำพินัยกรรมข้าพเจ้ามีสติสัมปชัญญะดี จึงลงชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน ๒ คน

ลงชื่อ	ด. ยุติดี	ผู้ทำพินัยกรรม
	(นายแดง ยุติดี)	
ลงชื่อ	ส. สมงาน	พยาน
	(นายสุ สมงาน)	
ลงชื่อ	ย. งานดี	พยาน
	(นายยาม งานดี)	

ข้อมูล : ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ศาลยุติธรรม ศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม

C:\Users\Administrator\Desktop\วารสารเล่ม ๖\พินัยกรรมชาวบ้าน.mht

การประกันตัวในชั้นศาล และชั้นตำรวจ

การขอประกันตัวในชั้นศาลมี ๒ ช่วง

ช่วงแรก เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการนำตัวผู้ต้องหามาขอฝากขังต่อศาลและศาลอนุญาตให้ขังซึ่งถือว่าผู้ต้องหาอยู่ในอำนาจควบคุมของศาลแล้ว

ช่วงที่สอง คือ ช่วงที่ศาลประทับฟ้องของโจทก์ ผู้ต้องหาจะมีสถานะเป็นจำเลยซึ่งต้องถูกควบคุมตัวอยู่ในอำนาจของศาล ดังนั้น หากผู้ประกันประสงค์จะขอให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยก็จะต้องยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวระหว่างสอบสวนหรือระหว่างพิจารณา แล้วแต่กรณีต่อศาล

กำหนดเวลาที่ศาลอนุญาตให้ประกันมีดังนี้

ชั้นสอบสวน มีกำหนดเวลาเท่ากับระยะเวลาที่ศาลอนุญาตให้ฝากขังจนกระทั่งมีการฟ้องหรือไม่ฟ้องคดี

ชั้นพิจารณาของศาล สัญญาประกันใช้ได้จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

เมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยถูกควบคุมตัวโดยศาล ผู้ประกันสามารถยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวโดยใช้หลักประกันได้ดังนี้

หลักประกัน	เงื่อนไข/ลักษณะ
๑. การใช้หลักทรัพย์เป็นประกัน	- เงินสด - ที่ดินมีโฉนด หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ซึ่งมีหนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงานที่ดิน ซึ่งไม่มีภาระผูกพันอันอาจกระทบต่อการบังคับคดี หากจะนำสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินมาเป็นประกันด้วยก็ต้องแสดงสำเนาทะเบียนบ้านและหนังสือประเมินราคาส่งปลูกสร้างที่น่าเชื่อถือประกอบด้วย - ห้องชุดมีโฉนดที่ดินและมีหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด และต้องไม่มีภาระผูกพันอันอาจกระทบต่อการบังคับคดีได้ - หลักทรัพย์มีค่าอย่างอื่นที่กำหนดราคามูลค่าที่แน่นอนได้ เช่น - พันธบัตรรัฐบาล - สลากออมสิน - สลากออมทรัพย์ทวีสินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร - ใบรับเงินฝากประจำของธนาคาร - ตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้ออก - ตัวแลกเงิน หรือเช็คที่ธนาคารเป็นผู้สั่งจ่ายหรือรับรองซึ่งสามารถเรียกเก็บเงินได้ในวันที่ทำสัญญาประกัน - หนังสือรับรองของธนาคารเพื่อชำระเบี้ยปรับแทนในกรณีผิดสัญญาประกัน

หลักประกัน	เงื่อนไข/ลักษณะ
๒. การใช้บุคคลเป็นประกัน	เป็นผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่การงานหรือมีรายได้แน่นอน เช่น - ข้าราชการ ข้าราชการบำนาญ - สมาชิกวุฒิสภา - ผู้บริหารราชการส่วนท้องถิ่น - สมาชิกสภาท้องถิ่น - พนักงานองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น - พนักงานรัฐวิสาหกิจ - พนักงานของรัฐประเภทอื่นๆ ลูกจ้างของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ - ผู้บริหารพรรคการเมือง - ทนายความ และเป็นผู้มีความสัมพันธ์กับผู้ต้องหาหรือจำเลย ได้แก่ - บุพการี ผู้สืบสันดาน สามี ภริยา ญาติ พี่น้อง - ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง - บุคคลที่เกี่ยวข้องกันโดยทางสมรส หรือ - บุคคลที่ศาลเห็นว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเสมือนเป็นญาติพี่น้องหรือมีความสัมพันธ์ในทางอื่นที่ศาลเห็นสมควรให้ประกันได้ อัตราหลักประกัน - ทำสัญญาประกันได้ในวงเงินไม่เกิน ๑๐ เท่าของอัตราเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนหากวงเงินประกันมียอดสูงกว่าวงเงินที่ผู้นั้นมีสิทธิประกันได้ ศาลอาจกำหนดให้ผู้ขอประกันวางเงินหรือหลักทรัพย์อื่นเพิ่มเติมให้เพียงพอกับวงเงินประกันนั้นได้ หรืออาจให้มีผู้ขอประกันหลายคนร่วมกันทำสัญญาประกัน โดยใช้วงเงินของแต่ละคนรวมกันได้

● หลักฐานที่ต้องนำมาแสดงในการขอประกันตัว

- บัตรประชาชน บัตรข้าราชการ หรือบัตรแสดงตำแหน่งหน้าที่การงาน ทะเบียนบ้านของจำเลยและผู้ประกันพร้อมสำเนา
- หลักทรัพย์ เช่น โฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก) เงินสด บัญชีเงินฝาก
- หนังสือรับรองจากต้นสังกัดหรือนายจ้าง (กรณีขอประกันตัวด้วยตำแหน่งหน้าที่)
- หนังสือรับรองราคาประเมิน (กรณีใช้โฉนดที่ดิน, หนังสือรับรองการทำประโยชน์เป็นประกัน)
- หนังสือรับรองจากธนาคาร (กรณีใช้สมุดเงินฝากเป็นประกัน)
- หลักฐานการยินยอมของคู่สมรส (กรณีผู้ประกันมีคู่สมรส)

● หลักเกณฑ์ในการส่งคำร้องขอประกัน

เมื่อยื่นคำร้องขอประกันแล้ว ศาลจะพิจารณาเรื่องเหล่านี้ ประกอบในการพิจารณาส่งคำร้องคือ

๑. ความหนักเบาแห่งข้อหา
๒. พยานหลักฐานที่น่าสืบแล้วมีเพียงใด

๓. พฤติการณ์ต่างๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร
๔. เชื้อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด
๕. ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่
๖. ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใด
๗. ค่าคัดค้านของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ

ขั้นตอนการขอประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย

๑. ขอแบบพิมพ์คำร้องขอประกันตัวได้จากเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของศาล
๒. เขียนคำร้องขอประกันตัวได้เอง โดยขอคำแนะนำหรือดูตัวอย่างได้จากเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ หากผู้ขอประกันเขียนหนังสือไม่ได้เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์จะช่วยให้โดยไม่ต้องเสียค่าตอบแทนแต่ประการใด
๓. ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยลงชื่อในคำร้องขอประกันตัว หากผู้ต้องหาหรือจำเลยมิได้ถูกขังอยู่ที่ศาลเป็นหน้าที่ของนายประกันที่จะต้องนำคำร้องไปให้จำเลยหรือผู้ต้องหาลงชื่อ
๔. นายประกันยื่นคำร้องขอประกันตัวพร้อมหลักฐานต่างๆ ที่เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
๕. เมื่อเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ได้ตรวจคำร้องและหลักฐานเรียบร้อยแล้วจะลงบัญชีรับเรื่องไว้เป็นหลักฐาน แล้วนำเสนอคำร้องต่อผู้พิพากษาเพื่อพิจารณาสั่งคำร้อง เมื่อผู้พิพากษาสั่งคำร้องแล้วจะส่งคำร้องขอประกันกลับคืนไปที่เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
๖. เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์จะแจ้งคำสั่งของศาลให้นายประกันทราบ
๗. หากศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ประกัน นายประกันอาจต้องวางเงินประกันค่าใช้จ่ายในการบังคับคดี โดยเจ้าหน้าที่จะออกใบรับหลักฐานการขอประกันและใบรับเงินให้
๘. เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ประกันแล้ว ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยถูกควบคุมตัวอยู่ที่ศาลและยังไม่มีอาการออกมาขังไว้เลย จะนำตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยออกจากห้องควบคุมในศาลได้เลย ถ้าหากผู้ต้องหาหรือจำเลยอยู่ระหว่างถูกขังตามหมายศาล เจ้าหน้าที่จะนำหมายปล่อยไปปล่อย ณ ที่ถูกคุมขัง
๙. ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะถูกปล่อยตัวในวันที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ประกันตัว
๑๐. หากศาลไม่อนุญาตให้ประกัน ผู้ขอประกันขอรับหลักทรัพย์ที่ยื่นไว้คืนได้ จากเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
๑๑. การขอประกันในระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกา ใช้หลักเกณฑ์เช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว แต่ศาลอาจใช้ดุลพินิจเพิ่มหลักประกันจากของศาลชั้นต้นได้

● การขอรับหลักทรัพย์หรือเงินสดคืนจากศาล

เมื่อคดีถึงที่สุด หรือศาลอนุญาตให้ถอนประกัน หรือสัญญาประกันสิ้นสุดลงด้วยเหตุอื่น ความรับผิดชอบตามสัญญาประกันสิ้นสุดลง นายประกันสามารถขอหลักประกันคืนได้ทันทีโดยยื่นคำร้องขอต่อศาลและแนบหลักฐานคือใบรับหลักฐานและใบรับเงิน ที่ศาลออกให้เมื่อครั้งยื่นขอปล่อยชั่วคราว หากใบรับหลักฐานหรือใบรับเงินสูญหาย ต้องแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจและนำใบรับแจ้งความมาแสดงต่อศาล โดยปกติแล้วนายประกันต้องยื่นคำร้องด้วยตนเอง หากไม่สามารถมารับได้ด้วยตนเองสามารถมอบฉันทะให้ผู้อื่นมารับหลักทรัพย์หรือเงินสดแทนได้ โดยใบมอบฉันทะขอได้ที่เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของศาล

● การมอบฉันทะให้ส่งตัวจำเลยหรือผู้ต้องหา

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้นายประกันได้ประกันตัวจำเลยหรือผู้ต้องหาไป นายประกันมีหน้าที่ต้องส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาลตามกำหนดนัดของศาลทุกครั้ง แต่หากนายประกันไม่สามารถมาศาลได้ นายประกันอาจมอบฉันทะให้บุคคลอื่นส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาลแทนได้โดยขอแบบฟอร์มใบมอบฉันทะได้ที่เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของศาล

● การขอถอนประกัน

นายประกันอาจขอถอนประกันได้เสมอโดยไม่ต้องส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาล เมื่อศาลได้อนุญาต ความรับผิดชอบตามสัญญาประกันเป็นอันสิ้นสุดลง

ในกรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษปรับอย่างเดียว ถ้าจำเลยไม่สามารถชำระค่าปรับจะต้องถูกขังแทนค่าปรับในอัตราวันละ ๒๐๐ บาท กรณีนี้จำเลยอาจยื่นขอประกันเพื่อไปหาเงินมาชำระค่าปรับได้

● กรณีศาลสั่งปรับนายประกัน

ในกรณีที่ศาลสั่งปรับนายประกันตามสัญญาประกัน นายประกันจะต้องนำเงินค่าปรับมาชำระต่อศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดมิฉะนั้นศาลจะสั่งยึดหลักประกันขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระค่าปรับต่อไป และถ้าได้เงินไม่พอชำระค่าปรับศาลอาจยึดทรัพย์สินอื่นๆ ของนายประกันมาขายทอดตลาดเพื่อชำระค่าปรับจนครบ นายประกันที่ศาลสั่งปรับตามสัญญาประกัน มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งศาลได้ภายในกำหนด ๑ เดือน หรืออาจนำตัวจำเลยมาส่งศาลและขอลดค่าปรับต่อศาล

● ข้อควรปฏิบัติสำหรับนายประกัน

๑. ให้ชื่อและที่อยู่อันแท้จริงต่อศาลหากมีการย้ายที่อยู่ต้องแจ้งให้ศาลทราบโดยเร็ว
๒. เมื่อศาลอนุญาตให้ประกัน นายประกันต้องลงลายมือชื่อในสัญญาประกันไว้เป็นหลักฐาน และต้องลงชื่อทราบกำหนดวันเวลาส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมายังศาลด้วย
๓. ส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาลตามกำหนดนัดในชั้นผิดฟ้องฝากขัง นายประกันต้องนำตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาศาลในวันครบกำหนดผิดฟ้องฝากขังแต่ละครั้ง เมื่อศาลนัดให้จำเลยไปศาลในวันใดไม่ว่าจะเป็นวันนัดสืบพยาน นัดฟังคำพิพากษา นัดสอบถาม หรือนัดเพื่อการอื่นใด นายประกันต้องนำจำเลยไปส่งศาลทุกครั้ง หากนายประกันผิดนัดไม่สามารถนำผู้ต้องหาหรือจำเลยไปศาลตามที่กล่าว ข้างต้นศาลอาจถอนประกันและปรับนายประกันตามสัญญาทันที ฉะนั้นนายประกันจึงต้องคอยติดตามอยู่เสมอว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยอยู่ที่ใดในระหว่างประกันตัว

● การใช้บุคคลเป็นประกัน

คำสั่งกรมตำรวจ ที่ ๖๒๒/๒๕๓๖ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๓๖ เรื่อง การใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกัน ในการปล่อยชั่วคราว

กระทรวงมหาดไทยและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีนโยบายอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ประชาชน โดยเฉพาะเรื่องการใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวตามนัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๐ และ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง

บุคคล กลุ่มที่ ๑

- ข้าราชการพลเรือนระดับ ๓ ถึง ๕ หรือข้าราชการอื่นที่เทียบเท่า

- ข้าราชการทหารหรือตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี หรือร้อยตำรวจตรี ถึงพันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี หรือพันตำรวจตรี

- ข้าราชการบำนาญตั้งแต่ระดับ ๖ หรือเทียบเท่าขึ้นไป
- พนักงานรัฐวิสาหกิจในระดับเดียวกับข้าราชการประจำ
- สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
- สมาชิกสภาจังหวัด
- สมาชิกสภาเทศบาล
- สมาชิกสภาเมืองพัทยา
- สมาชิกสภาเขตกรุงเทพมหานคร
- กรรมการสุขาภิบาล
- กำนัน
- ผู้ใหญ่บ้าน

วงเงิน *ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองได้ในวงเงินไม่เกินหกหมื่นบาท*

บุคคล กลุ่มที่ ๒

- ข้าราชการพลเรือนระดับ ๖ ถึง ๘ หรือ ข้าราชการอื่นที่ เทียบเท่า
- ข้าราชการทหารหรือตำรวจที่มียศตั้งแต่พันโท นาวาโท นาวาอากาศโทหรือพันตำรวจโท

พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก หรือพันตำรวจเอก

- ข้าราชการตุลาการ หรืออัยการตั้งแต่ชั้น ๑ ถึง ๒
- พนักงานรัฐวิสาหกิจในระดับเดียวกันกับข้าราชการประจำ

วงเงิน *ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองได้ในวงเงินไม่เกินสองแสนบาท*

บุคคล กลุ่มที่ ๓

- ข้าราชการพลเรือนระดับ ๙ ถึง ๑๐ หรือข้าราชการอื่นที่เทียบเท่า
- ข้าราชการทหารหรือตำรวจที่มียศตั้งแต่ พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก หรือ พันตำรวจเอกที่ได้รับอัตราเงินเดือนพันเอก(พิเศษ) นาวาเอก(พิเศษ) นาวาอากาศเอก(พิเศษ) หรือ พันตำรวจเอก(พิเศษ) ถึงพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี หรือพลตำรวจตรี

- ข้าราชการตุลาการ หรืออัยการตั้งแต่ชั้น ๓ ถึง ๔
- พนักงานรัฐวิสาหกิจในระดับเดียวกันกับข้าราชการประจำ

วงเงิน *ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองได้ในวงเงินไม่เกินห้าแสนบาท*

บุคคล กลุ่มที่ ๔

- ข้าราชการพลเรือนระดับ ๑๑ หรือข้าราชการอื่นที่เทียบเท่า
- ข้าราชการทหารหรือตำรวจที่มียศตั้งแต่พลโท พลเรือโท พลอากาศโท หรือพลตำรวจโท
- ข้าราชการตุลาการหรืออัยการตั้งแต่ชั้น ๕ ขึ้นไป
- พนักงานรัฐวิสาหกิจในระดับเดียวกันกับข้าราชการประจำ
- สมาชิกสภาข้าราชการการเมืองหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

วงเงิน *ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองได้ในวงเงินไม่เกินหนึ่งล้านบาท*

ให้ผู้ขอทำสัญญาประกันแสดงบัตรประจำตัวต่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบพิจารณาอนุญาตโดยไม่ชักช้า ในกรณีจำเป็นเพื่อทราบเกี่ยวกับสถานะระดับ อัตราเงินเดือนหรือภาระผูกพันอื่นไม่อาจให้ผู้ยื่นประกันแสดงหนังสือรับรองจากต้นสังกัดและภาระผูกพันนั้นภายในห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้ประกัน กรณีบุคคลใดได้ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองไว้ แต่หลักประกันยังไม่เป็นการเพียงพอให้บุคคลอื่นที่มีคุณสมบัติ ตามที่กำหนดไว้หรือใช้หลักทรัพย์อื่นเป็นหลักประกันเพิ่มเติมได้

ข้อมูล : – ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ศาลยุติธรรม ศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม
เข้าถึงได้จาก C:\Users\Administrator\Desktop\วารสารเล่ม ๖\การประกันตัวในชั้นศาล.mht
– หลักทรัพย์ในการประกันตัวผู้ต้องหา เข้าถึงได้จาก http://www.chaam.police.go.th/index.php?option=com_content&task=view&id=๒๑๖&Itemid=๓๙

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม*

Factors Affecting Work Motivation Among Officers of the Bangkholaem District Office

แรงจูงใจในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญต่อองค์การ ซึ่งผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อแรงจูงใจในการทำงานของผู้ทำงาน เนื่องจากผู้บริหารนั้นเป็นผู้กำหนดนโยบาย การวางแผนงาน การจัดองค์การ การควบคุมบังคับบัญชา และที่สำคัญก็คือการจูงใจจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องชักจูงให้ผู้ทำงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติในสิ่งที่ต้องการ เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน ให้เกิดความทุ่มเทความสามารถที่มีในการทำงานยอมทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ในที่สุด และยังสามารถนำความสำเร็จที่มีประสิทธิภาพ คนหรือบุคลากรในองค์การเป็นทรัพยากรที่มีชีวิตจิตใจ มีความรู้สึกนึกคิด มีอารมณ์ มีความต้องการที่หลากหลาย มีพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป และในหลายกรณีก็ไม่สามารถจะคาดคะเนพฤติกรรมได้ล่วงหน้าว่าจะเป็นอย่างใด ทั้งๆ ที่พฤติกรรมเหล่านั้น มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของงาน ในความจริงแล้วการทำงานไม่ใช่อยู่ภายใต้เงื่อนไขของความรู้ความสามารถของบุคคลแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น สิ่งสำคัญยิ่งกว่า คือการมีแรงจูงใจและมีกำลังใจที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ด้วยการแสดงพฤติกรรมที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ของงาน เราคงจะยอมรับกันว่าในปัจจุบันนี้พลังความรู้ความสามารถที่มีอยู่ในตัวผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ได้มีการนำออกมาใช้ทั้งหมด มีการนำออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์เพียงบางส่วนเท่านั้น ยังมีพลังความรู้ความสามารถอีกหลากหลายซึ่งยังถูกเก็บและซ่อนอยู่ในตัวบุคคล โดยยังมิได้มีโอกาสนำออกมาใช้เพื่อประโยชน์และเกิดความสำเร็จของงานอย่างเต็มที่ บุคลากรจะทำงานหรือแสดงพฤติกรรมใดๆ ออกมาก็เพราะมีแรงจูงใจที่จะกระตุ้นให้เขาแสดงพฤติกรรมออกมา เพื่อแสดงความต้องการของเขานั้นเอง

สำนักงานเขตบางคอแหลม เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย มีภารกิจหน้าที่ที่หลากหลาย ได้แก่ การปกครอง การทะเบียน การจัดทำแผนพัฒนาเขต การจัดทำให้มี การบำรุง รักษาทางบก ทางน้ำและทางระบายน้ำ การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ การสาธารณสุขโรค และการก่อสร้างอื่นๆ การสาธารณสุขการ การส่งเสริมการฝึก และการประกอบอาชีพ การส่งเสริมการลงทุน การส่งเสริมการท่องเที่ยว การจัดการศึกษา การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การบำรุง รักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์ การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด การจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การส่งเสริมกีฬา การส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎร การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน การควบคุมเลี้ยงสัตว์ การจัดให้มีการควบคุมการฆ่าสัตว์ การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่นๆ การคุ้มครองดูแลบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การวิศวกรรมจราจร การดูแลรักษาที่สาธารณะ การควบคุมอาคาร การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยการส่งเสริมและสนับสนุนการ

* เกศินี ชันไพบูลย์ นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยสยาม

นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

ป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ การจัดเก็บรายได้ การบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครหรือกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร และหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งอำนาจหน้าที่ที่มากมายและหลากหลายเหล่านี้ จึงจำเป็นต้องใช้บุคลากรเป็นจำนวนมาก และเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ซึ่งหากบุคคลากรเหล่านั้นหมดไฟ หรือไม่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ก็จะส่งผลเสียกับสำนักงานเขต บางคอแหลม และส่งผลไปถึงผู้มาใช้บริการ ซึ่งนั่นก็คือประชาชน

โดยในปี พ.ศ. 2555 – 2556 มีจำนวนบุคลากร ขาดงาน ลางาน มาสายเป็นจำนวนมาก โดยที่ข้าราชการเฉลี่ยปีละ 7 – 18 วัน ลูกจ้างประจำเฉลี่ยปีละ 8 – 12 วัน ซึ่งเป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาจากการขาดแรงจูงใจ ขาดสิ่งกระตุ้นให้มีความกระตือรือร้น หรือขาดความสนใจในงาน ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง สะท้อนให้เห็นถึงบุคลากรในสำนักงานเขต ขาดแรงกระตุ้นและสิ่งเร้าในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เกิดความท้อแท้สิ้นหวัง และกำลังใจในการทำงาน ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลเสียต่อองค์กรในระยะยาว

จากสภาพปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องหาวิธีที่บุคลากรจะต้องเปลี่ยนแปลง แนวคิดการปฏิบัติงานแบบใหม่โดยให้รู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงได้ สามารถจัดการองค์ความรู้ได้ โดยการพัฒนาไฟหาคำความคิดเห็นในการทำงานอย่างเป็นระบบเชิงกลยุทธ์ วิธีการหนึ่งที่จะเสริมสร้างและพัฒนาให้บุคลากรปรับตัวและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ก็คือการปรับปรุงระบบการบริหารงานบุคคลให้มีความสำคัญกับการสรรหา การคัดเลือก การฝึกอบรม การพัฒนา การแต่งตั้งโยกย้าย การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง การให้รางวัลและการจูงใจ การเสริมสร้างสมรรถนะการสร้างทักษะใหม่ๆ การฝึกอบรมข้ามสายงาน การทำงานเป็นทีม และการบูรณาการงานระหว่างหน่วยงาน จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าระบบการบริหารงานบุคคลเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานเขตซึ่งมีภารกิจอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชนมากที่สุด จึงจำเป็นต้องให้ทุกหน่วยงานต้องให้ความสำคัญในประเด็นการสร้างแรงจูงใจ

ดังนั้นผู้เขียนจึงมีความสนใจในปัญหาดังกล่าว โดยได้ทำการศึกษาวิจัยในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม โดยผลการศึกษาที่ได้จะนำไปใช้ในการปรับปรุงหาแนวทางสำหรับการพัฒนาองค์กรให้มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรเดิม รวมทั้งหาแนวทางที่จะเพิ่มแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีความรู้สึกว่าเป็นสถาบันที่มั่นคง บุคลากรมีความรักความผูกพันในองค์กร ทำให้องค์กรขับเคลื่อนต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันจะส่งผลต่อคุณภาพในการให้บริการประชาชนต่อไป

● วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม
- 2) เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม
- 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม

● ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลมผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยในลักษณะของการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire)

1) **ประชากร** ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานเขตบางคอแหลม จำนวนทั้งสิ้น 660 คน (ข้อมูลจากฝ่ายปกครอง สำนักงานเขต บางคอแหลม)

2) **กลุ่มตัวอย่าง** ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากขนาดประชากรทั้งหมด รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 274 คน จึงจะสามารถประมาณค่าร้อยละโดยมีความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนั้น เพื่อความสะดวกในการประเมินผลและการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 274 คน

- วิธีสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling Method) คัดเลือกโดยการสุ่มจากชื่อของข้าราชการจากหน่วยงานทั้งหมดในสำนักงานเขตบางคอแหลม

● เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือแบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน ได้แก่ นโยบายและการบริหาร ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผลประโยชน์ตอบแทน

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

● วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน โดยอาศัยกระบวนการและวิธีการของการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งใช้ความรู้ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเป็นแนวทางในการสร้างคำถามในแบบสอบถาม

● สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่ทำการตอบแล้วมาทำการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for Social Science Statistical) ประกอบด้วย

1) สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analytical Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการบรรยายคุณลักษณะทั่วไปของข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ตำแหน่งงาน ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน นโยบายและการบริหาร สถานภาพการทำงาน

2) สถิติวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inference Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเป็นแบบไม่มีพารามิเตอร์ (Nonparametric)

● ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

(1) แรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม โดยภาพรวมพบว่าบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลมมีแรงจูงใจในการทำงานอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง มีจำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5

(2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ นโยบายและการบริหาร ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผลประโยชน์ตอบแทนที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

(3) สรุปผลข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

อายุ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม จำแนกตามช่วงอายุ พบว่าบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลมส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 รองลงมาคือมีอายุอยู่ในช่วง 41 – 50 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9 รองลงมาคือมีอายุ อยู่ในช่วง 20 – 30 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 และมีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 เนื่องจากมีบุคลากรบรรจุเข้ารับราชการใหม่

ระดับการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรของสำนักงานเขตบางคอแหลม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าบุคลากรของสำนักงานเขตบางคอแหลมส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 48.2 รองลงมาคือมีการศึกษาระดับปริญญาตรี 130 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 และมีการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 เนื่องจากบุคลากรของสำนักงานเขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่มีลูกจ้างประจำซึ่งจะมีวุฒิการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

รายได้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรของสำนักงานเขตบางคอแหลม จำแนกตามรายได้ พบว่าบุคลากรของสำนักงานเขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่มีรายได้ในช่วง 10,000 – 20,000 บาท จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 รองลงมา คือ มีรายได้ในช่วง 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 และรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 12 เนื่องจากโครงสร้างของสำนักงานเขตบางคอแหลมมีลูกจ้างประจำมากกว่าข้าราชการจึงทำให้รายได้ของบุคลากรของสำนักงานเขตบางคอแหลมอยู่ในช่วง 10,000 – 20,000 บาท มากที่สุด

(4) สรุปผลข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน

นโยบายและการบริหาร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลมด้านนโยบายและการบริหาร สามารถแยกพิจารณา ได้ดังนี้

ด้านนโยบายในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม พบว่าบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 รองลงมาคือระดับ มาก จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 และน้อยที่สุดคือระดับ มากที่สุด จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3

ด้านการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรพบว่าบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 รองลงมาคือระดับ น้อย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 35 และน้อยที่สุดคือระดับ มากที่สุด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9

ด้านการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนพบว่าบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาคือระดับ มาก จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 และน้อยที่สุดคือระดับ มากที่สุด จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4

ด้านการบริหารงานแบบครอบครัวเดียวกัน พบว่าบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาคือระดับ มาก จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 และน้อยที่สุดคือระดับ ปานกลาง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5

ด้านนโยบายในการบริหารงานของหน่วยงานต่อการนำไปปฏิบัติ พบว่าบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาคือระดับ มาก จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 และน้อยที่สุดคือระดับ มากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5

สรุป เนื่องจากหน่วยงานอาจจะมึนนโยบายระบบการบริหารที่ซับซ้อน และบุคลากรที่เพิ่งเริ่ม มาปฏิบัติงานใหม่อาจจะยังไม่เข้าใจในนโยบายและระบบดังกล่าว จึงทำให้แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ บุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลมที่มีต่อนโยบายและการบริหารอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง

ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลมด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงานสามารถแยกพิจารณาได้ ดังนี้

ด้านการวางแผนการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น พบว่าบุคลากรสำนักงานเขต บางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมา คือระดับ ปานกลาง จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 และน้อยที่สุดคือระดับ มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4

ด้านการสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ จากจากปฏิบัติงานได้สำเร็จ พบว่าบุคลากรสำนักงาน เขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาคือระดับ ปานกลาง จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 และน้อยที่สุดคือระดับ น้อยที่สุด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

ด้านผลงานได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชา พบว่าบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 รองลงมาคือระดับ ปานกลาง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 และน้อยที่สุดคือระดับ น้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.8

ด้านผู้บังคับบัญชากล่าวยกย่องชมเชยผลการปฏิบัติงาน พบว่าบุคลากรสำนักงานเขต บางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 รองลงมาคือระดับ มาก จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 และน้อยที่สุดคือระดับ มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4

ด้านผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชามีความพอใจในการปฏิบัติงาน พบว่าบุคลากรสำนักงาน เขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาคือระดับ มาก จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 และน้อยที่สุดคือระดับ มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4

ด้านผู้บังคับบัญชายอมรับฟังความคิดเห็นที่เสนอ พบว่าบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาคือระดับ มาก จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 และน้อยที่สุดคือระดับ มากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4

สรุป เนื่องจากหน่วยงานไม่มีนโยบายในการกล่าวยกย่องชมเชยผู้ที่ปฏิบัติงานดี หรือปฏิบัติงาน ได้สำเร็จก่อนหรือทันกำหนดเวลา จึงทำให้แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง

ผลประโยชน์ตอบแทน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ บุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม ด้านผลประโยชน์ตอบแทน สามารถแยกพิจารณา ได้ดังนี้

ค่าตอบแทนที่ได้รับมีความเหมาะสมกับความรู้และความสามารถ พบว่าบุคลากรสำนักงาน เขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 รองลงมาคือระดับ ปานกลาง จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 และน้อยที่สุดคือระดับ น้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1

สวัสดิการที่ได้รับ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร ฯลฯ มีความเหมาะสม พบว่า บุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 105 คน คิดเป็น ร้อยละ 38.3 รองลงมาคือระดับ ปานกลาง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 และน้อยที่สุดคือระดับ น้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8

ค่าตอบแทนที่ได้รับการปรับเพิ่มขึ้นในแต่ละปียุติธรรมและมีความเหมาะสม พบว่าบุคลากร สำนักงานเขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมาคือระดับ ปานกลาง จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 และน้อยที่สุดคือระดับ มากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3

บัญชีเงินเดือนที่หน่วยงานใช้อยู่มีความเหมาะสม พบว่าบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 รองลงมาคือระดับ ปานกลาง จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 และน้อยที่สุดคือระดับ น้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็น ร้อยละ 1.1

สวัสดิการเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานนี้ พบว่าบุคลากรสำนักงานเขต บางคอแหลม ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 40.1 รองลงมาคือระดับ ปานกลาง จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 และน้อยที่สุดคือระดับ น้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8

สรุป เนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่ของสำนักงานเขตบางคอแหลมเป็นลูกจ้างประจำ ซึ่งผล ประโยชน์ตอบแทนอาจไม่เหมาะสมกับปริมาณงานที่ได้รับ จึงทำให้แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานเขตบางคอแหลมด้านผลประโยชน์ตอบแทนอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง

ดังนั้น สรุปได้ว่า เนื่องจากแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม อยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ นโยบายและการบริหาร ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผลประโยชน์ตอบแทน และ สนับสนุนการอบรมให้ความรู้ใหม่เพื่อให้พัฒนาให้เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ จึงทำให้แรงจูงใจในการ ทำงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลมอยู่ในระดับ ปานกลางถึงมาก

● สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะด้านปัจจัยส่วนบุคคล

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ดังนี้

ด้านอายุ จากผลการวิจัย พบว่าบุคลากรที่มีอายุมากจะมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมากกว่าบุคลากรที่มีอายุน้อย ดังนั้นจึงควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในทุกตำแหน่งได้รับโอกาสในการแสดงความคิดเห็นและได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยไม่ปิดกั้นความรู้ความสามารถ ตลอดจนมีการพัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับหน้าที่ของแต่ละบุคคล

ด้านระดับการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมากกว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำ ดังนั้นควรมีการสนับสนุนให้บุคลากรในสำนักงานเขตบางคอแหลมที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ปริญญาตรี ให้ได้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น เพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้มาพัฒนาตนเอง และ พัฒนางานของตนเอง

รายได้ จากผลการวิจัยพบว่าบุคลากรที่มีค่าตอบแทนสูงมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมากกว่าบุคลากรที่มีค่าตอบแทนน้อยกว่า ดังนั้น ควรมีการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม เพื่อนำไปใช้ในการปรับฐานเงินเดือนและความเหมาะสมของค่าจ้างและโบนัสประจำปี การเพิ่มเงินค่ารักษาพยาบาลให้แก่บุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม และครอบครัว

● ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน

นโยบายและการบริหาร จากผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่พอใจในนโยบายงานการบริหารมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ดังนั้นจึงควรมีการจัดให้มีการประชุมนโยบาย การบริหารงานให้บุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลมทราบทุกเดือน และเปิดโอกาสให้ซักถาม และผู้บังคับการควรให้ความชัดเจนในด้านการปกครองและการบริหารงานระหว่างผู้บังคับบัญชากับบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุขและความสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีและควรมีการจัดอบรมสัมมนาพักค้างต่างจังหวัดให้แก่บุคลากร เพื่อเป็นการเชื่อมสัมพันธ์อันดีต่อกันและเป็นการละลายพฤติกรรมทำให้ผู้บริหารได้พบปะผู้ใต้บังคับบัญชา ดังนั้น จึงควร

ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน จากผลการวิจัยพบว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานสำเร็จตามเป้าหมายมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมากกว่าบุคลากรที่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย ดังนั้นจึงควรสนับสนุนบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลมที่มีตำแหน่งงานที่ต่ำกว่าได้มีอำนาจการตัดสินใจในงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ เกิดความเชื่อมั่นในตนเองส่งผลให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และมีการมอบใบประกาศเกียรติคุณในการปฏิบัติงานตามลำดับเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจต่อไป

ผลประโยชน์ตอบแทน จากผลการวิจัยพบว่าบุคลากรที่พอใจในผลประโยชน์ตอบแทนที่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มากกว่าบุคลากรที่ไม่พอใจในผลตอบแทน ดังนั้นจึงควรมีรางวัลในการจูงใจแก่ผู้ที่ปฏิบัติงานสำเร็จก่อนเวลา หรือปฏิบัติงานดีเด่นระดับผลงานเป็นที่น่าพอใจ ซึ่งรางวัลอาจเป็นเงินรางวัลหรือสิ่งของอื่นๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรเกิดแรงจูงใจ และกำลังใจในการทำงานเพิ่มมากขึ้นและควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเลื่อนระดับเลื่อนขั้นเงินเดือน ทำความเข้าใจให้บุคลากรทราบถึงหลักเกณฑ์วิธีการในการประเมินผลงาน เพื่อเลื่อนขั้นหรือปรับระดับให้สูงขึ้นอย่างถูกต้อง ถึงแม้ว่าผลการ

วิจัยในครั้งนี้พบว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตบางคอแหลม โดยภาพรวม น้อย-ปานกลาง จากผลวิจัยที่ออกมาดังกล่าวสำนักงานเขตบางคอแหลมจึงควรให้ความสำคัญกับเรื่องนี้อย่างจริงจัง และเร่งรีบแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้บุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลมมีแรงจูงใจในการทำงานที่ดีขึ้น

จากผลการศึกษาวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางคอแหลม” ดังกล่าว ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า นอกจากจะสามารถนำไปใช้เป็นสมมติฐานในการสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตอื่นๆ แล้ว ยังสามารถนำไปเป็นสมมติฐานแนวคิด ข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาเสริมสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากรในหน่วยงานอื่นๆ ที่มีลักษณะการให้บริการประชาชน และสามารถนำไปเป็นกรอบแนวคิดสำหรับผู้บริหารในการกำหนดแนวทางการรักษาไว้ซึ่งบุคลากรในองค์กรได้อีกทางหนึ่งด้วย

เอกสารอ้างอิง

ฐนิดา ปัตตานี.(2546)ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสถานีวิทยุกระจ่ายเสียงแห่งประเทศไทย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.การศึกษาค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ถวิล เกื้อกูลวงศ์ .(2550) การบริหารการศึกษามัยใหม่.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช

เทพพนม เมืองแมน และสวีส สุวรรณ.(2540).พฤติกรรมองค์กร.(พิมพ์ครั้งที่2).กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช

ธราวรรณ พลหาญ.(2543).แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการมหาวิทยาลัย มหาสารคาม.

วิทยานิพนธ์ *กศ.ม.(การบริหารการศึกษา)มหาสารคาม:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ทองใบ สุดชาติ. 2543. ทฤษฎีองค์การ : วิเคราะห์แนวความคิด ทฤษฎีและการประยุกต์.(พิมพ์ครั้งที่3)

สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

ปิยานุช นรินทร์.(2545).แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำกัด(มหาชน)เขต17.

วิทยานิพนธ์ บธ.ม.มหาสารคาม:มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประยูร ไชยมี,2545:8ได้อธิบายว่าแรงจูงใจไฟ้ล้สมฤที่้เป็นแรงจูงใจกระตุ้นที่้เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่าการกระทำของตนจะต้องได้รับการประเมินผลจากตัวเองหรือบุคคลอื่น

พยอม วงศ์สารศรี (2540).การบริหารทรัพยากรมนุษย์.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพ.สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

พวงเพชร วัชรอยู่.(2537).แรงจูงใจกับการทำงาน.กรุงเทพฯ:โอเดียนสโตร์.

มนัส บุญวงศ์.(2537).แรงจูงใจกับการทำงานของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมเครื่องหนัง/มนัส บุญวงศ์.

วิชัย แหวนเพชร.(2548).มนุษย์สัมพันธ์ในการบริหารอุตสาหกรรม.พิมพ์ครั้งที่ 3.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์

วัฒนาพานิช.

วราภรณ์ รัตนอาชาไนย.(2544)องค์ประกอบที่มีผลกระทบในการปฏิบัติงานของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ศึกษาเฉพาะกรณีนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2544.

เสนาะ ดิยาว.(2543).การบริหารงานบุคคล.(พิมพ์ครั้งที่ 12).กรุงเทพ.โรงพิมพ์ มหาลัยธรรมศาสตร์

สุพัตรา สุภาพ.(2536).เทคนิคการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพยุคใหม่:เน้นพฤติกรรมมนุษย์.

กรุงเทพฯ:ธรรมนิติ.

Barnard M. Bass,Stogdill's handbook of leadership (New York:the free press,1981)ม73-8. Chen,J.C.

Chen ,C.T.1996. Chenges Of osmotic and electrolyte concentrations in the haemolymph of Panaeus japonicas exposed to ambient ammonia.Biochem.Physiol.114C(1):35-38.

Gordon(Glickman, Gordon & Ross – Gorgon.2007:299-300)

Guthrie,J.T.(2007).Motivational and Cognitive conteibutions to students' amount of reading. Contemporary Education Psychology 26.116-131.

อย่าไปขัดแย้งกับใคร...

พ่อฉันครุ่นว่า อย่าไปขัดแย้งกับใครในที่ทำงานนะลูก

คนไหนดีก็คบ คนไหนไม่ดีอย่าคบ ๗ ก็พอแล้ว

พ่อถามฉันบอกว่า “ทะเลกว้างไหม?”

ฉันตอบว่า “กว้างมาก”

พ่อก็บอกว่า “ทะเลกว้างในสมุทรขนาดนั้น เรือยังคลื่นชนกันเลย”

ก็เหมือนชีวิตคนเรา...

วันนั้นเราอาจจะต้องกลับมาเจอกับเขาอีกก็ได้

.....

เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษาศาลปกครอง*

ความผิดพลาด ความสะเพร่า หรือการไม่ใส่ใจในหน้าที่ราชการเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่กรมที่ดินต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยไม่ตั้งใจ อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือจากการละเลยไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่ระเบียบหรือข้อกฎหมายกำหนดไว้ นอกเหนือจากต้องรับผิดชอบในมูลหนี้ที่กระทรวงการคลังเห็นชอบแล้ว ยังต้องรับผิดชอบในมูลหนี้เงินที่เป็นดอกเบี้ยด้วย หากเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวนดังกล่าวถึงแก่ความตาย หน่วยงานของรัฐก็สามารถเรียกร้องให้ทายาทโดยธรรมของบุคคลนั้นชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการเตือนสติตัวเองอยู่เสมอว่าการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการอาจก่อให้เกิดความเสียหายได้ตลอดเวลา เราจึงต้องมีความใส่ใจ รับผิดชอบและมีความรอบคอบในการทำงาน ศึกษาผลคำพิพากษาของศาลปกครองเอาไว้เพื่อป้องกันมิให้ตกเป็นผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ฉบับนี้จึงขอเสนอคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายและการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อ.๓๑๑/๒๕๕๗

- **อ้างถึง** คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๗
- **ผู้ฟ้องคดี** ธนาคารอาคารสงเคราะห์
- **ผู้ถูกฟ้องคดี** กรมที่ดิน ที่ ๑
อธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๒
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี ที่ ๓
- **เรื่อง** คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)
- **กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง**
 - พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๕)
 - พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓))

● คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเป็นผู้รับจำนองที่ดิน ตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๗/๐๖๔๓ ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี (ตลาดขวัญ) จังหวัดนนทบุรี ของนาง ส (แยกมาจากโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗/๔๑ ซึ่งมีชื่อนาง ณ เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์) เพื่อเป็นประกันการกู้ยืมเงินเป็นเงินจำนวน ๑,๒๒๐,๐๐๐ บาท เพื่อชำระค่าซื้อที่ดินตามโฉนดที่ดินแปลงพิพาท และนาง ส ได้ทำการขอรังวัดแบ่งแยกในนามเดิม ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๗/๐๖๔๓ ออกเป็นสี่แปลง ซึ่งสิทธิจำนองยังคงครอบคลุมถึงที่ดินทั้งสี่แปลง ภายหลังนาง ส ผิดนัดชำระเงินกู้ ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องบังคับจำนองที่ดินแปลงดังกล่าวต่อศาลแพ่ง และศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลข

* ขวัญชัย อนันทานนท์ นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มคดีปกครอง ๒ สำนักกฎหมาย

แดงที่ ๙๕๓๔/๒๕๓๔ ให้นาง ส ชำระเงินจำนวน ๑,๔๙๘,๘๖๒.๓๘ บาท พร้อมดอกเบี้ย หากไม่ชำระให้ยึดทรัพย์จำนวนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างแปลงพิพาทออกขายทอดตลาดชำระหนี้ ขณะคดีอยู่ระหว่างการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลแพ่ง อธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่งที่ ๒๐๕/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๓/ตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้เพิกถอน แก้อายการจดทะเบียนที่ดินและแก้ไขโฉนดที่ดิน โดยให้เพิกถอนรายการจดทะเบียนประเภท “ขายเฉพาะส่วน” ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗/๘๑ เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๕ ระหว่าง นาง ณ ผู้ขาย กับ นาง ส ผู้ซื้อ ให้แก้ไขชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๐๖๔๓ จากนาง ส เป็นนาง ณ และให้เพิกถอนรายการจดทะเบียนประเภท “จำนองเป็นประกัน” ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๐๖๔๓ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๓๕ ระหว่าง นาง ส กับผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้รับจำนอง โดยให้เหตุผลว่า ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗/๘๑ บางส่วนได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้ว ก่อนที่นาง ณ ได้จดทะเบียนที่ดินส่วนดังกล่าวให้แก่ นาง ส ดังนั้น นาง ณ จึงไม่ใช่ผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในขณะที่ขายกรรมสิทธิ์ที่ดินจึงไม่ตกไปแก่นาง ส อันอาจนำไปจดทะเบียนจำนองได้ ตามมาตรา ๗๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายไม่สามารถดำเนินการยึดทรัพย์จำนวนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างแปลงพิพาทออกขายทอดตลาดชำระหนี้ตามคำพิพากษาของศาลแพ่งได้ จึงฟ้องให้กรมที่ดินเพิกถอนคำสั่งฉบับดังกล่าว ชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๑,๒๒๐,๐๐๐ บาท

ศาลชั้นต้น พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยรวมสองประเด็นว่าคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๒๐๕/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๓ ให้เพิกถอน แก้อายการจดทะเบียนที่ดินและแก้ไขโฉนดที่ดิน เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งศาลไม่รับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณา เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายของตนตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้ ส่วนประเด็นที่สอง การที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี ดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗/๘๑ ระหว่าง นาง ณ ผู้ขาย กับ นาง ส ผู้ซื้อตามหนังสือสัญญาขายที่ดินเฉพาะส่วน เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๕ เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้กรมที่ดินชำระค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๑,๒๒๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของจำนวนเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๓ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ โดยเห็นว่า การที่นาง ส ได้กู้เงินจากผู้ฟ้องคดีจำนวน ๑,๒๒๐,๐๐๐ บาท โดยนำที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๐๖๔๓ จดทะเบียนจำนองเป็นประกันการชำระหนี้เงินกู้กับผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีเป็นบุคคลภายนอกได้รับจำนองที่ดินโดยสุจริต เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเชื่อในความถูกต้องของหลักฐานทางทะเบียนของโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๐๖๔๓ เป็นแปลงแยกจากโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗/๘๑ และปรากฏชื่อของนาง ส เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงดังกล่าว

กรมที่ดินผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นต่อศาล ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗/๘๑ ระหว่าง นาง ณ กับนาง ส ตามหนังสือสัญญาขายที่ดินเฉพาะส่วน เนื้อที่ ๗๐ ตารางวา เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๕ เป็นที่ดินส่วนที่นาง ณ ได้ทำสัญญาซื้อขายไว้กับการทางพิเศษแห่งประเทศไทยแล้วเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ และภายหลังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ ๒๐๕/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๓ ให้เพิกถอน แก้อายการจดทะเบียนที่ดินและแก้ไขโฉนดที่ดินในโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗/๘๑ รวมถึงการจดทะเบียนจำนองเป็นประกันในโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๐๖๔๓

และโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๙๖๓/๔๘ ถึงเลขที่ ๑๙๖๓/๕๐ ให้สิ้นผลลง ซึ่งที่ดินทั้งหมดเป็นแปลงแบ่งแยกมาจากโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๓/๘๑ ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี (ตลาดขวัญ) จังหวัดนนทบุรี เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ และหากเป็นการกระทำละเมิดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี หรือไม่ เพียงใด

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ บัญญัติว่า ในกรณีที่มีการตกลงซื้อขายอสังหาริมทรัพย์กันได้ตามมาตรา ๑๐ ให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่จ่ายเงินค่าอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวทั้งหมดให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ทำสัญญาซื้อขาย วรรคสอง บัญญัติว่า ในการทำสัญญาซื้อขาย หากปรากฏว่าอสังหาริมทรัพย์ที่ซื้อขายมีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินทราบ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวดำเนินการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินทั้งฉบับที่เก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานที่ดิน ที่ทำการที่ดินอำเภอหรือที่ทำการที่ดินกิ่งอำเภอ และฉบับที่มีสิทธิในที่ดินยึดถือไว้ โดยให้ถือว่าเป็นการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามกฎหมายและให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าอากรแสตมป์ ทั้งนี้ ให้ถือว่าได้มีการโอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าววันนับแต่วันชำระเงินตามวรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่จ่ายเงินค่าอสังหาริมทรัพย์ล่าช้ากว่ากำหนดเวลาตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง หรือจ่ายเงินค่าทดแทนล่าช้ากว่ากำหนดเวลาตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าอสังหาริมทรัพย์หรือเงินค่าทดแทนได้รับดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินในจำนวนเงินดังกล่าววันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาการจ่ายเงินค่าอสังหาริมทรัพย์หรือเงินค่าทดแทน และมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดินบัญญัติว่า ในการดำเนินการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสอบสวนคู่กรณี และเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ตามความจำเป็น แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการไปตามควรแก่กรณี ประกอบกับข้อ ๔ (๑) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดว่า ก่อนทำการจดทะเบียนให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนในเรื่องสิทธิและความสามารถของบุคคล รวมตลอดถึงความสมบูรณ์แห่งนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า การทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้ทำสัญญาซื้อขายและค่าทดแทนทรัพย์สินที่จะถูกเวนคืนเพื่อสร้างทางพิเศษโครงการก่อสร้างทางพิเศษระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ สายแจ้งวัฒนะ-บางโคล่ โดยซื้อขายที่ดินบางส่วนเนื้อที่ ๓๐ ตารางวา ของโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๓/๘๑ ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี (ตลาดขวัญ) จังหวัดนนทบุรี ในอัตราตารางวาละ ๓,๐๐๐ บาท กับนาง ณ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ และได้จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินบางส่วนจำนวน ๑๔๓,๕๓๘.๖๕ บาท ให้แก่นาง ณ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๓๒ และจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือครบถ้วนเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๕ เมื่อการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้มีการจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินให้แก่นาง ณ ผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินในขณะนั้นเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๓๒ จึงเป็นกรณีที่การทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้จ่ายเงินค่าทดแทนให้แก่เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ทำสัญญาซื้อขายตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ดังนั้น กรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๓/๘๑ ส่วนที่ถูกเวนคืนย่อมตกเป็นของการทาง

พิเศษแห่งประเทศไทยแล้วในวันที่มีการชำระเงินคือในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๒ ตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน แม้จะยังมิได้มีการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนก็ตาม ส่วนกรณีที่ การทางพิเศษแห่งประเทศไทยจ่ายเงินค่าทดแทนส่วนที่เหลือครบถ้วนในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๕ ซึ่งเกินกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันทำสัญญาซื้อขายก็ไม่ได้กระทบต่อกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งตามที่ได้วินิจฉัยข้างต้นว่า กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวได้ตกเป็นของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยตั้งแต่วันที่มีการชำระเงินครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๒ หากแต่การจ่ายเงินค่าทดแทนล่าช้าดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดสิทธิแก่เจ้าของกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ที่จะได้รับดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินในจำนวนเงินดังกล่าวนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาจ่ายเงินค่าทดแทน ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันเท่านั้น อย่างไรก็ตาม เมื่อการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือ ที่ กจก/๘๕ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๓๓ ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดำเนินการรังวัดแบ่งแยกในนามเดิมโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗/๘๑ ให้แก่นาง ณ เพื่อจะได้ทราบจำนวนเนื้อที่ที่ถูกเขตทางพิเศษที่แน่นอน เนื่องจากที่ดินแปลงดังกล่าวมีเนื้อที่ทั้งหมด ๑ งาน ๓๐ ตารางวา ได้ถูกเขตทางพิเศษสายแจ้งวัฒนะ – บางโคล่ ตัดผ่านบางส่วน โดยนาง ณ ได้ยื่นคำขอรังวัดแบ่งแยกในนามเดิมของโฉนดที่ดินดังกล่าวตามคำขอฉบับลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๓๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการรังวัดโฉนดที่ดินดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๓๔ โดยมีการจัดทำรูปแผนที่ของโฉนดที่ดินส่วนที่ถูกเขตทางพิเศษแล้ว ปรากฏผลการรังวัดว่าที่ดินถูกเขตทางพิเศษคิดเป็นเนื้อที่ ๗/๕ ตารางวา โดยเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี ที่ นบ ๐๐๒๐/๑๓๔๔๙ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๕ แจ้งการทางพิเศษแห่งประเทศไทยว่าที่ดินแปลงดังกล่าวถูกเขตทางพิเศษเป็นเนื้อที่ ๗/๕ ตารางวา กรณีจึงเห็นได้ว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทราบดีว่าโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗/๘๑ ได้ถูกเขตทางพิเศษสายแจ้งวัฒนะ – บางโคล่ ตัดผ่านบางส่วนอย่างช้าตั้งแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ ได้ออกรังวัดที่ดินเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๓๔ ต่อมา ภายหลังจาก นาง ณ ได้ทำสัญญาขายที่ดินเฉพาะส่วนของที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗/๘๑ เนื้อที่ ๗/๐ ตารางวา (เป็นที่ดินที่ถูกเขตทางพิเศษทั้งหมด) ให้แก่นาง ส ผู้ซื้อ เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๕ หากเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ตรวจสอบสารบบของที่ดินซึ่งอยู่ในความครอบครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ย่อมพบหลักฐานการถูกเวนคืนของที่ดินที่ทำการซื้อขายนั้น และโดยที่มาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดินประกอบกับข้อ ๒ (๑) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๔๙๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ กำหนดให้ ก่อนทำการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจสอบสวนคู่กรณีและเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ตามความจำเป็นรวมถึงต้องสอบสวนถึงสิทธิและความสามารถของบุคคลรวมถึงความสมบูรณ์แห่งนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อไม่ปรากฏว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการสอบสวนคู่กรณีในเรื่องสิทธิและความสามารถของบุคคล รวมถึงถึงความสมบูรณ์แห่งนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือเรียกการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการจดทะเบียนตามหนังสือสัญญาขายที่ดินเฉพาะส่วนในโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗/๘๑ จำนวนเนื้อที่ ๗/๐ ตารางวา ให้แก่นาง ส เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๕ จึงเป็นการไม่ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ ตามมาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบ

ข้อ ๒ (๑) ของกฎกระทรวงข้างต้น จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวได้ตกเป็นของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๒ เป็นผลให้นาง ส มิใช่ผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗๔๑ เมื่อต่อมานาง ส ได้แบ่งแยกที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗๔๑ เฉพาะส่วนของตนเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๐๖๔๓ หลังจากนั้นเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๕ นาง ส ได้นำโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๐๖๔๓ มาจดทะเบียนจำนองเป็นประกันการชำระหนี้เงินกู้กับผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๑,๒๒๐,๐๐๐ บาท และในระหว่างจำนองนาง ส ได้แบ่งแยกที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๐๖๔๓ ออกเป็นแปลงย่อย ๔ แปลง คือ โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๙๖๗/๔๔ เลขที่ ๑๙๖๗/๔๕ เลขที่ ๑๙๖๗/๕๐ และแปลงคงเหลือเลขที่ ๗๐๖๔๓ ทั้งนี้ ลิขธิจำนองยังคงครอบคลุมถึงที่ดินทั้งสี่แปลงดังกล่าว เมื่อต่อมาอธิบดีกรมที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่ง ที่ ๒๐๕/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๗ ให้เพิกถอน แก้อายรายการจดทะเบียนและแก้ไขโฉนดที่ดิน โดยให้แก้ไขโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๐๖๔๓ เลขที่ ๑๙๖๗/๔๔ เลขที่ ๑๙๖๗/๔๕ และเลขที่ ๑๙๖๗/๕๐ โดยการขีดฆ่าชื่อนาง ส ออกแล้วเขียนชื่อนาง ณ ลงไว้แทน รวมทั้งให้เพิกถอนรายการจดทะเบียนจำนองเป็นประกันในโฉนดที่ดินทั้งสี่โฉนด ระหว่าง นาง ส ผู้จำนอง กับผู้ฟ้องคดี ผู้รับจำนอง ซึ่งได้จดทะเบียนไว้เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๕ ในสารบัญญัติจดทะเบียนโฉนดที่ดินทั้งสี่แปลงออกทั้งหมด เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีผู้รับจำนองที่ดินโดยสุจริต เนื่องจากเชื่อในความถูกต้องของหลักฐานโฉนดที่ดินซึ่งเป็นเอกสารราชการอันเป็นเอกสารมหาชนได้รับความเดือดร้อนเสียหายเนื่องจากไม่อาจบังคับจำนองเอาจากที่ดินดังกล่าวเพื่อชำระหนี้เงินกู้ที่นาง ส นำมาจดทะเบียนจำนองเป็นประกันได้ การกระทำของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการจดทะเบียนดังกล่าว จึงเป็นการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายและจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น กรมที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะหน่วยงานของรัฐต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด จึงต้องรับผิดชอบผู้ฟ้องคดีในผลเสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนค่าสินไหมทดแทนควรจะมีเพียงใดนั้นไม่มีประเด็นโต้แย้งในชั้นอุทธรณ์ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ของกรมที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ฟังไม่ขึ้น การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้กรมที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชำระค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๑,๒๒๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จทั้งนี้ให้ชำระค่าสินไหมทดแทนพร้อมดอกเบี้ยดังกล่าวภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย จึงพิพากษายืน

หมายเหตุ

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางหลักไว้ว่า การที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี ทราบตีว่าโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗๔๑ ได้ถูกเขตทางพิเศษสายแจ้งวัฒนะ – บางโคล่ ตัดผ่านบางส่วน อย่างช้าตั้งแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ ได้ออกรั้ววัดที่ดินเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๓๔ ต่อมาภายหลังผู้ขายได้ทำสัญญาขายที่ดินเฉพาะส่วนของที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗๔๑ เนื้อที่ ๗๐ ตารางวา (เป็นที่ดินที่ถูกเขตทางพิเศษทั้งหมด) ให้แก่ผู้ซื้อ เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๕ หากเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี ได้ตรวจสอบสารบบของที่ดินซึ่งอยู่ในความครอบครองของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ย่อมพบหลักฐานการถูกเวนคืนของที่ดินที่ทำการซื้อขายนั้น และโดยที่มาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกับข้อ ๒ (๑) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๔๗)

ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ กำหนดว่า ก่อนทำการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี มีอำนาจสอบสวนคู่กรณีและเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ตามความจำเป็น รวมถึงต้องสอบสวนถึงสิทธิและความสามารถของบุคคลรวมถึงความสมบูรณ์แห่งนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อไม่ปรากฏว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี ได้ดำเนินการสอบสวนคู่กรณีในเรื่องสิทธิและความสามารถของบุคคลรวมถึงความสมบูรณ์แห่งนิติกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือเรียกการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เวเนคืนอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการจดทะเบียนตามหนังสือสัญญาขายที่ดินเฉพาะส่วนในโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๑๗/๔๑ จำนวนเนื้อที่ ๗๐ ตารางวา ให้แก่ผู้ซื้อ จึงเป็นการไม่ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๗/๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดินประกอบข้อ ๒ (๑) ของกฎกระทรวงข้างต้น จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ความเสียหายเกิดจากความบกพร่องต่อหน้าที่หรือเกิดจากการประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ผู้ถูกฟ้องคดี คดีนี้จึงเป็นกรณีหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อผู้ฟ้องคดีในผลแห่งการละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำไปในการปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หลังจากนั้นกรมที่ดินก็สามารถไล่เบี้ยเอาจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนต่อไป กรณีนี้จึงเป็นอุทธรณ์สำหรับเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนที่มีหน้าที่ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม และเจ้าหน้าที่ในฝ่ายรังวัดที่มีหน้าที่ในการรังวัด ที่จะต้องให้ความสำคัญในการตรวจสอบใส่ใจ และรอบคอบ ในการปฏิบัติหน้าที่ อย่าละเลย หรือประมาทเป็นอันขาด จะได้ไม่มีปัญหาต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายโดยไม่ได้ตั้งใจในภายหลัง

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อ.๓๒๒/๒๕๕๙

- อ้างถึง คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๙
- ผู้ฟ้องคดี นาย อ
- ผู้ถูกฟ้องคดี กรมที่ดิน
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ (อุทธรณ์คำพิพากษา)
- กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง
 - พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๕)
 - พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓))

● คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๗/๔๐ เลขที่ดิน ๒๔๔ ตำบลบ่อตรุ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ผู้ฟ้องคดีทราบว่ามีกรมที่ดินขอ

ผู้ฟ้องคดีมอบอำนาจให้นาง ห ทำการซื้อขายที่ดินแปลงดังกล่าว จึงได้ติดต่อขอถ่ายเอกสารการโอนที่ดินแปลงดังกล่าว เพื่อขอทราบรายละเอียดจากสำนักงานที่ดินอำเภอระโนด และได้เอกสารมาบางส่วน แต่เห็นว่าหนังสือมอบอำนาจและสัญญาขายที่ดินรวมทั้งเอกสารอื่นๆ เป็นเท็จ จึงได้ฟ้องคดีอาญาขอหา ปลอมแปลงเอกสาร และฟ้องคดีแพ่งขอให้เพิกถอนนิติกรรมการโอนที่ดินต่อศาลจังหวัดสงขลา และได้ขอให้ศาลจังหวัดสงขลา ออกหมายเรียกเอกสารที่เกี่ยวข้องจากสำนักงานที่ดินอำเภอระโนด และเจ้าหน้าที่บริหารที่ดินสำนักงานที่ดินอำเภอระโนด ได้แถลงต่อศาลว่า สารบบเรื่องราวของที่ดินแปลงดังกล่าวสูญหาย หากจะออกใบแทนจะต้องทำการตรวจสอบ ศาลจังหวัดสงขลาจึงได้สั่งจำหน่ายคดีทั้งสองสำนวนชั่วคราว หลังจากนั้นผู้ฟ้องคดีได้ติดตามผลการตรวจสอบการดำเนินการค้นหาสารบบ หรือการออกใบแทน หรือการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตลอดมา ผู้ฟ้องคดีจึงได้ทำหนังสือขอความเป็นธรรมต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา แต่ก็ไม่มีความคืบหน้าแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทำสารบบของผู้ฟ้องคดีสูญหาย ทำให้การดำเนินการสอบสวนพิจารณาคดีแพ่งและคดีอาญาในศาลจังหวัดสงขลาของผู้ฟ้องคดีไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ จึงฟ้องให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนโฉนดที่ดินซึ่งออกตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๓๔๐ เลขที่ดิน ๒๘๔ ตำบลปอตรุ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา และให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดเป็นจำนวนเงิน ๘๐๐,๐๐๐ บาท ตามราคาซื้อขายกันตามท้องตลาด

ศาลชั้นต้น พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินได้กระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ พินิจพิจารณาให้กรมที่ดินชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๓๒๘,๘๐๐ บาท กรมที่ดินจึงได้อุทธรณ์ว่า การที่สารบบที่ดินสูญหายไม่เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีสูญเสียที่ดินแปลงพิพาทไป เพราะยังไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีโอนขายที่ดินแปลงพิพาทโดยชอบหรือไม่ และหากการโอนขายที่ดินไม่ชอบจะฟังว่า เป็นการจงใจหรือประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุด พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงรับกันว่าที่ดินพิพาทได้มีการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเจ้าของที่ดินจากผู้ฟ้องคดีไปยังบุคคลภายนอก ซึ่งการจะพิสูจน์ว่าการจดทะเบียนได้ดำเนินการโดยไม่ชอบต้องอาศัยเอกสารหลักฐาน เช่น ใบมอบอำนาจของผู้ฟ้องคดีที่มอบให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการจดทะเบียน ซึ่งล้วนแต่อยู่ในสารบบที่สูญหายไป เมื่อไม่มีเอกสารหลักฐานในส่วนที่จะพิสูจน์ได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้มอบอำนาจให้บุคคลอื่นไปจดทะเบียนโอนที่ดินโดยถูกต้องหรือไม่ การจะดำเนินการพิสูจน์ว่าการโอนที่ดินดำเนินการไม่ชอบ จึงไม่อาจดำเนินการได้โดยง่าย จะนำพยานบุคคลมาสืบว่าไม่เคยเห็นผู้ฟ้องคดีลงนามในใบมอบอำนาจให้บุคคลใดๆ ไปจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทคงทำไม่ได้เพราะไม่มีบุคคลใดอยู่กับผู้ฟ้องคดีได้ตลอดเวลา ฉะนั้น การที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทำสารบบเรื่องราวที่ดินของผู้ฟ้องคดีสูญหายไป เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจใช้เอกสารหลักฐานในสารบบที่ดินแปลงพิพาทเพื่อดำเนินคดีกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการติดตามเอาที่ดินแปลงพิพาทคืน ในเบื้องต้นรับกันว่าที่ดินแปลงพิพาทไม่มีชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิในที่ดิน แม้จะยังไม่ได้ขอยุติว่าที่ดินแปลงพิพาทตกเป็นสิทธิเด็ดขาดของบุคคลใดก็ตาม ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายแล้ว ส่วนในอนาคตผู้ฟ้องคดีจะติดตามเอาที่ดินแปลงพิพาทคืนมาได้หรือไม่ เป็นเรื่องไม่แน่นอน จึงไม่อาจอ้างเอาเป็นเหตุเพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีพ้นจากความรับผิดไปได้ อนึ่งหากผู้ฟ้องคดีสามารถ

ติดตามเอาที่ดินพิพาทคืนจากบุคคลภายนอกได้ ก็ต้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการจดทะเบียนแก้ไขชื่อเจ้าของที่ดินพิพาทกลับมาเป็นของผู้ฟ้องคดี ซึ่งก่อนจะจดทะเบียนดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีย่อมจะเรียกค่าเสียหายที่ชำระให้แก่ผู้ฟ้องคดีคืนได้ตามส่วนในอนาคตกติพิพาทภาษีให้แก่กรมที่ดินชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเฉพาะราคาที่ดินเป็นเงิน ๓๑๘,๕๐๐ บาท นอกจากนี้ก็ทำให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

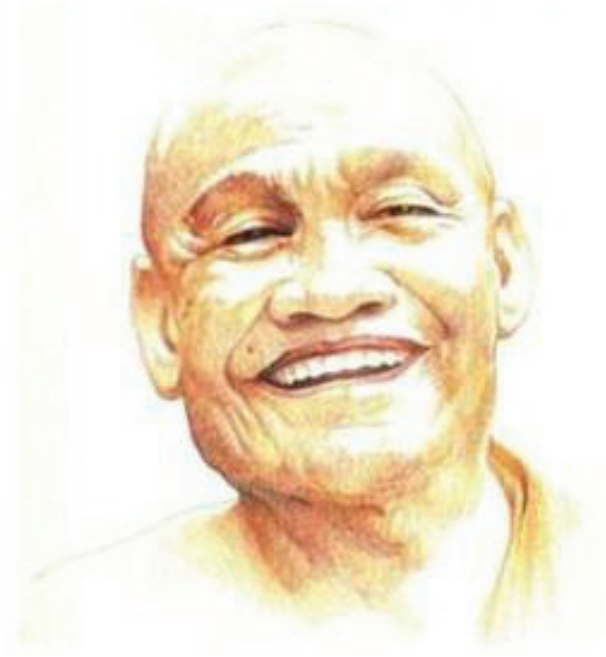
หมายเหตุ

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางหลักไว้ว่า การที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทำสารบบเรื่องราวที่ดินของผู้ฟ้องคดีสูญหายไป เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจใช้เอกสารหลักฐานในสารบบที่ดินแปลงพิพาทเพื่อดำเนินคดีกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการติดตามเอาที่ดินแปลงพิพาทคืน ซึ่งในเบื้องต้นรับกันว่าที่ดินแปลงพิพาทไม่มีชื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิในที่ดิน แม้จะยังไม่ได้ข้อยุติว่า ที่ดินแปลงพิพาทตกเป็นสิทธิเด็ดขาดของบุคคลใดก็ตาม ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายแล้ว จึงเป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจำเป็นต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี อาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นในการตรวจสอบสภาพและสถานะของเอกสารดังกล่าวได้ แต่หาได้ใช้เพียงพอไม่พฤติการณ์ดังกล่าว ถือได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หน่วยงานของรัฐที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวสังกัดอยู่จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้วไปไล่เบี้ยเอาที่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิด หากพิสูจน์ได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้กระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จากกรณีนี้หากศาลปกครองเห็นว่า การที่สารบบเรื่องราวที่ดินของผู้ฟ้องคดีสูญหายไป ถือว่าเป็นผลโดยตรงที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียหาย และเป็นการกระทำละเมิด และต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี น่าจะสร้างความไม่เป็นธรรมให้แก่กรมที่ดินในฐานะหน่วยงานของรัฐที่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการหรือส่วนตัว ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ทางส่วนกลางหรือทางสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา/ส่วนแยก จะต้องช่วยกันตรวจสอบ กวดขัน และเอาใจใส่ในการควบคุม ดูแล รักษา สารบบเรื่องราวที่ดินเกี่ยวกับการจดทะเบียน การรังวัด หากไม่มีสารบบที่ดิน การจดทะเบียน หรือการรังวัด อันเป็นหัวใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก็ไม่สามารถทำงานได้หากทำได้ก็เป็นไปอย่างยากลำบาก ไม่สามารถที่จะตรวจสอบเอกสารได้ หรือหากมีการฟ้องร้องคดีต่อศาลไม่ว่าจะเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง การต่อสู้คดีก็ไม่สามารถที่จะนำเอกสารที่เกี่ยวข้องมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลเสียต่อคดีเป็นอย่างมาก

ท้ายสุดนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการท่านต้องมีความเอาใจใส่ รับผิดชอบ และมีความรอบคอบในการทำงาน ก็จะช่วยป้องกันมิให้เกิดความผิดพลาดที่อาจนำมาสู่การชดใช้ค่าเสียหายโดยไม่ได้ตั้งใจในภายหลังได้

ไม่เกิดประโยชน์อะไร

ฟังธรรมศึกษาธรรม ... ในคัมภีร์
แล้วไม่นำมา “ปฏิบัติ”
ก็เหมือนกับถือผลไม้ไว้เท่านั้น
ยังไม่ได้อิ่ม ยังไม่ได้ลิ้มรส
ก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร

โอวาทธรรม รอม แลวงปู่ชา
วัดหนองป่าพง

วันพระบิดาแห่งฝนหลวง ๑๔ พฤศจิกายน

“เงยหน้าดูท้องฟ้ามีเมฆ ทำไมมีเมฆอย่างนี้ ทำไมจะดึงเมฆนี้ลงมาให้ได้ ก็เคยได้ยินเรื่องทำฝน ก็มาปรารภกับคุณเทพฤทธิ์ ฝนทำได้ มีหนังสือ เคยอ่านหนังสือ ทำได้...” พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันพระบิดาแห่งฝนหลวง ตรงกับวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ของทุกๆ ปี เป็นวันพระบิดาแห่งฝนหลวง ซึ่งเรามี ประวัติวันบิดาแห่งฝนหลวง พร้อมโครงการฝนหลวง มาเพื่อเป็นความรู้เพิ่มเติม

หลังจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชดำริโครงการฝนหลวง เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๔ นับตั้งแต่นั้น พระองค์ทรงทุ่มเทพระวรกายในการคิดค้น วิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีการทำฝนหลวงจนประสบความสำเร็จ และช่วยให้ประเทศไทยให้รอดพ้นวิกฤติภัยแล้งมาได้จนถึงปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อแสดงความรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อปวงชนชาวไทย คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยกำหนดให้วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ของทุกปี เป็นวันพระบิดาแห่งฝนหลวง เพื่อให้ประชาชนทั้งในปัจจุบัน และอนุชนรุ่นหลัง ได้มีโอกาสแสดงความจงรักภักดี ชื่นชมในพระบารมี และร่วมกันถวายสดุดีเฉลิมพระเกียรติในทุกปี

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เข้าใจถึงโครงการฝนหลวง ซึ่งนับเป็นอีกหนึ่งในโครงการพระราชดำริ ที่มีเป็นประโยชน์นานับการต่อปวงชนชาวไทยมากขึ้น ทีมงานกระปุกดอทคอม จึงได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการฝนหลวง มาให้ได้ทราบ

● ประวัติโครงการฝนหลวง

โครงการพระราชดำริฝนหลวง เป็นโครงการที่ก่อกำเนิดจากพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงห่วงใยในความทุกข์ยากของพสกนิกรในท้องถื่นทุรกันดาร ซึ่งต้องประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ เพื่ออุปโภคบริโภค และใช้ในการเกษตรกรรม อันเนื่องมาจากภาวะแห้งแล้ง ที่มีสาเหตุจากความผันแปร และคลาดเคลื่อนของฤดูกาลตามธรรมชาติ กล่าวคือ ฤดูฝนเริ่มต้นล่าช้าเกินไป หรือหมดเร็วกว่าปกติ หรือฝนทิ้งช่วงยาวในช่วงฤดูฝน

จากพระราชกรณียกิจในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมพสกนิกรในทุกภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง นับแต่เสด็จขึ้นเถลิงถวัลย์ราชสมบัติตราบเท่าทุกวันนี้ ทำให้ทรงพบเห็นว่า ภาวะแห้งแล้ง ได้มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นตามลำดับ เพราะการตัดไม้ทำลายป่า เป็นสาเหตุให้สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งสร้างความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรในทุกภาคของประเทศ ส่งผลถึงความเสียหายต่อเศรษฐกิจโดยรวมของชาติ คิดเป็นมูลค่ามหาศาลในแต่ละปี

ทั้งนี้ ระหว่างทางที่เคยเสด็จพระราชดำเนินทั้งภาคพื้นดิน และทางอากาศยาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสังเกตเห็นว่า มีเมฆปริมาณมากปกคลุมท้องฟ้า แต่ไม่สามารถก่อรวมตัวกันจนเกิดเป็นฝนได้ เป็นเหตุให้เกิดภาวะฝนทิ้งช่วงระยะยาวต่างๆ ที่เป็นช่วงฤดูฝน ทรงคิดคำนึงว่า น่าจะมีมาตรการทางวิทยาศาสตร์ ที่จะช่วยให้เมฆเหล่านั้นก่อรวมตัวกันจนเกิดเป็นฝนได้ ทรงเชื่อมั่นว่า ด้วยลักษณะของกาลอากาศ ภูมิอากาศ และภูมิประเทศของประเทศไทยซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาคเขตร้อน และอยู่ในอิทธิพลของฤดูมรสุมของทวีปเอเชีย โดยเฉพาะฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งเป็นฤดูฝน และเป็นฤดูเพาะปลูกประจำปีของประเทศไทย จะสามารถดัดแปรสภาพอากาศ ให้เกิดเป็นฝนตกได้

พระราชดำริ

นับแต่ได้เสด็จเสวยถวัลย์ราชย์	องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงปฏิบัติภารกิจติดพันพัว	เสด็จเยี่ยมพสกนิกรทั่วแผ่นดินไทย
ทรงทราบที่ภาวะแห้งแล้งน้ำ	เกิดจากคนกระทำเป็นส่วนใหญ่
เช่นตัดไม้ทำลายป่าพินาศไป	ฝนจึงไม่ตกต้องฤดูกาล
จึงทรงค้นวิจัยหาเทคโนโลยี	ตลอดทั้งสิบสี่ปีที่ผ่านมา
ทรงสละพระราชทรัพย์พระราชทาน	เพื่อสร้างงานฝนหลวง แก่ปวงชน
หมายรักษาดินน้ำลำธารไว้	ชุบป่าไม้ชุ่มฉ่ำให้น้ำฝน
เพื่อเกษตรชลประทานบ้นดาลผล	ป้องกันมลภาวะทุกท่าธาร
ฝนหลวงคือน้ำสะอาดหยาดจากฟ้า	ทรัพยากรสำคัญมหาศาล
จากแหล่งน้ำบนห้วยและบาดาล	นิรันดร์กาลไม่มีหมดไม่อดน้ำ

ที่มา : กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

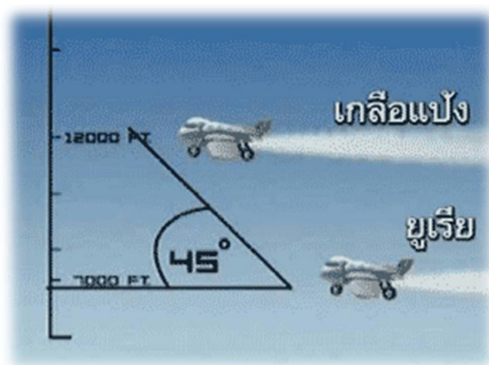
ดังนั้น ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นต้นมา พระองค์ทรงศึกษาค้นคว้า และวิจัยทางเอกสาร ทั้งด้านวิชาการอุตุนิยมวิทยา และการดัดแปรสภาพอากาศ จนทรงมีพระทัยก่อนพระราชทานแนวคิดนี้แก่ ม.ร.ว.เทพฤทธิ์ เทวกุล ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยประดิษฐ์ทางด้านเกษตรวิศวกรรม ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในขณะนั้น และในปีถัดมา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หาผู้ที่จะทำให้เกิดการทดลองปฏิบัติการบนท้องฟ้า

กระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดตั้งหน่วยบินปราบศัตรูพืช กรมการข้าว เพื่อให้การสนับสนุนในการสนองพระราชประสงค์ โดยในปีเดียวกันนั้นเอง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ทำการทดลองปฏิบัติการจริงในท้องฟ้าเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑ - ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งให้ ม.ร.ว.เทพฤทธิ์ เทวกุล เป็นผู้อำนวยการโครงการ และหัวหน้าคณะปฏิบัติการทดลองคนแรก และเลือกพื้นที่วนอุทยานเขาใหญ่เป็นพื้นที่ทดลองแห่งแรก

ต่อมา ได้มีปฏิบัติการโดยทดลองหยอดก้อนน้ำแข็งแห้ง ขนาดไม่เกิน ๑ ลูกบาศก์นิ้ว เข้าไปในยอดเมฆสูงไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ ฟุต ที่ลอยกระจายอยู่เหนือพื้นที่ทดลองในขณะนั้น ทำให้กลุ่มเมฆทดลองเหล่านั้น มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด จนเกิดการกลั่นรวมตัวกันหนาแน่น และก่อยอดสูงขึ้นเป็นเมฆฝนขนาดใหญ่ในเวลาอันรวดเร็วแล้ว และจากการติดตามผลโดยการสำรวจทางภาคพื้นดิน ก็ได้รับรายงานยืนยันจากราษฎรว่า เกิดฝนตกลงสู่พื้นที่บริเวณวนอุทยานเขาใหญ่ในที่สุด การทดลองดังกล่าว จึงเป็นนิมิตหมายที่ดี ที่บ่งชี้ให้เห็นว่า การบังคับเมฆให้เกิดฝนเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ และความสำเร็จดังกล่าว ยังส่งผลให้มีการพัฒนา ปรับปรุง และต่อยอดโครงการฝนหลวงมาจนถึงปัจจุบัน

● วิธีการทำฝนหลวง

การทำฝนหลวง เป็นกรรมวิธีการเหิรยวนน้ำจากฟ้า ซึ่งต้องใช้เครื่องบินที่มีอัตราการบรรทุกมากมาย บรรจุสารเคมีขึ้นไปโปรยในท้องฟ้า โดยดูจากความชื้นของจำนวนเมฆ และสภาพของทิศทางลมประกอบกัน ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดฝน คือ ความร้อนชื้นปะทะความเย็น และมีแกนกลั่นตัวที่มีประสิทธิภาพ

ภาพ http://www.neutron.rmutphysics.com/teaching-glossary/index.php?Itemid=๒๕&id=๔๑&option=com_content&task=view

ในปริมาณที่เหมาะสม นั่นคือ เมื่อมวลอากาศ ร้อนชื้นที่ระดับผิวพื้นขึ้นสู่อากาศเบื้องบน อุณหภูมิของมวลอากาศจะลดต่ำลงจนถึงความสูงที่ระดับหนึ่ง อุณหภูมิที่ลดต่ำลงนั้นมากพอจะทำให้ไอน้ำในมวลอากาศอิ่มตัว จนเกิดกระบวนการกลั่นตัวของไอน้ำขึ้นบนแกนกลั่นตัว จนกลายเป็นฝนตกลงมา ฉะนั้น สารเคมีดังกล่าวจึงประกอบด้วยสูตรร้อน เพื่อใช้กระตุ้นกลไกการหมุนเวียนของบรรยากาศสูตรเย็น ใช้เพื่อกระตุ้นกลไกการรวมตัวของละอองเมฆให้โตขึ้นเป็นเม็ดฝน และสูตรที่ใช้เป็นแกนดูดซับความชื้น เพื่อกระตุ้นกลไกระบบการกลั่นตัวให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง : ก่อทวน

การก่อทวน เป็นขั้นตอนที่เมฆธรรมชาติเริ่มก่อตัวทางแนวตั้ง การปฏิบัติการฝนหลวงในขั้นตอนนี้ จะมุ่งใช้สารเคมีไปกระตุ้น ให้มวลอากาศเกิดการลอยตัวขึ้นสู่เบื้องบน เพื่อให้เกิดกระบวนการชักนำไอน้ำ หรือ ความชื้นเข้าสู่ระบบการเกิดเมฆ ระยะเวลาที่จะปฏิบัติการในขั้นตอนนี้ ไม่ควรเกิน ๑๐.๐๐ น. ของแต่ละวัน โดยการใช้สารเคมีที่สามารถดูดซับไอน้ำจากมวลอากาศได้ แม้จะมีเปอร์เซ็นต์ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำ เพื่อกระตุ้นกลไกของกระบวนการกลั่นตัวไอน้ำในมวลอากาศ ทางด้านเหนือลมของพื้นที่เป้าหมาย เมื่อเมฆเริ่มเกิดมีการก่อตัวและเจริญเติบโตในแนวตั้ง จึงใช้สารเคมีที่ให้ปฏิกิริยาคายความร้อน โปรยเป็นวงกลมหรือเป็นแนวถัดมาทางใต้ลมเป็นระยะทางสั้นๆ เข้าสู่ก้อนเมฆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดกลุ่มแกนรวมในบริเวณปฏิบัติการสำหรับใช้เป็นศูนย์กลางที่จะสร้างกลุ่มเมฆฝนในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่สอง : เลี้ยงให้อ้วน

การเลี้ยงให้อ้วน เป็นขั้นตอนที่เมฆกำลังก่อตัวเจริญเติบโตซึ่งเป็นระยะที่สำคัญมากในการปฏิบัติการฝนหลวง เพราะจะต้องไปเพิ่มพลังงานให้กับการลอยตัวของก้อนเมฆให้ยาวนานออกไป โดยต้องใช้เทคโนโลยีและประสบการณ์ หรือศิลปะแห่งการทำฝนควบคู่ไปพร้อมๆ กัน เพื่อตัดสินใจ โปรยสารเคมีฝนหลวงชนิดใด ณ ที่ใดของกลุ่มก้อนเมฆ และในอัตราใดจึงเหมาะสม เพราะต้องให้กระบวนการเกิดละอองเมฆสมดุลกับการลอยตัวของเมฆ มิฉะนั้นจะทำให้เมฆสลาย

ขั้นตอนที่สาม : โจมตี

การโจมตี ถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกรรมวิธีปฏิบัติการฝนหลวง โดย เมฆ หรือ กลุ่มเมฆฝน ต้องมีความหนาแน่นมากพอที่จะสามารถตกเป็นฝนได้ ภายในกลุ่มเมฆจะมีเม็ดน้ำขนาดใหญ่มากมาย หากเครื่องบินบินเข้าไปในกลุ่มเมฆฝนนี้ จะมีเม็ดน้ำเกาะตามปีก และกระจังหน้าของเครื่องบิน ซึ่งในจะต้องปฏิบัติการเพื่อลดความรุนแรงในการลอยตัวของก้อนเมฆ หรือทำให้อายุการลอยตัวนั้นหมดไป สำหรับการปฏิบัติการในขั้นตอนนี้ จะต้องพิจารณาจุดมุ่งหมายของการทำฝนหลวง ซึ่งมีอยู่ ๒ ประเด็น คือ เพื่อเพิ่มปริมาณฝนตก และเพื่อให้เกิดการกระจายการตกของฝน

ด้วยความสำคัญ และปริมาณความต้องการให้มีปฏิบัติการฝนหลวงช่วยเหลือทวีจำนวนมากขึ้น ฉะนั้นเพื่อช่วยเหลือทวีแห่งแล้งจำนวนมากนั้น เพื่อให้งานปฏิบัติการฝนหลวงสามารถปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรได้กว้างขวาง และได้ผลดียิ่งขึ้น รัฐบาลจึงได้ตราพระราชกฤษฎีกาก่อตั้งสำนักงานปฏิบัติการฝนหลวง ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อเป็นหน่วยงานรองรับโครงการพระราชดำริฝนหลวงต่อไป กระทั่งมีการปรับปรุง และพัฒนาปฏิบัติการฝนหลวง มาจนถึงปัจจุบัน

การดำเนินงาน

เนื่องจากการทำฝนเป็นเทคโนโลยีที่ยังใหม่ต่อการรับรู้ของบุคคลทั่วไป และในประเทศไทยยังไม่มีนักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ในระยะแรกเริ่มของโครงการฯ ดังนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงทรงเป็นกำลังสำคัญ และทรงร่วมในการพัฒนากิจกรรมนี้ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ทรงวางแผนการทดลองปฏิบัติการการติดตามและ ประเมินผลปฏิบัติการทุกครั้งอย่างใกล้ชิดและรวดเร็วชนิดวันต่อวัน

นอกจากนั้นยังทรงปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างในการประสานงาน ขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญ และองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนกิจกรรม อาทิ เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กองบินตำรวจ กองการสื่อสารกรมตำรวจ และกองทัพอากาศ ในรูปของศูนย์ อำนวยการฝนหลวงพิเศษสวนจิตรลดา และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในรูปของคณะกรรมการดำเนินการทำฝนหลวง ซึ่งการที่พระองค์ติดตามโครงการดังกล่าวอย่างใกล้ชิดมาตลอด และได้ให้แนวทางในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงทำให้โครงการฝนหลวง พัฒนาก้าวหน้าอย่างรวดเร็วเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ

● วัตถุประสงค์ของโครงการฝนหลวง

จากความเป็นมาของโครงการฝนหลวงนั้นจะเห็นได้ว่า วัตถุประสงค์หลักของโครงการดังกล่าว เกิดขึ้นเพื่อบรรเทาความทุกข์ยากของประชาชนในประเทศ โดยเฉพาะการที่ท้องถื่นหลายแห่งที่ประสบปัญหา พื้นดินแห้งแล้ง หรือการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร นอกจากนี้ภาวะความ ต้องการใช้น้ำของประเทศ ที่นับวันจะทวีปริมาณความต้องการสูงขึ้น เพราะการขยายตัวเจริญเติบโตทาง ด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม นั่นเอง

● ประโยชน์ของโครงการฝนหลวง

สืบเนื่องจากเดิมที โครงการฝนหลวง มีขึ้นเพื่อรับภาระหน้าที่ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ ประชาชน ดังนั้น นอกจากการบรรเทาปัญหาภัยแล้งแล้ว เมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับการร้องขอให้ ขยายการบรรเทาความเดือดร้อนที่สืบเนื่องมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรม และภาวะสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษ การทำฝนหลวงจึงมีประโยชน์ในด้านอื่นๆ ที่น่าสนใจ โดยเฉพาะการมีส่วนช่วยเหลือในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย ดังนี้

ด้านการเกษตร : มีการร้องขอฝนหลวงเพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงที่เกิดภาวะฝนแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงยาวนาน ซึ่งมีผลกระทบต่อแหล่งผลิตทางการเกษตรที่กำลังให้ผลผลิตในพื้นที่ต่างๆ

ด้านการอุปโภค บริโภค : การทำฝนหลวงได้ช่วยตอบสนองภาวะความต้องการน้ำกินน้ำใช้ ที่ทวีความรุนแรงมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากคุณสมบัติของดินในภูมิภาคนี้เป็นดินร่วนปนทรายไม่สามารถอุ้มน้ำได้ จึงไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ดีเท่าที่ควร

ด้านการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ : เนื่องจากใต้พื้นดินของภาคอีสานมีแหล่งหินเกลือเป็นจำนวนมากและครอบคลุมพื้นที่กว้างขวาง หากยามใดอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กและขนาดกลางเกิดมีปริมาณน้ำเหลือ้น้อย ย่อมส่งผลให้น้ำเกิดน้ำกร่อยหรือเค็มได้ ดังนั้น การทำฝนหลวงมีความจำเป็นมากในการช่วยบรรเทาปัญหาดังกล่าว

ด้านการเสริมสร้างเส้นทางคมนาคมทางน้ำ : เมื่อปริมาณน้ำในแม่น้ำลดต่ำลง จนไม่สามารถสัญจรไปมาทางเรือได้ จึงต้องมีการทำฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำให้กับบริเวณดังกล่าว เพราะการขนส่งสินค้าทางน้ำเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าทางอื่น และการจราจรทางน้ำยังเป็นอีกช่องทางหนึ่ง สำหรับผู้ที่ต้องการหลีกเลี่ยงปัญหาการจราจรทางบก ที่นับวันยิ่งทวีความรุนแรงมาก

ด้านการป้องกันและบำบัดภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อม : หากน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาลดน้อยลงเมื่อใด น้ำเค็มจากทะเลอ่าวไทยก็จะไหลหนุนเนื่องเข้าไปแทนที่ ทำให้เกิดน้ำกร่อย และสร้างความเสียหายแก่เกษตรกรเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการทำฝนหลวง จึงช่วยบรรเทาภาวะดังกล่าว อีกทั้งการทำฝนหลวงยังช่วยในเรื่องของสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษอันเกิดจากการระบายน้ำเสียทิ้งลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา โดยปริมาณน้ำจากฝนหลวงจะช่วยผลักดันสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษให้ออกสู่ท้องทะเล ทำให้ภาวะมลพิษจากน้ำเสียเจือจางลง

ด้านการเพิ่มปริมาณน้ำในเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า : เนื่องจากบ้านเมืองเราเริ่มประสบปัญหาการขาดแคลนพลังงานไฟฟ้ามากขึ้น เนื่องจากมีความต้องการใช้ไฟฟ้าในปริมาณที่สูงมาก ดังนั้นเมื่อเกิดภาวะวิกฤติ โดยระดับน้ำเหนือเขื่อนมีระดับต่ำมากจนไม่เพียงพอต่อการใช้พลังงานน้ำในการผลิตกระแสไฟฟ้า การทำฝนหลวงจึงมีความสำคัญในด้านดังกล่าวด้วยเช่นกัน เป็นต้น

ทั้งนี้ จากประโยชน์นานัปการของโครงการฝนหลวง อันเกิดจากพระปรีชาสามารถ และสายพระเนตรอันยาวไกลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงคำนึงถึงประโยชน์ทุกขั้วของราษฎรชาวไทยเสมอมา นั้น การขนานนามพระองค์ว่า **พระบิดาแห่งฝนหลวง** จึงเป็นการแสดงความรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ ที่จะคงอยู่ในใจของปวงชนชาวไทยตลอดไปตราบนานเท่านาน

บิดาแห่งประวัติศาสตร์ไทย กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

๑ ธันวาคม

ในวงการประวัติศาสตร์ไทยนั้นทุกคนรู้จักสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพเป็นอย่างดี ในฐานะทรงเป็นพระบิดาแห่งประวัติศาสตร์ไทยและเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยในสมัยรัชกาลที่ ๕ พระองค์ทรงมีพระกรณียกิจสำคัญที่ล้วนแต่เป็นงานสำคัญของบ้านเมืองและเป็นกำลังสำคัญในการบริหารประเทศหลายด้านทรงเป็นพระเจ้าน้องยาเธอฯ ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงไว้วางพระราชหฤทัยมากเรียกว่า ทรงเป็นมือขวาเคียงข้างรัชกาลที่ ๕ เพื่อรำลึกถึงเจ้านายพระองค์นี้ ในวันที่ ๒๑ มิถุนายน อันเป็นวันคล้ายวันประสูติจึงขอนำพระประวัติมาเล่าสู่กัน

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงเป็นพระราชโอรสองค์ที่ ๕๗ ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ กับเจ้าจอมมารดาชุ่ม ประสูติวันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๐๕ ทรงเป็นต้นราชสกุล “ดิศกุล” พระองค์ทรงเริ่มเรียนหนังสือไทยขึ้นต้นจากสำนักคุณแสงและคุณปาน ราชินิกุลในพระบรมมหาราชวัง ทรงศึกษาภาษาอังกฤษในโรงเรียนหลวง โดยมีมิสเตอร์ฟรานซิส ยอร์ช แพตเตอร์สัน เป็นพระอาจารย์ เมื่อมีพระชันษาได้ ๑๓ ปี ได้ทรงบรรพชาเป็นสามเณรที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สมเด็จพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ ทรงเป็นพระอุปัชฌาย์ และประทับจำพรรษาที่วัดบวรนิเวศวิหาร พระชันษาได้ ๑๕ ปี ทรงสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยทหารบก ได้รับพระราชทานยศเป็นนายร้อยตรีทหารมหาดเล็ก บังคับกองแถว ต่อมาได้เป็นนายร้อยโทผู้บังคับการทหารม้า ในกรมทหารมหาดเล็กและในปีเดียวกันนี้ได้เป็นนายร้อยเอก ราชองครักษ์ประจำพระองค์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. ๒๔๒๓ ได้รับพระราชทานยศเป็นนายพันตรี ผู้สนองพระบรมราชโองการ ว่าการกรมทหารมหาดเล็ก พ.ศ. ๒๔๒๔ โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายไปสังกัดกรมทหารปืนใหญ่ ซึ่งเรียกว่า “กรมกองแก้วจินดา” พ.ศ. ๒๔๒๕

ทรงผนวชเป็นพระภิกษุ ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ ทรงเป็นพระอุปัชฌาย์ และประทับจำพรรษาที่วัดนิเวศธรรมประวัติ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๔๒๘ ย้ายเป็นผู้บังคับการทหารมหาดเล็ก ยศนายพันโท พ.ศ. ๒๔๒๙ ทรงดำรง พระอิสริยยศเป็น “กรมหมื่นดำรงราชานุภาพ” และผู้บัญชาการทหารบกยศนายพลตรี ภายหลังได้เลื่อน พระอิสริยยศเป็น “กรมหลวง” “กรมพระ” และ “สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ” ตามลำดับ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๒ พระองค์ได้ย้ายจากงานฝ่ายทหารไปปฏิบัติงานทางพลเรือน ทรงเป็นผู้กำกับ กรมธรรมต่อมาเป็นอธิบดีกรม ศึกษาธิการและ พ.ศ. ๒๔๓๕-๕๘ ทรงเป็นเสนาบดี กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีบทบาทสำคัญในพระราชกิจ เช่น การเสด็จประพาสต้น เสด็จตรวจราชการหัวเมือง ทำให้มีความรู้ด้าน ประวัติศาสตร์และนิทานโบราณคดีเป็นอย่างดี

ทรงเป็นนายกหอพระสมุดสำหรับพระนคร อภิรัฐมนตรี เสนาบดีกระทรวงมหราธร นายก ราชบัณฑิตยสภา พระองค์ทรงเป็นผู้วางรากฐานกิจการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และหอสมุดแห่งชาติ มีผลงานพระนิพนธ์หนังสือ ตำราต่างๆ ด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดีมากมายให้เป็นตำราศึกษาามาจน ทุกวันนี้ พระองค์ได้รับการยกย่องเป็น “บิดาแห่งประวัติศาสตร์ไทย”

พระองค์สิ้นพระชนม์เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๖ หลังสุดองค์การยูเนสโกได้ถวายสดุดี ให้กรมพระยาดำรงราชานุภาพเป็น “บุคคลสำคัญของโลก” เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔ คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดให้วันที่ ๑ ธันวาคมของทุกปีเป็น “วันดำรงราชานุภาพ” เพื่อน้อมรำลึกถึงพระองค์ ผู้ทรงเป็นปราชญ์แห่งประวัติศาสตร์ไทยสืบไป

กลุ่มคนที่ชื่นชอบการแต่งตัวด้วยชุดการ์ตูนเป็นตัวสัตว์ชนิดต่างๆ แบบที่เราเห็นตามสวนสนุก หรืองานอีเวนต์ต่างๆ ที่เมืองนอกเขาเรียกคนกลุ่มนี้ว่า Furries ล่าสุดมีการประชุมของเหล่า Furries ทั้งหลาย ที่เมืองพิตส์เบิร์ก ของสหรัฐ ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๗ มิ.ย. มีผู้เข้าร่วมจากทั่วโลกกว่า ๕ พันคน เรามีภาพ น่ารักๆ ก่อนการประชุมมาฝากกัน

ในเดือนมิถุนายนของทุกปี เป็นอีกเดือนหนึ่งที่มีวันคล้ายวันประสูติ พระบรมวงศ์ผู้ใหญ่ที่ ทรงมีคุณูปการต่อแผ่นดินไทย เพราะในวันที่ ๒๑ มิถุนายน นั้น เป็นวันคล้ายวันประสูติในสมเด็จพระเจ้า บรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ซึ่งเจ้านายพระองค์นี้ทรงเป็นบุคคลสำคัญของโลก และเป็น เจ้านายอีกพระองค์หนึ่งแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ที่ทรงประกอบพระเกียรติคุณแก่ชาติบ้านเมืองไว้เป็นอันมาก ทรงเป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัยอย่างยิ่งในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ จนได้รับ การขนานพระนามให้ทรงเป็น “เพชรประดับพระมหามงกุฎ” เนื่องด้วยทรงมีบทบาทสำคัญในช่วงรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ตลอดจนไปถึงช่วงหลังการแปลงเปลี่ยนการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

ภาพจาก Web Site
<http://www.oknation.net/blog/print.php?id=๘๐๔๕๒๓> (๐๓/๐๓/๒๕๕๓)
 ข้อมูลภาพ ณ วันที่ ๑๒-๕-๕๓

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าดิศวรกุมาร กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เป็นพระราชโอรสพระองค์ที่ ๕๓ ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ประสูติแต่เจ้าจอมมารดาชุ่ม (โรจนดิศ) ภายในพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๐๕ และทรงเป็นต้นราชสกุลดิศกุล ในชั้นต้นนั้น ทรงพระอักษร (เรียน) หนังสือไทยขึ้นต้นจากสำนักคุณแสงและคุณปาน ราชินิกุลในพระบรมมหาราชวัง ทรงพระอักษรวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนสำหรับพระราชโอรสในพระบรมมหาราชวัง ซึ่งมีมิสเตอร์ ฟรานซิส ยอร์ช แพตเตอร์สัน เป็นพระอาจารย์ เมื่อมีพระชันษาได้ ๑๓ ปี ได้ทรงผนวชเป็นสามเณร ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยมีสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวปวเรศวริยาลงกรณ์ (สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๘ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์) เป็นพระอุปัชฌาย์ และเสด็จประทับจำพรรษา ณ วัดบวรนิเวศวิหาร ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๒๐ ทรงสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยทหารบก ได้รับพระราชทานยศเป็นนายร้อยตรีทหารมหาดเล็ก บังคับกองแถว พระชันษาได้ ๑๕ ปี และในปี พ.ศ. ๒๔๓๕ - ๒๔๕๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ทรงดำรงตำแหน่งเสนาบดี กระทรวงมหาดไทยพระองค์แรกอีกด้วย

ภาพจาก Web Site <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=๘๐๔๕๒๓> (๐๓/๐๓/๒๕๕๓)
 ข้อมูลภาพ ณ วันที่ ๑๒-๕-๕๓

พระเกียรติคุณของพระองค์ได้รับการยกย่องเทิดทูนทั้งในเวลาที่ยังเจริญพระชนม์อยู่ และในเวลาที่ยังสิ้นพระชนม์ไปแล้ว โดยจัดว่าผลงานที่ได้ทรงสร้างขึ้นไว้นั้นนับว่าเป็นประโยชน์แก่ชาติไทยและอนุชนคนไทยอย่างใหญ่หลวง จนกระทั่งได้รับการยกย่องถวายพระเกียรติให้เป็น พระบิดาแห่งประวัติศาสตร์และโบราณคดีไทย และในระดับนานาชาตินั้น ทรงได้รับการประกาศถวายสดุดีเฉลิมพระเกียรติคุณ ให้ทรงเป็นบุคคลสำคัญของโลก ในฐานะที่ทรงมีผลงานด้านการศึกษา การปฏิรูปการปกครอง การสาธารณสุข และประวัติศาสตร์โบราณคดี ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ จากองค์การเพื่อการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ

(UNESCO) อีกทั้งยังทรงเป็นเจ้านายพระองค์แรก และคนไทยคนแรก ที่ได้รับการยกย่องดังกล่าวนี้

ในฐานะที่สมเด็จพระ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงรอบรู้ มีพระนิสัยใฝ่รู้ และแตกฉานในด้านประวัติศาสตร์โบราณคดี อีกทั้งยังโปรดการเสด็จประพาสหัวเมือง จึงทำให้พระองค์ทรงได้รับหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ ตามที่ทรงเป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัยในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ และในรัชกาลต่อมา มาให้ทรงรับหน้าที่ Lord Program Maker หรือตำแหน่ง ผู้บัญชาการในการเสด็จประพาสต้น และประพาสหัวเมือง ทรงกำหนดเส้นทางในการเสด็จพระราชดำเนิน ทั้งยังถวายคำอธิบายเกี่ยวกับในเรื่องที่พระองค์สนพระทัยและทรงค้นคว้ามา ตลอดในการเสด็จฯ

ในส่วนพระกรณียกิจอื่นๆ พระองค์ยังทรงก่อตั้งโรงพยาบาลในท้องถิ่นทุรกันดาร มีพระดำริริเริ่มให้ก่อตั้งโสตศานาหรือสถานอนามัยในปัจจุบันทรงก่อตั้งกรมพยาบาลซึ่งปัจจุบัน คือ กระทรวงสาธารณสุขและมีอีกหลายกระทรวง หลายกรม ที่ทรงเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้ง เช่น กรมศิลปากร ราชบัณฑิตยสภา พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอสมุดพระนครและงานด้านอื่นอีกหลายด้าน นอกจากนี้พระองค์ยังทรงเป็นที่ปรึกษาสำคัญในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ในการทำให้ประเทศรอดพ้นจากการเป็นเมืองขึ้นของต่างชาติในสมัยนั้นด้วย ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ทรงดำรงตำแหน่ง คณะอภิรัฐมนตรี และเมื่อครั้งที่พระองค์ทรงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ปรอดให้อนุรักษ์และชำระหนังสือสำคัญทางประวัติศาสตร์ และทรงพระนิพนธ์หนังสือที่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ไว้จำนวนมากกว่า ๖๕๐ เรื่อง ทรงพระปรีชาสามารถและชำนาญงานทางด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี

นอกจากการที่สมเด็จพระ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงได้รับขนานพระนามให้เป็นพระบิดาแห่งประวัติศาสตร์โบราณคดีไทยแล้ว พระองค์ยังเป็นพระบิดาของมัคคุเทศก์ไทยอีกด้วย พระประวัติและผลงานของพระองค์นั้น ถูกนำไปเป็นหลักในการปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์เกิดความเจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในหน้าที่การทำงานของมัคคุเทศก์ เพราะการทำงานส่วนใหญ่ของมัคคุเทศก์นั้น ต้องใช้การอธิบายและบรรยายความรู้ทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีให้แก่นักท่องเที่ยว เป็นสำคัญเพื่อเป็นการน้อมรำลึกสำนึกในพระกรุณาธิคุณสมเด็จพระ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ด้วยพระอัจฉริยภาพ พระจริยาวัตร และคุณูปการของพระองค์ที่มีต่อแผ่นดินไทยนานัปการ

ภาพจาก Web Site
<http://www.oknation.net/blog/print.php?id=๘๐๔๕๒๓> (๐๓/๐๓/๒๕๕๓)
 ข้อมูลภาพ ณ วันที่ ๑๒-๕-๕๓

จึงขอร่วมสำนึกในพระกรุณาธิคุณที่ทรงบำเพ็ญต่อชาติต่อประชาชนเป็นอเนกประการ
 เนื่องในวันคล้ายวันประสูติ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาตำราจรรยาภาพ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๓/
 ด้วยหิตานุหิตประโยชน์ประกอบกับพระกุศลที่ทรงบำเพ็ญในสมเด็จฯ กรมพระยา พระองค์นี้ จงอำนวยให้
 ทรงประสบอิทธิคุณมณูญผล เสวยสุขด้วยทิพยสมบัติในสัณเฑาะพรภาพ จงทุกประการเทอญ

เอกสารอ้างอิง : ตำราจรรยาภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. พระราชพงศาวดารรัชกาลที่ ๕.
 กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๕๕.
 แนวหน้าออนไลน์ เข้าถึงได้จาก <http://www.naewna.com/lady/columnist/๑๙๕๖>
http://www.crma.ac.th/histdept/tul_kra_mom/hrh_quotations.htm
<http://www.stabundamrong.go.th/web/journal๒.html>

วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ประวัติความเป็นมาวันพ่อแห่งชาติ) ๕ ธันวาคม

วันพ่อแห่งชาติ ได้จัดให้มีขึ้นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๓
โดยคุณหญิงเนื้อทิพย์ เสмирสุข นายกรัฐมนตรีและช่วยการศึกษาเป็นผู้ริเริ่ม

หลักการและเหตุผลในการจัดตั้งวันพ่อ

โดยที่พ่อเป็นผู้มีพระคุณมีบทบาทสำคัญต่อครอบครัวและสังคม สมควรที่ผู้เป็นลูกจะเคารพเทิดทูนตอบแทนพระคุณด้วยความกตัญญู และสมควรที่สังคมจะยกย่องให้เกียรติรำลึกถึงผู้เป็นพ่อ จึงถือเอาวันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปี ซึ่งเป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษาเป็น “วันพ่อแห่งชาติ” ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทยอย่างนานัปการ ทรงเป็นพระราชบิดาของพระราชโอรสและพระราชธิดาทรงรักใคร่และห่วงใยตั้งแต่พระเยาว์จนถึงปัจจุบันรวมทั้งพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชาทินัดดามาตุ เริ่ดอากาศเอกวิริยทูต ดิษยศริน พระสวามีในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์และพระเจ้าหลานเธอทุกพระองค์ ต่างซาบซึ้งและปลาบปลื้มในพระมหากรุณาธิคุณอย่างมิรู้ลืม พระองค์ทรงเป็น “พ่อ” ตัวอย่างของปวงชนชาวไทยที่เปี่ยมล้นด้วยพระเมตตากรุณา ทรงห่วงใยอย่างหาที่เปรียบมิได้ ดังบทร้อยกรองเทิดพระเกียรติว่า

“ทุกบุปผามาลัยคือใจราษฎร์
รักดีบาทองค์บิดาเป็นนิจลิน
พระคือบิดาข้าแผ่นดิน
ร่วมร้อยรินมาลัยถวายพระพร

ลู ๕ ธันวาคมหาราช “วันพ่อแห่งชาติ” คือองค์อดีตร
พระเปี่ยมล้นด้วยเมตตาเอื้ออาทร พสกนิกรเป็นสุขทุกคืนวัน”

คณะกรรมการจัดงานวันพ่อแห่งชาติได้กำหนดให้ ดอกพุทธรักษา ดอกไม้ที่มีนามเป็นมงคลนี้เป็นสัญลักษณ์

● วัตถุประสงค์ของการจัดวันพ่อแห่งชาติ

เพื่อเทิดทูนพระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อเทิดทูนพระคุณของพ่อ และยกย่องบทบาทของพ่อที่มีต่อครอบครัวและสังคม เพื่อให้ลูกได้แสดงความกตัญญูต่อพ่อ เพื่อให้ผู้เป็นพ่อสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบของตน

พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสด็จพระราชสมภพในราชสกุลมหิตลอันเป็นสายหนึ่งในราชวงศ์จักรี ณ โรงพยาบาลเมตออปेरิน เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตส์ สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ขึ้น ๑๒ ค่ำ ปีมะเส็ง จุลศักราช ๑๒๘๙ ตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ ซึ่งเหตุที่พระราชสมภพในสหรัฐอเมริกา เนื่องจากพระบรมราชชนกและพระบรมราชชนนีกำลังทรงศึกษาวิชาการอยู่ที่นั่น

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเป็นพระโอรสองค์ที่สามในสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิตลอดุลยเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์ (สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ในกาลต่อมา) และหม่อมสังวาลย์ ตะละภัฏ (ชูกระมล) (สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในกาลต่อมา) มีพระนามขณะนั้นว่า พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช มีพระเชษฐภคินีและสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช ๒ พระองค์ คือ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ซึ่งสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงออกพระนามเรียกพระองค์เป็นการลำลองว่า “เล็ก”

พระนาม “ภูมิพลอดุลยเดช” นั้น พระบรมราชชนนีได้รับพระราชทานทางโทรเลขจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ โดยทรงกำกับตัวสะกดเป็นอักษรโรมันว่า “Bhumibala Aduladeja” ทำให้สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงเข้าใจว่าได้รับพระราชทานนามพระโอรสว่า “ภูมิบาล” ในระยะแรกพระนามของพระองค์สะกดเป็นภาษาไทยว่า “ภูมิพลอดุลยเดช” ต่อมา พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเองทรงเขียนว่า “ภูมิพลอดุลยเดช” โดยทรงเขียนทั้งสองแบบสลับกันไป จนมาทรงนิยมใช้แบบหลังซึ่งมีตัว “ย” สะกดตราปัจจุบัน

๕๒ วันสำคัญที่ควรรู้

พระนามของพระองค์มีความหมายว่า

- ภูมิพล - ภูมิ หมายความว่า “แผ่นดิน” และ พล หมายความว่า “พลัง” รวมกันแล้วหมายถึง “พลังแห่งแผ่นดิน”

- อุดุลยเดช - อุดุลย หมายความว่า “ไม่อาจเทียบได้” และ เดช หมายความว่า “อำนาจ” รวมกันแล้วหมายถึง “ผู้มีอำนาจที่ไม่อาจเทียบได้”

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ ได้เสด็จกลับสู่ประเทศไทยพร้อมพระบรมราชชนก ซึ่งทรงสำเร็จการศึกษาปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิตเกียรตินิยมจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด สหรัฐอเมริกา พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชชนนี สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ และสมเด็จพระเชษฐาธิราช โดยประทับ ณ วังสระปทุม ต่อมาวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๒ สมเด็จพระบรมราชชนกสวรรคต ขณะที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมายุไม่ถึงสองพรรษา

● การศึกษา

พ.ศ. ๒๔๗๕ เมื่อเจริญพระชนมายุได้สี่พรรษา เสด็จเข้าศึกษาที่โรงเรียนมาแตร์เดอี จนถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๖ จึงเสด็จพระราชดำเนินไปประทับ ณ เมืองโลซาน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ พร้อมด้วยพระบรมราชชนนี พระเชษฐภคินี และสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช เพื่อการศึกษาและพระพลานามัยของสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช จากนั้นทรงเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษา ณ โรงเรียนเมียร์มองด์ เมืองโลซาน ในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๔๗๗ ทรงศึกษาวิชาภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน และภาษาอังกฤษ แล้วทรงเข้าชั้นมัธยมศึกษา ณ “โรงเรียนแห่งใหม่ของซ็อลโลมอนด์” (ฝรั่งเศส: École Nouvelle de la Suisse Romande, เอกอล นูเวล เดอ ลา ซ็อลโลมอนด์) เมืองแชลลี-ซูร์-โลซาน (ฝรั่งเศส: Chailly-sur-Lausanne)

เมื่อพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนันท์มหิดล สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช เสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๘ แห่งราชวงศ์จักรีพระองค์ก็ได้รับการสถาปนาฐานันดรศักดิ์เป็น “สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช” เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๘

เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๑ ได้โดยเสด็จฯ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอนันท์มหิดล เสด็จนิวัตประเทศไทย เป็นเวลา ๒ เดือน โดยประทับที่พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต จากนั้นเสด็จกลับไปศึกษาต่อที่สวิตเซอร์แลนด์จนถึงปี พ.ศ. ๒๔๘๔ ทรงรับประกาศนียบัตรทางอักษรศาสตร์ จากโรงเรียนยิมนาส คลาซิค กังโดนาล แล้วทรงเข้าศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยโลซาน แผนกวิทยาศาสตร์ โดยเสด็จนิวัตประเทศไทยเป็นครั้งที่สองประทับ ณ พระที่นั่งบรมพิมานในพระบรมมหาราชวัง

ข้อมูล : ประวัติความเป็นมาวันพ่อแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ เข้าถึงได้จาก http://www.moe.go.th/PSD/Page%20Design/๑๓_Father_Day/father๒๐๑๒/

: หนังสือวันสำคัญ โครงการปรัณรงศ์วัฒนธรรมไทยและแนวทางในการจัดกิจกรรม

โดย : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

รวบรวมโดย : สถาบันเด็ก มูลนิธิเด็ก คัดลอกมาจาก http://www.vacationzone.co.th/carticle/index.php?article_id=๑๘๔

ความเป็นมาของวันพ่อ (สุภัทต์ อนุกุล วันสำคัญของไทย, หน้า ๑๑๕ - ๑๑๗)

พระราชกรณียกิจที่สำคัญของรัชกาลที่ ๙

แม้ว่าบทบาทของพระมหากษัตริย์หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ จะลดลง เป็นพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ พระองค์ยังคงพยายามปฏิบัติพระราชภารกิจ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ จะเห็นได้จากการที่พระองค์ไปประทับแรม ณ พระตำหนักตามภูมิภาคต่างๆ เพื่อที่จะทรงมีโอกาสได้รับทราบถึงทุกข์สุขและสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริงของราษฎรซึ่งทำให้พระองค์ทรงพบว่า ประชาชนชาวไทยส่วนมากมีปัญหาในเรื่องฐานะความเป็นอยู่ ซึ่งจะต้องแก้ไขไปพร้อมๆ กัน ไม่ว่าจะเป็นด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและชลประทาน ด้านการจัดการและพัฒนาที่ดิน ด้านเกษตรกรรม ด้านการศึกษาวิจัย ด้านการแพทย์และการสาธารณสุข ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ด้านอาชีพเสริมและอื่นๆ ด้วยเหตุนี้ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการตามพระราชประสงค์จึงได้เกิดขึ้นอย่างมากมายกว่า ๒,๐๐๐ โครงการ ซึ่งล้วนแล้วแต่เพื่อความเป็นอยู่ของชีวิตที่ดีขึ้นของราษฎรทั้งสิ้น

ด้านการศึกษา

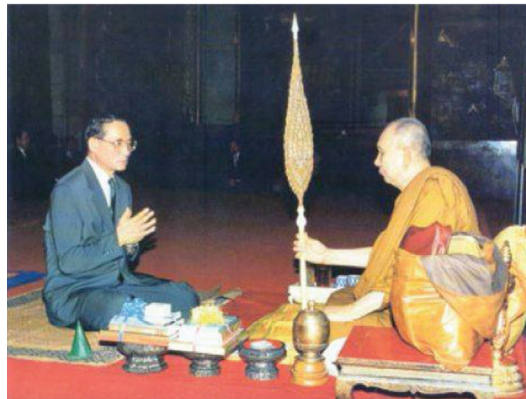
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริพร้อมกับได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เป็นทุนริเริ่มในการจัดสร้างโรงเรียนและวัด ทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา อาทิเช่น โรงเรียนตามวัดต่างๆ โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ โรงเรียนร่มเกล้า โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ กองทุนนวฤกษ์ มูลนิธิอานันทมหิดล ศาลารวมใจ โครงการพระดาบส โครงการสารานุกรมไทย และศึกษา อาทิเช่น โรงเรียนตามวัดต่างๆ โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ โรงเรียนร่มเกล้า โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ กองทุนนวฤกษ์ มูลนิธิอานันทมหิดล ศาลารวมใจ โครงการพระดาบส โครงการสารานุกรมไทย และอื่นๆ

ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี

ทรงฟื้นฟูสืบทอดประเพณีหลายอย่างเพื่อเป็นขวัญ เช่น พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ พระราชพิธีเถื่อนน้ำพระพิพัฒน์สัตยา เป็นต้น

ด้านศาสนา

ทรงออกผนวชตามพระราชประเพณี เมื่อพุทธศักราช ๒๔๙๕ ทรงอุปถัมภ์การทำนุบำรุง ศาสนาทุกด้าน เช่น การสร้างวัด สร้างพระพุทธรูป ประกอบพิธี ทางศาสนา เช่น การทอดกฐิน ผ้าป่า และการบำเพ็ญการกุศลต่างๆ นอกจากนี้ยังทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ทุกๆ ศาสนาที่ประชาชนนับถือ

ด้านการพัฒนาชนบท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ไปทุกหนแห่งไม่ว่าดินแดนแห่งนั้นจะทุรกันดารเพียงใด ไม่ว่าใกล้ไกลแค่ไหน พระองค์จัดทำโครงการพัฒนาชนบท ตามแนวพระราชดำริควบคู่ไปในทุกๆ ด้าน ไม่เน้นด้านใดด้านหนึ่ง พระองค์มีจุดประสงค์เดียวคือ เพื่อขจัดความทุกข์ยากของชาวชนบท และสนับสนุนส่งเสริมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งแก้ปัญหาสังคมเมืองให้ดีขึ้น โดยจะเห็นได้จากโครงการในพระราชดำริหลายโครงการที่เกิดขึ้น จากความรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจะเป็นโครงการเกี่ยวกับปรับปรุงถนนหนทาง การก่อสร้างถนนเพื่อการสัญจรไปมาได้สะดวกและทั่วถึง การคมนาคม เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของการนำความเจริญไปสู่ชนบท การสื่อสารติดต่อที่ยังผลสำคัญ ทำให้เศรษฐกิจของราษฎรในพื้นที่ดีขึ้นราษฎรก็มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ในการพัฒนาชนบทนั้น การคมนาคมเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญที่จะมองข้ามไปเสียมิได้ เพราะเป็นเสมือนประตูเชื่อม ระหว่างในเมืองและชนบท ดังนั้น การที่จะเริ่มโครงการพัฒนาใดๆ นั้นจะต้องเริ่มจากการปรับปรุง และการก่อสร้างถนนหนทาง เป็นการเปิดประตูนำความเจริญเข้าไปสู่พื้นที่

ด้านการเกษตรและชลประทาน

ในด้านการเกษตร จะทรงเน้นในเรื่องของการค้นคว้า ทดลอง และวิจัยหาพันธุ์พืชใหม่ๆ ทั้งพืชเศรษฐกิจ พืชสมุนไพร รวมถึงการศึกษาเกี่ยวกับแมลงศัตรูพืช และพันธุ์สัตว์ต่างๆ ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งแต่ละโครงการจะเน้นให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีราคาถูก ใช้เทคโนโลยีง่าย ไม่สลับซับซ้อนเกษตรกรสามารถดำเนินการเองได้ นอกจากนี้ ยังทรงพยายามไม่ให้เกษตรกรยึดติดกับพืชผลทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว เพราะอาจเกิดปัญหาอันเนื่องมาจากความแปรปรวนของสภาพดินฟ้าอากาศ หรือความแปรปรวนทางการตลาด แต่เกษตรกรควรจะมีรายได้จากด้านอื่นนอกเหนือไปจากการเกษตรเพิ่มขึ้นด้วย เพื่อจะได้พึ่งตนเองได้ในระดับหนึ่งการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกหรือการชลประทาน นับว่าเป็นงานที่มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ เพราะเกษตรกรจะสามารถทำการเพาะปลูกได้อย่างสมบูรณ์ตลอดปี เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน ซึ่งต้องอาศัยเพียงน้ำฝนและน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหลัก ทำให้พืชได้รับน้ำไม่สม่ำเสมอ และไม่เพียงพอพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงให้ความสำคัญพระราชนิพนธ์เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำมากกว่าโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริประเภทอื่น

ด้านการแพทย์

โครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้กับประชาชนในระยะแรกๆ ล้วนแต่เป็นโครงการด้านสาธารณสุข เพราะพระองค์ทรงเห็นว่า หากประชาชนมีร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง จะนำไปสู่สุขภาพจิตที่ดี และส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดีไปด้วย พระองค์จึงทรงให้ความสำคัญกับงานด้านสาธารณสุขเป็นอย่างมาก ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรตามท้องที่ต่างๆ ทุกครั้งจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีคณะแพทย์ที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาจากโรงพยาบาลต่างๆ และล้วนเป็นอาสาสมัครทั้งสิ้น โดยเสด็จพระราชดำเนินไปในขบวนอย่างใกล้ชิด พร้อมด้วยเวชภัณฑ์และเครื่องมือแพทย์ครบครัน พร้อมทั้งจะให้การรักษายาบาลราษฎรผู้ป่วยใช้ได้ทันที

นอกจากนั้น ยังมีโครงการทันตกรรมพระราชทาน ซึ่งเป็นพระราชดำริที่ให้ทันตแพทย์อาสาสมัครได้เดินทางออกไปช่วยเหลือนำบำบัดโรคเกี่ยวกับฟัน ตลอดจนสอนการรักษาอนามัยของปากและฟันแก่เด็กนักเรียนและราษฎรที่อาศัยอยู่ในท้องที่ทุรกันดาร และห่างไกลจากแพทย์ทั่วทุกภาค โดยให้การบริการรักษาโรคฟันโดยไม่คิดมูลค่า ทางด้านหน่วยแพทย์หลวงที่จะต้องตามเสด็จพระราชดำเนินไป ณ ที่ประทับแรมทุกแห่งนั้น จะมีเจ้าหน้าที่ให้การรักษายาบาลราษฎร ผู้มาขอรับการรักษามิต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่ประการใด นอกจากนั้น หน่วยแพทย์หลวงยังจัดเจ้าหน้าที่ออกเดินทางไปรักษาราษฎรผู้ป่วยเจ็บ ตามหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลออกไป นอกเหนือจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังได้ริเริ่มหลายโครงการด้านการแพทย์และสาธารณสุข ดังนี้

โครงการหน่วยแพทย์พระราชทาน

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แพทย์ประจำพระองค์ที่ตามเสด็จฯ ตรวจและรักษาคอนไข ตั้งแต่ วันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๒ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรโครงการชาวเขา และทรงพบว่าราษฎรที่มาขอรับเสด็จป่วยเป็นไข้กันมาก

โครงการแพทย์หลวงเคลื่อนที่พระราชทาน

เริ่มเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ เพื่อตรวจรักษาราษฎรในท้องถื่นทุรกันดาร โดยไม่คิดมูลค่า และถ้าจำเป็นก็จัดส่งไปยังโรงพยาบาลในจังหวัดต่างๆ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จแปรพระราชฐานประทับแรม และในท้องถื่นต่างๆ ที่ห่างไกลตัวเมืองมาก

โครงการแพทย์พิเศษตามพระราชประสงค์

เริ่มเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗ เพื่อบรรเทาความเจ็บปวดของราษฎรที่นิคม สร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ อำเภอบาง จังหวัดนราธิวาส นิคมนี้มีสถานีนอนม้าย เพียงแห่งเดียว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทรวงสาธารณสุขจัดแพทย์หมุนเวียนเข้าไปบริการตรวจรักษา แพทย์และเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลนราธิวาส และโรงพยาบาลสุโขทัย-ลก ออกไปปฏิบัติการสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง เป็นประจำ

หน่วยทันตกรรมเคลื่อนที่พระราชทาน

ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ เพื่อส่งทันตแพทย์อาสาสมัครออกช่วยเหลือ บำบัดโรคเกี่ยวกับฟัน ตลอดจนสอนการรักษาอนามัยของปากและฟันแก่เด็ก นักเรียนและประชาชนที่อยู่ในท้องที่ทุรกันดาร โดยไม่คิดมูลค่า ได้รับความร่วมมือจากทันตแพทย์โรงพยาบาลต่างๆ ในการออกปฏิบัติการภาคสนาม

โครงการคัลยแพทย์อาสาราชวิทยาลัยคัลยแพทย์แห่งประเทศไทย

ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘ หลังจากที่เปิดโครงการแพทย์พิเศษตามพระราชประสงค์ใน พ.ศ. ๒๕๑๗ แพทย์ที่อาสาสมัครซึ่งเป็นแพทย์อาสุโสและมีประสบการณ์มาก เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีคัลยแพทย์อาสาไปช่วยปฏิบัติงาน ณ โรงพยาบาลประจำจังหวัดสกลนคร ในช่วงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จแปรพระราชฐาน ประทับที่พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จึงได้มีการศึกษาหาข้อมูลและความต้องการของโรงพยาบาลและหน่วยงานต่างๆ ในด้านศัลยกรรม และ รวบรวมจัดทำทำเนียบคัลยแพทย์อาสา แล้วก่อตั้งวิทยาลัยคัลยแพทย์ขึ้น ภายหลังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับวิทยาลัยคัลยแพทย์ไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ และเปลี่ยนชื่อเป็น ราชวิทยาลัยคัลยแพทย์แห่งประเทศไทย

โครงการแพทย์ หู คอ จมูก และโรคภูมิแพ้พระราชทาน

เริ่มเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ โดย อาศัยแพทย์หู คอ จมูกอาสาสมัครจาก โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลรามาริบัติ โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลประจำจังหวัดนครราชสีมา และโรงพยาบาลประจำจังหวัดนครพนม ผลัดเปลี่ยนกันมาปฏิบัติราชการชุดละ ๒ สัปดาห์เริ่มที่จังหวัดนราธิวาสก่อน ต่อมาขยายการปฏิบัติงานไปที่จังหวัดสกลนคร และที่โรงพยาบาลค่ายกาวิละ จังหวัดเชียงใหม่

โครงการอบรมหมอหมู่บ้านในพระราชประสงค์

เริ่มเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗ เพื่อ บรรเทาความเจ็บปวดของราษฎรที่นิคม สร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ อำเภอบาง จังหวัดนราธิวาส นิคมนี้มีสถานีนอนม้ายเพียงแห่งเดียว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทรวงสาธารณสุข จัดแพทย์หมุนเวียนเข้าไปบริการตรวจรักษา แพทย์และเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลนราธิวาส และโรงพยาบาลสุโขทัย-ลก ออกไปปฏิบัติการสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง เป็นประจำ

โครงการคัลยแพทย์อาสาราชวิทยาลัย

ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘ หลังจากที่เปิดโครงการแพทย์พิเศษตามพระราชประสงค์ใน พ.ศ. ๒๕๑๗ แพทย์ที่อาสาสมัครซึ่งเป็นแพทย์อาสุโสและมีประสบการณ์มาก เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีคัลยแพทย์อาสาไปช่วยปฏิบัติงาน ณ โรงพยาบาลประจำจังหวัดสกลนคร ในช่วงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จแปรพระราชฐานประทับที่พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จึงได้มีการศึกษาหาข้อมูลและความต้องการของโรงพยาบาลและหน่วยงานต่างๆ ในด้านศัลยกรรม และ รวบรวมจัดทำทำเนียบคัลยแพทย์อาสา แล้วก่อตั้งวิทยาลัยคัลยแพทย์ขึ้น ภายหลังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับวิทยาลัยคัลยแพทย์ไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ และ เปลี่ยนชื่อเป็นราชวิทยาลัยคัลยแพทย์แห่งประเทศไทย

ด้านการกีฬา

เรือใบ เป็นกีฬาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเป็นพิเศษ พระองค์ทรงเป็นตัวแทนของประเทศไทยลงแข่งเรือใบในกีฬาแหลมทองครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๙-๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ ที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ โดยทรงเข้าค่ายฝึกซ้อมตามโปรแกรมการฝึกซ้อม และทรงได้รับเบี้ยเลี้ยงในฐานะนักกีฬา เช่นเดียวกับนักกีฬาคณะอื่นๆ ในที่สุดด้วยพระปรีชาสามารถ พระองค์ทรงชนะเลิศเหรียญทอง และทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลเหรียญทองจากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ ท่ามกลางความปลื้มปิติของพลนิกรชาวไทยทั่วประเทศ และเป็นที่ประจักษ์แก่ชนทั่วโลก ทำให้พระอัจฉริยภาพทาง กีฬาเรือใบ ของพระองค์ที่ยอมรับกันทั่วโลก พระองค์ยังได้ทรงออกแบบและประดิษฐ์เรือใบยามว่างออกมาหลายรุ่น พระองค์พระราชทานนามเรือใบประเภทม็อธ (Moth) ที่ทรงสร้างขึ้นว่า เรือใบมด เรือใบซูเปอร์มด และ เรือใบไมโครมด ถึงแม้ว่าเรือใบลำสุดท้ายที่พระองค์ทรงต่อคือเรือโมค (Moke) เมื่อ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๐ เรือใบซูเปอร์มดยังถูกใช้แข่งขันในระดับนานาชาติที่จัดในประเทศไทยหลายครั้ง ครั้งสุดท้ายคือเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ ในกีฬาซีเกมส์ครั้งที่ ๑๓

ด้านดนตรี

งานทางด้านดนตรี พระองค์ทรงรอบรู้เรื่องดนตรีเป็นอย่างดีและทรงดนตรีได้หลายชนิด เช่น แซกโซโฟน คราริเน็ต ทรัมเป็ต กีตาร์ และเปียโน ทรงโปรดดนตรีแจ๊ส เป็นอย่างมาก และพระองค์ได้ประพันธ์เพลงที่มีความหมายและไพเราะหลายเพลงด้วยกัน เช่น เพลงพระราชนิพนธ์แสงเทียน เป็นเพลงแรก สายฝน ยามเย็น ไกลรุ่ง ลมหนาว ยิ้มสู้ คำแล้ว ไกลกังวล ความฝันอันสูงสุด และเราสู้ หรือจะเป็นพรปีใหม่ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของชาวไทย เป็นต้น

มูลนิธิชัยพัฒนา (The Chaipattana Foundation) เป็นมูลนิธิซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชดำริให้จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการพัฒนาอื่นๆ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในด้านเศรษฐกิจ และสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ การดำเนินงานของมูลนิธิชัยพัฒนาจะเน้นกิจกรรมเพื่อการพัฒนาที่ไม่ซ้ำซ้อนกับโครงการของรัฐที่มีอยู่แล้ว แต่จะพยายามสนับสนุนส่งเสริมและประสานงานให้โครงการต่างๆ เกิดความสมบูรณ์และสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วสอดคล้องกับสถานการณ์ โดยเฉพาะในกรณีที่เกิดโครงการของรัฐถูกจำกัดด้วยเงื่อนไขของระเบียบต่างๆ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ทันที เช่นในกรณีที่อาจต้องจัดซื้อที่ดินจากรายการบางส่วน แต่รัฐมีปัญหงบประมาณ หรือถูกจำกัดด้วยเงื่อนไขของระเบียบต่างๆ มูลนิธิชัยพัฒนาจะช่วยเหลือตามความเหมาะสมเพื่อให้โครงการนั้นดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงสุด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นทุนเริ่มแรกในการจัดตั้งมูลนิธิชัยพัฒนา และผู้มีจิตศรัทธาได้ทูลเกล้าฯ ถวายสมทบมูลนิธิชัยพัฒนาก่อตั้งเมื่อ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๕ ตอนที่ ๑๐๙ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงดำรงตำแหน่งนายกมูลนิธิด้วยพระองค์เอง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดำรงตำแหน่งองค์ประธานบริหารมูลนิธิ โดยมี ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เป็นเลขาธิการมูลนิธิ

โครงการหลวง (อังกฤษ : Royal project) เป็นโครงการส่วนพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการส่งเสริมการปลูกพืชเมืองหนาวแก่ชาวเขา เพื่อเป็นการหารายได้ทดแทนการปลูกฝิ่น ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ โดย หม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี เป็นผู้รับผิดชอบในฐานะประธานมูลนิธิโครงการหลวง ในระยะแรก เป็นโครงการอาสาสมัคร โดยมีอาสาสมัครจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ กรมวิชาการเกษตร กรมปศุสัตว์ และ กองทัพอากาศ ปัจจุบันโครงการหลวง ดำเนินงานใน ๔ จังหวัด ภาคเหนือ คือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน พะเยา และ แม่ฮ่องสอน มีสถานีวิจัยหลัก ๔ สถานี และสถานีส่งเสริมปลูกพืชทดแทนฝิ่น เรียกว่า ศูนย์พัฒนาโครงการ จำนวน ๒๑ ศูนย์ และหมู่บ้านพัฒนาอีก ๖ หมู่บ้าน รวมหมู่บ้านในเขตปฏิบัติการทั้งสิ้น ๒๖๗ หมู่บ้าน ผลผลิตจากโครงการหลวงในปัจจุบันประกอบด้วย ผักปลอดภัยสารพิษ สมุนไพร ถั่วและธัญพืช ผลไม้ หน่อไม้ เห็ด ดอกไม้เมืองหนาว ผลผลิตปศุสัตว์ ผลผลิตประมง ผลผลิตปาล์ม ดอกไม้แห้ง ผลิตภัณฑ์จากแพก ไม้กระถาง และผลิตภัณฑ์แปรรูปในชื่อการค้า โครงการหลวง และ ดอยคำ

โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงริเริ่มการทดลองการแปรรูปผลผลิตการเกษตรขึ้นในพระราชวังตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ จากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมพสกนิกรในพื้นที่ต่างๆ ด้วยทรงมีพระราชประสงค์ที่จะเห็นประชาชน อยู่ดีมีสุขตามสมควรแก่สภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม ซึ่งถือว่าเป็นอาชีพหลักของประเทศ จึงทำให้เกิด “โครงการส่วนพระองค์เกี่ยวกับการเกษตร สวนจิตรลดา” ภายในบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน อันเป็นราชฐานที่ประทับ ในปีพุทธศักราช ๒๕๐๔ โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน เพื่อศึกษาทดลองและวิจัยหาวิธีแก้ไขปัญหเกี่ยวกับงานทางด้านเกษตรต่างๆ เช่น การปลูกข้าว การเลี้ยงโคนม การเพาะพันธุ์ปลา และอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งผลการศึกษานำมาประยุกต์ใช้เป็นแบบอย่างในการนำไปปฏิบัติตาม นอกจากนี้ยังเป็นการดำเนินการโดยไม่มุ่งหวังผลตอบแทน จึงมีโครงการที่สร้างขึ้นเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎร เช่น เมื่อเกิดปัญหาน้ำท่วมดินล้นตลาด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างโรงนมผงขึ้น เพื่อแปรรูปน้ำนมดิบให้เก็บไว้ได้นาน โดยพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นทุนในการก่อสร้าง และยังมีการตั้งศูนย์รวมนม เพื่อรับซื้อน้ำนมจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมอีกด้วย

โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา มีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงานอยู่ ๓ ประการ คือ

๑. เป็นโครงการศึกษาทดลอง

๒. เป็นโครงการตัวอย่าง ให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้ามาทำการศึกษา เพื่อสามารถนำไปดำเนินการเองได้

๓. เป็นโครงการที่ไม่หวังผลตอบแทน (เชิงธุรกิจ)

การดำเนินงานของโครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. โครงการไม่ใช่ธุรกิจ ที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการต่างๆ รวมทั้งหน่วยงานจากเอกชนที่สนองพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาด้านการเกษตรควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โครงการไม่ใช่ธุรกิจ ได้แก่ ป่าไม้สาธิต นาข้าวทดลอง การเพาะพันธุ์ปลานิล กังหันลม ระบบผลิตกระแสไฟฟ้า ด้วยพลังงานลม บ้านพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบผลิตน้ำเย็นด้วยพลังงานความร้อนจากแกลบ โรงกระดาษสา และการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

๒. โครงการเชิงธุรกิจ ที่มีกระบวนการแปรรูปวัตถุดิบทางการเกษตร และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในราคาที่ไม่หวังผลกำไร โดยมุ่งส่งเสริมให้ประชาชน บริโภคสินค้าที่ผลิต ได้ภายในประเทศ และยังมีการบริหารจัดการอย่างครบวงจร ทั้งนี้รายได้จะนำมาใช้บริหารจัดการภายในโครงการต่อไป

กลุ่มงานของโครงการเชิงธุรกิจ ได้แก่

- กลุ่มงานเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมและการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม ซึ่งศึกษา ค้นคว้า และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมในประเทศไทย รวมถึงการแปรรูปน้ำนมดิบเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทต่างๆ เช่น นมพาสเจอร์ไรส์ นมยูเอชที นมผง นมผงอัดเม็ด เนย ไอศกรีม โยเกิร์ต และยังเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนบริโภคนมสด และผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากนมสด ซึ่งมีประโยชน์ต่อร่างกาย

- กลุ่มงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ซึ่งมีการศึกษาค้นคว้า และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร และการใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรให้เกิดประโยชน์ เช่น โรงสีข้าวตัวอย่างสวนจิตรลดา โรงบดแกลบ โรงน้ำผลไม้พาสเจอร์ไรส์ โรงน้ำผลไม้บรรจุกระป๋อง โรงผลไม้อบแห้ง โรงขนมอบ โรงเพาะเห็ด งานเพาะเลี้ยงสาหร่ายเกลียวทอง โรงปุ๋ยอินทรีย์ โรงหล่อเทียนหลวง โรงน้ำผึ้ง โรงน้ำดื่ม และงานทดลองผลิตภัณฑ์เชื้อเพลิง โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา มุ่งเน้นการดำเนินงานโดยยึดแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับ “เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรอย่างยั่งยืน ให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้ ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรภายในประเทศ เพื่อลดการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ และการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยกระบวนการผลิตที่ง่าย แต่มีประสิทธิภาพ ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย โดยดำเนินการภายใต้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่มีการศึกษา ทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูลและผลการศึกษา เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ให้แก่เกษตรกร และประชาชนผู้สนใจทั่วไป โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา เป็นโครงการที่เริ่มดำเนินการจากพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์และดำเนินการต่อมาด้วยรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ รวมทั้งจากการทูลเกล้าฯ ถวายเงินสนับสนุนและการน้อมเกล้าฯ ถวายอาคาร เครื่องมือ และคำแนะนำต่างๆ จึงเป็นหน่วยงานราชการเพียงหน่วยงานเดียวที่สามารถบริหารจัดการด้านบัญชีและการเงินเอง โดยไม่ได้รับงบประมาณแผ่นดินสนับสนุน แต่ละโรงงานจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของตัวเอง มีบัญชีเบิกจ่ายแยกกันไปในแต่ละโรงงาน จากพระราชประสงค์ให้โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา เป็นโครงการศึกษาทดลอง และเป็นโครงการตัวอย่าง จึงมีพระบรมราชานุญาต ให้ผู้ที่สนใจ สามารถเข้ามาชมกิจการ รวมทั้งฝึกปฏิบัติงานเพื่อนำความรู้ไปเป็นแบบอย่างหรือแนวทางในการประกอบอาชีพต่อไป นับตั้งแต่ปี

พุทธศักราช ๒๕๐๔ มีคณะพระราชอาคันตุกะจากประเทศต่างๆ คณะบุคคลสำคัญ ข้าราชการ นักเรียน นิสิต นักศึกษาเกษตรกร รวมทั้งผู้สนใจ ทั้งชาวไทย และชาวต่าง ประเทศ เข้าเยี่ยมชมโครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา เป็นจำนวนมาก

● **แก้มลิง** เป็นแนวพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เกี่ยวกับพื้นที่หนองน้ำ (detention area) เพื่อแก้ปัญหาหน้าท่วม มีแนวคิดจากการที่ลิงอมกล้วยไว้ในกระพุ้งแก้มไว้ได้คราวละมากๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชกระแสอธิบายว่า “ลิงโดยทั่วไปถ้าเราส่งกล้วยให้ลิงจะรีบปอกเปลือก เอาเข้าปากเคี้ยว แล้วนำไปเก็บไว้ในที่แก้มก่อนลิงจะทำการนี้จนกล้วยหมดหัวหรือเต็มกระพุ้งแก้ม จากนั้นจะค่อยๆ นำออกมาเคี้ยว และกลืนกินภายหลัง” มีการวางแผนพื้นที่แก้มลิงอย่างเป็นระบบ โดยหน่วยงานต่างๆ เช่น กทม. กรมชลประทาน เป็นต้น แก้มลิงมี ๓ ขนาด จากใหญ่ กลาง เล็ก มีวัตถุประสงค์เพื่อการชะลอน้ำก่อนที่จะจัดการระบายออกในเวลาต่อมา สามารถเป็นได้ทั้งพื้นที่ของรัฐและเอกชน ปัจจุบันมีพื้นที่แก้มลิงขนาดใหญ่อยู่ทางฝั่งตะวันออกของกรุงเทพ เหนือท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยกำหนดในผังการใช้ที่ดินเป็นพื้นที่เขียวลาย ไม่เหมาะกับการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีแก้มลิงเล็กใหญ่กระจายอยู่ทั่ว กทม. กว่า ๒๐ จุด

● **แก้มลิงดิน** เป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เกี่ยวกับการแก้ปัญหาดินเปรี้ยว หรือดินเป็นกรด โดยมีการขังน้ำไว้ในพื้นที่จนกระทั่งเกิดปฏิกิริยาเคมีทำให้ดินเปรี้ยวจัดจนถึงที่สุด แล้วจึงระบายน้ำออกและปรับสภาพพื้นผิวดินด้วยปูนขาว จนกระทั่งดินมีสภาพดีพอที่จะใช้ในการเพาะปลูกได้

● **โครงการฝนหลวง** เป็นโครงการที่เกิดขึ้นจากพระราชดำริส่วนพระองค์ใน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อสร้างฝนเทียมสำหรับบรรเทาปัญหาความแห้งแล้งขาดแคลนน้ำในการเกษตร เมื่อคราวที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมพสกนิกรเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ทรงรับทราบถึงความเดือดร้อนทุกข์ยากของราษฎรและเกษตรกรที่ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและการเกษตร จึงได้มีพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานโครงการพระราชดำริ “ฝนหลวง” (Artificial rain) ให้กับ ม.ร.ว.เทพฤทธิ์ เทวกุล ไปดำเนินการ ซึ่งต่อมาได้เกิดเป็นโครงการค้นคว้า ทดลอง ปฏิบัติการฝนเทียมหรือฝนหลวงขึ้น ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ด้วยความสำเร็จของโครงการ จึงได้ตราพระราชกฤษฎีกาก่อตั้งสำนักงานปฏิบัติการ

● **ฝนหลวง** มีขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็นหน่วยงานรองรับโครงการพระราชดำริฝนหลวงต่อไป การทำฝนเทียมหรือฝนหลวงเป็นกรรมวิธีการเหนี่ยวนำน้ำจากฟ้าใช้เครื่องบินบรรจุสารเคมีขึ้นไปโปรยในท้องฟ้า โดยดูจากความชื้นของเมฆ และสภาพทิศทางลมประกอบกัน ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดฝนคือ ความร้อนชื้นปะทะความเย็น และมีแกนกลั่นตัวที่มีประสิทธิภาพในปริมาณที่เหมาะสม กล่าวคือเมื่อมวลอากาศร้อนชื้นที่ระดับผิวพื้นขึ้นสู่อากาศเบื้องบน อุณหภูมิของมวลอากาศจะลดต่ำลงจนถึงความสูงที่ระดับหนึ่ง หากอุณหภูมิลดต่ำลงนั้นมากพอ ก็จะทำให้ไอน้ำในมวลอากาศอึดตัวจะเกิดขบวนการกลั่นตัวของไอน้ำในมวลอากาศขึ้นบนแกนกลั่นตัว เกิดเป็นฝนตกลงมา ฉะนั้นสารเคมีที่ใช้จึงประกอบด้วย “สูตรร้อน” ใช้เพื่อกระตุ้นเร่งเร้ากลไกการหมุนเวียนของบรรยากาศ, “สูตรเย็น” ใช้เพื่อกระตุ้นกลไกการรวมตัวของละอองเมฆให้โตขึ้นเป็นเม็ดฝน และสูตรที่ใช้เป็นแกนดูดซับความชื้นเพื่อใช้กระตุ้นกลไกระบบการกลั่นตัวให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

● **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน** โดยพระราชประสงค์ใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นสารานุกรมภาษาไทยจัดทำขึ้นเป็นรูปเล่มโดยมีเนื้อหาบางส่วนเผยแพร่ในระบบออนไลน์ เป็นสารานุกรมไทย

แบบเป็นชุด เน้นความรู้ที่เกิดขึ้นและใช้อยู่ในประเทศไทย จัดทำโดยคนไทย เพื่อให้คนไทยทุกเพศทุกวัย มีโอกาสได้อ่าน แต่ละเล่มรวบรวมเนื้อเรื่องจากหลากหลายสาขาวิชา เนื้อหาของเรื่องต่างๆ เรียบเรียงให้เหมาะสมกับ ๓ ระดับความรู้ ให้แก่เด็กกลุ่มเล็ก เด็กกลุ่มกลาง และเด็กกลุ่มใหญ่ รวมทั้งผู้ใหญ่ที่สนใจทั่วไป แต่ละเรื่องเริ่มต้นด้วยเนื้อหาของระดับเด็กกลุ่มเล็ก ตามด้วยเนื้อหาของกลุ่มกลางและกลุ่มใหญ่ตามลำดับ เนื้อหาในแต่ละระดับ พิมพ์ด้วยตัวอักษรขนาดต่างกัน

● **น้ำมันแก๊สโซฮอล์ (อังกฤษ : Gasohol)** (สะกดตามราชบัณฑิตว่า แก๊สโซฮอล [๑]) หรือที่นิยมเรียกว่า E ๑๐ คือ น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ ที่เกิดจากการผสมระหว่าง น้ำมันเบนซิน ๙๐% กับ แอลกอฮอล์ ๑๐% (ได้แก่ เอทานอล) ในภาษาอังกฤษไม่เรียกน้ำมันเชื้อเพลิงว่า เบนซิน แต่จะเรียกว่า แก๊สโซลีน (Gasoline) ดังนั้น จึงเป็นที่มาของคำศัพท์ว่า แก๊สโซฮอล์ นั่นคือ Gasoline + alcohol น้ำมันแก๊สโซฮอล์ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อเป็นพลังงานทางเลือกทดแทนน้ำมันเบนซิน น้ำมันผสมชนิดนี้มีใช้กันหลายประเทศทั่วโลก ข้อดีของแก๊สโซฮอล์ คือ การเผาไหม้ที่สมบูรณ์ขึ้น เนื่องจากโครงสร้างทางเคมีของแอลกอฮอล์ ทำให้ลดมลพิษในอากาศ และในขณะเดียวกันราคาของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ มีราคาต่ำกว่าน้ำมันเบนซินโดยทั่วไป สำหรับน้ำมันแก๊สโซฮอล์นั้นมียอดประกอบต่างกับน้ำมันเบนซิน คือน้ำมันเบนซินมีเอมทีบีอี (MTBE) เป็นตัวเพิ่ม ออกเทน ส่วนน้ำมันแก๊สโซฮอล์ใช้ เอทานอล เป็นตัวเพิ่มออกเทน เอทานอลให้พลังงานน้อยกว่าเอมทีบีอี (MTBE) โดยต่างกันอยู่ร้อยละ ๑.๖-๑.๘ การใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์นั้น ออกซิเจนที่เป็นส่วนประกอบอยู่ในเอทานอล จะช่วยให้การเผาไหม้ภายในห้องเครื่องสมบูรณ์ขึ้นอีก และลดปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ที่จะปล่อยออกมาจากท่อไอเสียแก๊สโซฮอล์ในประเทศไทยเกิดขึ้นจากราชดำริของในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ที่ทรงเล็งเห็นถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำมัน โดยได้ทรงศึกษาการนำเอมทีบีอีมาแปรรูปเป็นแอลกอฮอล์ และนำแอลกอฮอล์มาผลิตเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ ถือเป็นพลังงานทางเลือก ที่เริ่มได้รับความนิยมอย่างมากในประเทศต่างๆ แทบทุกทวีปทั่วโลก เช่น อเมริกา แคนาดา บราซิล เคนยา ปารากวัย สเปน สวีเดน ออสเตรเลีย จีน ฯลฯ เนื่องจากเป็นพลังงานที่มีผลดีหลายอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังผลิตจากวัตถุดิบธรรมชาติ อาทิ อ้อย กากน้ำตาล และมันสำปะหลัง ซึ่งล้วนแต่สามารถจัดหาและปลูกขึ้นได้ใหม่ในเวลาอันสั้น ปัจจุบัน น้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่มีจำหน่าย คือน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๙๕ และ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๙๑ ซึ่งมีส่วนผสมของเอทานอลไม่เกินร้อยละ ๑๐ โดยรถยนต์ระบบหัวฉีดสามารถใช้แทนน้ำมันเบนซินได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องดัดแปลงเครื่องยนต์เลย แต่เครื่องยนต์ระบบ คาร์บูเรเตอร์นั้นไม่เหมาะสมกับแก๊สโซฮอล์

● **เศรษฐกิจพอเพียง** เป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำรงชีวิต ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระราชดำรัสแก่ชาวไทยนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นต้นมา [๑] [๒] และถูกพูดถึงอย่างชัดเจนในวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไข ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทย ให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืนในกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ เศรษฐกิจพอเพียง มีบทบาทต่อการกำหนดอุดมการณ์การพัฒนาของประเทศ โดยปัญญาชนในสังคมไทยหลายท่าน ได้ร่วมแสดงความคิดเห็น อย่างเช่น ศ.นพ.ประเวศ วะสี , ศ.เสน่ห์ จามริก, ศ.อภิชาติ ปันธเสน, และ ศ.ฉัตรทิพย์ นาถสุภา โดยเชื่อมโยงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับ วัฒนธรรมชุมชน ซึ่งเคยถูกเสนอมาก่อนหน้าโดย องค์การพัฒนาเอกชนจำนวนหนึ่งนับตั้งแต่พุทธทศวรรษ ๒๕๒๐ และได้ช่วยให้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในสังคมไทยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในทางเศรษฐกิจและสาขาอื่นๆ มาร่วมกันประมวลและกลั่นกรองพระราชดำรัสเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อบรรจุใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ [๓] [๔] และได้จัดทำเป็นบทความเรื่อง “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และได้นำความกราบบังคลทูลพระกรุณา

ขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยทรงพระกรุณา ปรับปรุงแก้ไขพระราชทานและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำบทความที่ทรงแก้ไขแล้วไปเผยแพร่ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไป เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้ได้รับการเชิดชูเป็นอย่างสูงจากองค์การสหประชาชาติ ว่าเป็นปรัชญาที่มีประโยชน์ต่อประเทศไทยและนานาประเทศ และสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกยึดเป็นแนวทางสู่การพัฒนาแบบยั่งยืน โดยมีนักวิชาการและนักเศรษฐศาสตร์หลายคนเห็นด้วยกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง แต่ในขณะเดียวกัน บางสื่อได้มีการตั้งคำถามถึงการยกย่องขององค์การสหประชาชาติ รวมทั้งความน่าเชื่อถือของรายงานศึกษาและทำที่ขององค์การ

• โครงการชั่งหัวมัน ตามพระราชดำริ

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจัดซื้อที่ดินจากราษฎร ด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เนื้อที่ประมาณ ๒๕๐ ไร่ บริเวณอ่างเก็บน้ำหนองเสือ บ้านหนองคอไก่ ตำบลเขากระปุก อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้กองงานส่วนพระองค์ สำนักพระราชวัง เข้าพัฒนาพื้นที่เพื่อจัดทำเป็นโครงการทดลองด้านการเกษตรและทรงมีรับสั่งว่าเมื่อทำเสร็จแล้วจะเสด็จไปทอดพระเนตรโครงการด้วยพระองค์เอง

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อให้เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์พืชเศรษฐกิจ พืชพันธุ์ดีของอำเภอยาง่าง และของจังหวัดเพชรบุรี

๒. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรแก่เกษตรกร

๓. เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแปลงหรือมาช่วยงานพระองค์

การดำเนินกิจกรรมภายในโครงการ ประกอบด้วย

- การใช้กังหันลมผลิตไฟฟ้าเพื่อเป็นพลังงานทดแทน
- การผลิตพืชปลอดภัยจากสารพิษ
- การสาธิตการปลูกสับปะรด
- การปลูกข้าวสายพันธุ์ต่างๆ
- แปลงศึกษาและส่งเสริมการผลิตชมพูเพชรสายรุ้ง
- แปลงศึกษาและส่งเสริมการผลิตหน่อไม้ฝรั่ง
- การทำปุ๋ยหมัก
- การปลูกไม้ผล พืชไร่ ประกอบด้วย แก้วมังกร กล้วยน้ำว้า กล้วยหักมุก มะละกอมะนาว พักทอง กล้วย อ้อย มะพร้าว น้ำหอม มะพร้าวห้าว ฯลฯ
- การปลูกพืชผัก ประกอบด้วย มันเทศ กระเพรา โหระพา พริกพันธุ์ซูปเปอร์ฮอต มะเขือเทศราชินี กระเจี๊ยบเขียว วอเตอร์เครส มะระขี้นก ผักหวานบ้าน ฯลฯ

สำหรับผลผลิตในโครงการฯ ผักและผลไม้ที่เก็บเกี่ยวได้ จากโครงการมีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวโดยการล้างทำความสะอาด คัดเกรด ตัดแต่ง และบรรจุภาชนะ พร้อมนำไปจำหน่ายในสถานที่ต่างๆ ได้แก่ กองงานส่วนพระองค์ (ห้องเครื่องวังไกลกังวล และสวนจิตรดา), ร้านไกลเด่นเพลสทั้ง ๕ สาขา, ตลาดกลางการเกษตรหนองบัว อ.ยาง่าง จ.เพชรบุรี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พัฒนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้พสกนิกรชาวไทยได้เข้าถึงทางสายกลางของชีวิตและเพื่อคงไว้ซึ่งทฤษฎีของการพัฒนาที่ยั่งยืน

ทฤษฎีนี้เป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตซึ่งอยู่ระหว่าง สังคมระดับท้องถิ่นและตลอดระดับสากล จุดเด่นของแนวปรัชญานี้คือ แนวทางที่สมดุล โดยชาติสามารถทันสมัย และก้าวสู่ความเป็นสากลได้ โดยปราศจากการต่อต้านกระแส โลกาภิวัตน์ และการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นช่วงที่ประเทศไทย ต้องประสบปัญหาภาวะทางเศรษฐกิจ และต้องการรักษาความมั่นคงและเสถียรภาพ เพื่อที่จะยืนหยัดในการพึ่งพาผู้อื่น และพัฒนานโยบายที่สำคัญเพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ แนวคิดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริว่า มันไม่ได้มีความจำเป็นที่เราจะกลายเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ พระองค์ได้ทรงอธิบายว่า ความพอเพียงและการพึ่งตนเองคือทางสายกลางที่จะป้องกันการเปลี่ยนแปลงความไม่มั่นคงของประเทศได้ เศรษฐกิจพอเพียง เชื่อว่าจะสามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางสังคมของชุมชนให้ดีขึ้นโดยมีปัจจัย ๒ อย่างคือ

๑. การผลิตจะต้องมีความสัมพันธ์กันระหว่าง ปริมาณ ผลผลิตและ การบริโภค
๒. ชุมชนจะต้องมีความสามารถในการจัดการ ทรัพยากรของตนเอง ผลที่เกิดขึ้นคือ
 - เศรษฐกิจพอเพียงสามารถที่จะคงไว้ซึ่งขนาดของประชากรที่ได้สัดส่วน
 - ใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม
 - รักษาสมดุลของ ระบบนิเวศ และปราศจากการแทรกแซงจากปัจจัยภายนอกนับตั้งแต่

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ พระองค์ทรงดำรงฐานะเป็นพระประมุขของชาติ ที่ทรงทุ่มเทพระวรกาย พระสติปัญญา ความสามารถและพระวิริยะอุตสาหะ ในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานับประการ เพื่อนำประโยชน์และความเจริญอย่างยั่งยืน มาสู่ประชาชนชาวไทย และความมั่นคงเป็นปึกแผ่นของประเทศชาติมาโดยตลอดในปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ เป็นปีมหามงคล อันประเสริฐที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พสกนิกรทุกหมู่เหล่าต่าง ปลื้มปิติโสมนัสเปี่ยมด้วยความจงรักภักดี สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเทิดทูนไว้เหนือเกล้าฯ จึงได้ขอพระราชทานจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ขึ้นตามโบราณราชประเพณี ด้วยความกตัญญูกตเวทิตา และนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานชื่อการจัดงานและชื่อพระราชพิธี ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อการจัดงานนี้ว่า “การจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี” ชื่อพระราชพิธีว่า “พระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี” ชื่อการจัดงานและชื่อพระราชพิธีภาษาอังกฤษว่า “The Sixtieth Anniversary Celebrations of His Majesty’s Accession to the Throne ”

ข้อมูล : พระราชกรณียกิจที่สำคัญของรัชกาลที่ ๙ เข้าถึงได้จาก <http://www.doh.go.th/web/hwyorg๕๑๕๐๐ /Work/KING.pdf>

: พระราชกรณียกิจด้านสาธารณสุข เข้าถึงได้จาก <http://www.chaoprayanews.com>

Good Morning Asean

ต่อเนื่องจากฉบับที่แล้ว ซึ่งได้แนะนำประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia) เป็นประเทศที่เก่า ในกลุ่มประเทศอาเซียน ในฉบับนี้ขอแนะนำประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศสุดท้าย คือ **ประเทศไทย** รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ซึ่งประเทศไทย หรือชื่อทางการว่า ราชอาณาจักรไทย อันตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินโดจีนและมลายู ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพรมแดนด้านตะวันออก ติดประเทศลาว และประเทศกัมพูชา ทิศใต้ติดกับประเทศมาเลเซียและอ่าวไทย ทิศตะวันตกติดทะเลอันดามันและประเทศพม่า และทิศเหนือติดประเทศพม่าและลาว มีแม่น้ำโขงกันเป็นบางช่วง มีศูนย์กลางการบริหารราชการแผ่นดินอยู่ที่กรุงเทพมหานคร และการปกครองส่วนภูมิภาค จัดระเบียบเป็น 76 จังหวัด กับอีก 1 เขตปกครองพิเศษ (กรุงเทพมหานคร) ในส่วนที่สองจะกล่าวถึงกฎระเบียบการลงทุนและนโยบายส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย เพื่อมาให้ความรู้เพิ่มเติมในการศึกษาค้นคว้า และอ้างอิง

*แนะนำประเทศสมาชิกอาเซียน

ประเทศไทย Thailand

ธงชาติ

ตราแผ่นดิน

แผนที่ประเทศไทย

1. ข้อมูลพื้นฐานประเทศไทย (Thailand)

1.1 ข้อมูลทั่วไป

- ที่ตั้ง** : ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินโดจีนและมลายู ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพรมแดนด้านตะวันออกติดประเทศลาวและประเทศกัมพูชา ทิศใต้เป็นแดนต่อแดนประเทศมาเลเซียและอ่าวไทย ทิศตะวันตกติดทะเลอันดามันและประเทศพม่า และทิศเหนือติดประเทศพม่าและลาว มีแม่น้ำโขงกั้นเป็นบางช่วง
- พื้นที่** : 513,115.020 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 198,953 ตารางไมล์ (มีขนาดใกล้เคียงกับประเทศฝรั่งเศส หรือมลรัฐเท็กซัสของสหรัฐอเมริกา) ประกอบด้วย 76 จังหวัด ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ภูมิภาค (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศ) ดังนี้
- ภาคกลาง มีภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบ และบางจังหวัดติดทะเลอ่าวไทย รวม 25 จังหวัด
- ภาคเหนือ มีภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและหุบเขา รวม 17 จังหวัด
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง รวม 20 จังหวัด
- ภาคใต้ มีลักษณะภูมิประเทศขนานด้วยทะเล โดยฝั่งซ้ายติดทะเลอันดามัน และฝั่งขวาติดทะเลอ่าวไทย รวม 14 จังหวัด

สภาพภูมิอากาศ : แบบร้อนชื้น (Tropical Climate) โดยแบ่งเป็น 3 ฤดูกาล ได้แก่

ฤดูร้อน (ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงพฤษภาคม อุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ 34 องศาเซลเซียส)

ฤดูฝน (ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงตุลาคม อุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ 29 องศาเซลเซียส)

ฤดูหนาว (ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงมกราคม อุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ 20 องศาเซลเซียส)

ระบบการปกครอง : ประเทศไทยมีระบบการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มีกฎหมายสูงสุด คือ รัฐธรรมนูญ โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์พระประมุขของประเทศ พระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบันคือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช นับได้ว่าเป็นพระมหากษัตริย์เพียงองค์เดียวในโลกที่ครองราชย์ยาวนานที่สุด

ศาสนา : ประชากรในประเทศไทยมีสิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนา และประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ร้อยละ 90 นับถือศาสนาพุทธ อีกร้อยละ 10 นับถือศาสนาอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนาคริสต์ อิสลาม พราหมณ์ และฮินดู เป็นต้น

จำนวนประชากร : ประเทศไทยมีจำนวนประชากรทั่วราชอาณาจักรทั้งหมด 63,525,062 คน แบ่งเป็นชายจำนวน 31,293,096 คน และหญิงจำนวน 32,231,966 คน

เศรษฐกิจ : เศรษฐกิจของประเทศไทยมีขนาดผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศคิดเป็นมูลค่า 260,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐซึ่งใหญ่เป็นอันดับสองของกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สัดส่วนภาคการผลิตส่วนใหญ่อยู่ในภาคอุตสาหกรรม (46%) ภาคบริการ (42%) และภาคการเกษตร (12%)

เมืองหลวง : กรุงเทพมหานคร

1.2 ข้อมูลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย

การท่องเที่ยวถือเป็นแหล่งรายได้หลักที่สำคัญของประเทศไทย ซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยวของไทยจัดอยู่ในอันดับ 1 ในภูมิภาคอาเซียน ภาคการท่องเที่ยวสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยร้อยละ 9 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศทั้งหมด และมีการจ้างงานกว่า 1.9 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 5 ของจำนวนแรงงานทั้งหมดภายในประเทศ

หากพิจารณาสถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวสูงเป็นอันดับ 2 รองจากมาเลเซีย โดยในภาพรวม มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2010 ประเทศไทยมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ

เดินทางเข้ามาในประเทศไทยทั้งหมด 15,936,400 คน สำหรับแนวโน้มการท่องเที่ยวของประเทศไทยคาดการณ์ว่า จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมายังประเทศไทยโดยรวมเพิ่มขึ้นภายในปี 2013 มากกว่า 20 ล้านคน

ขณะที่ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวและรายได้ด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น โดยในปี 2010 ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่ที่ 9.12 วัน และรายได้จากการท่องเที่ยวคิดเป็นมูลค่า 592,794 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2009 ร้อยละ 16 ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่ที่ 4,078.67 บาท/คน/วัน

ทั้งนี้ หากจำแนกตามสัญชาติของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยในปี 2010 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวยุโรปเดินทางเข้าประเทศไทยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.6 รองลงมาได้แก่ นักท่องเที่ยวจาก กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ร้อยละ 28.4 ประเทศจีน ร้อยละ 7 ทวีปอเมริกา ร้อยละ 5.3 ประเทศญี่ปุ่น ร้อยละ 6.3 ทวีปเอเชียใต้ ร้อยละ 6.2 ประเทศเกาหลี ร้อยละ 5.1 ประเทศออสเตรเลีย ร้อยละ 4.4

จากการจัดอันดับของ The Travel & Tourism Competitiveness ในปี 2009 ของ World Economic Forum (WEF) พบว่า ภาพรวมขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการเดินทางท่องเที่ยวของประเทศไทยจัดอยู่ใน อันดับที่ 3 ของภูมิภาคอาเซียน (ASEAN) รองจากสิงคโปร์และมาเลเซียเท่านั้น ดัชนีชี้วัดจุดแข็งด้านการท่องเที่ยว ของไทยอยู่ที่ 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่

1) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว (Business Environment and Infrastructure Index) โดยเฉพาะเรื่องโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว (Tourism Infrastructure) โรงแรม Top 50 ในเอเชียมีโรงแรมในไทยติดอันดับถึง 8 แห่งมากที่สุด ในเอเชีย นอกจากนี้ ยังมีความโดดเด่นใน โครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมทางอากาศ (Air Transport Infrastructure) และความสามารถในการแข่งขันด้านราคา (Price Competitiveness)

2) ปัจจัยด้านทรัพยากรบุคคลด้านการท่องเที่ยว วัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติ (Human, Cultural and Natural Resources Index)

3) ปัจจัยด้านกรอบกฎระเบียบด้านการท่องเที่ยว (Travel & Tourism Regulatory Framework Index) โดยเฉพาะนโยบายรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยอย่างมาก (Prioritization of Travel & Tourism)

นอกจากความได้เปรียบของประเทศไทยดังกล่าวแล้ว นโยบายการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (The Tourism Authority of Thailand หรือ TAT) ทั้งในอดีตและปัจจุบัน อาทิเช่น Amazing Thailand Amazing Value, Amazing Thailand always amazes you เป็นกลไกสำคัญในการช่วยขับเคลื่อน การเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง และสามารถสร้างการรับรู้ของชาวต่างประเทศ ให้ทราบถึงสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวให้รับรู้กันอย่างกว้างขวาง ผ่านสำนักงาน ททท. ต่างประเทศจำนวน 23 แห่ง ซึ่งกระจายอยู่ทุกภูมิภาคทั่วโลก

1.3 แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

มรดกไทย – มรดกโลก

อนุสัญญาคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม และธรรมชาติ ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมัชชาสามัญ ขององค์การยูเนสโก เมื่อ ปี พ.ศ. 2515 จนถึง ปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2551) คณะ กรรมการมรดกโลกได้ พิจารณาคัดเลือก แหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก จำนวน 878 แห่ง ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศต่างๆ 145 ประเทศ

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ และเชิดชูคุณค่าของแหล่งมรดกโลกอันทรงคุณค่าโดดเด่นอันเป็น สากลที่มนุษย์สร้างสรรค์เพื่อปกป้องรักษาให้ดำรงอยู่เป็นมรดกโลก แห่งมวลมนุษยชาติต่อไป ปัจจุบันมีแหล่ง มรดกทาง ธรรมชาติและทางวัฒนธรรมของประเทศไทยได้รับพิจารณาให้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก จำนวน 5 แห่ง

คือ เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัย และเมืองบริวารเมือง ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และเมืองบริวาร แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร และห้วยขาแข้งและ สีนปาดงพญาเย็น - เขาใหญ่

ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก (State Party of the World Heritage Convention) เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2530 และเคยได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการมรดกโลก (World Heritage Committee) มาแล้ว 3 ครั้ง คือ ครั้งแรกระหว่างปี พุทธศักราช 2532 – 2538 ครั้งที่สอง ระหว่างปี พุทธศักราช 2540 – 2546 และครั้งล่าสุดระหว่างปี พุทธศักราช 2552 – 2556

แหล่งมรดกโลกของไทย

1. เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัย และเมืองบริวาร

*ประกาศขึ้นทะเบียนมรดกโลก

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย และกำแพงเพชร ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกภายใต้ชื่อเมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวาร จากการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ 15 เมื่อปีพุทธศักราช 2534 ที่เมืองคาร์เทจ ประเทศตูนิเซีย โดยมีคุณสมบัติการเป็นมรดกโลกตรงตามหลักเกณฑ์ข้อที่ 1 และข้อที่ 3 ดังนี้

- (1) เป็นตัวแทนในการแสดงผลงานชิ้นเอกที่จัดทำขึ้นด้วยการสร้างสรรค์อันชาญฉลาดของมนุษย์
- (2) เป็นสิ่งที่ยืนยันถึงหลักฐานของวัฒนธรรม หรืออารยธรรมที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบันหรือ

ว่าที่สาบสูญไปแล้ว

*ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพ

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ตั้งอยู่ที่ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ห่างจากตัวจังหวัดไปทางทิศตะวันออก 12 กิโลเมตร ตั้งอยู่บนพื้นที่ลานตะพัก มีลักษณะผังเมืองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีกำแพงเมืองสลับกับคูน้ำล้อมรอบ 3 ชั้น มีแนวเทือกเขาประจักษ์อยู่ทางด้านทิศตะวันตก ส่วนทางด้านทิศตะวันออกมีคลองแม่ลำพันไหลผ่าน ซึ่งจะไหลไปลงสู่แม่น้ำยมที่อยู่ห่างออกไปประมาณ 12 กิโลเมตร

กรมศิลปากร ได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัย ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2478 ต่อมาในปีพุทธศักราช 2502 ได้ประกาศเขตโบราณสถานเนื้อที่ 2,050 ไร่ ต่อมาในปีพุทธศักราช 2518 ได้ประกาศเขตเพิ่มเติมเป็นเนื้อที่ทั้งสิ้น 43,750 ไร่ หรือประมาณ 70 ตารางกิโลเมตร

อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ตั้งอยู่ที่อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีระยะห่างจากอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยไปทางทิศเหนือประมาณ 60 กิโลเมตร ตั้งอยู่บนที่ราบเชิงเขาริมแม่น้ำยมทางฝั่งตะวันตก ลักษณะผังเมืองเป็นรูปหลายเหลี่ยมโค้งตามลำน้ำ มีกำแพงเมืองและคูเมืองล้อมรอบ

กรมศิลปากร ได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานเมืองศรีสัชนาลัย ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2478 และต่อมาในปีพุทธศักราช 2531 ได้ประกาศเขตโบราณสถานเนื้อที่ 28,217 ไร่ หรือ 45.14 ตารางกิโลเมตร

อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร มีระยะห่างจากอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยไปทางทิศใต้ประมาณ 70 กิโลเมตร อยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำปิง ลักษณะผังเมืองเป็นรูปคล้ายสี่เหลี่ยมคางหมูวางแนวยาวขนานกับลำน้ำปิง มีกำแพงเมืองและคูเมืองล้อมรอบ

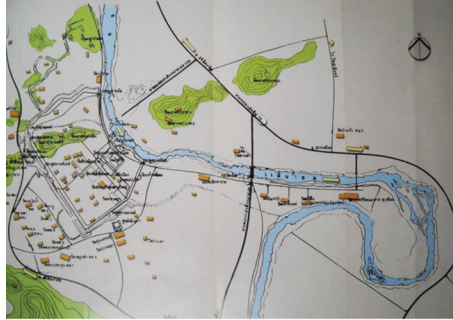
กรมศิลปากร ได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานเมืองกำแพงเพชร ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2478 และต่อมาในปีพุทธศักราช 2511 ได้ประกาศเขตโบราณสถานเนื้อที่ 2,114 ไร่ หรือประมาณ 3.4 ตารางกิโลเมตร

โบราณสถานที่สำคัญ

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ 70 ตารางกิโลเมตร มีโบราณสถานกว่า 200 แห่ง โดยแบ่งออกเป็น 5 พื้นที่ มีโบราณสถานที่สำคัญ ดังนี้

อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย มีพื้นที่ทั้งสิ้น 45.14 ตารางกิโลเมตร มีโบราณสถานกว่า 200 แห่ง โดยแบ่งออกเป็น 5 พื้นที่ มีโบราณสถานที่สำคัญ ดังนี้

อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร มีพื้นที่ทั้งสิ้น 3.4 ตารางกิโลเมตร มีโบราณสถานกว่า 60 แห่ง โดยแบ่งออกเป็น 2 พื้นที่ มีโบราณสถานที่สำคัญ ดังนี้

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย และกำแพงเพชร ในปัจจุบันได้รับการอนุรักษ์และพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ มีลักษณะการใช้พื้นที่ทั้งส่วนที่เป็นโบราณสถานที่ได้รับการดูแลโดยกรมศิลปากร และพื้นที่ข้างเคียงซึ่งที่อยู่อาศัยของชุมชนท้องถิ่น โดยกำหนดและจัดสรรการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างชัดเจน รวมทั้งควบคุมสิ่งก่อสร้างและการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ โดยคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารและใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตโบราณสถาน ร่วมกันพิจารณาเพื่อนำเสนอความเห็นต่ออธิบดีกรมศิลปากร ผู้อำนวยการในการอนุญาต ปัจจุบันชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์เริ่มขยายตัวพร้อมๆ กับการพัฒนาที่ไม่สอดคล้องกับแนวทางของเมืองประวัติศาสตร์และเป็นเมืองมรดกโลก เช่น การสร้างอาคาร สิ่งก่อสร้างต่างๆ ขึ้นภายในเขตเมืองเก่า ตลอดจนบังคับทัศนียภาพ หรือสภาพภูมิทัศน์ ทำให้ขาดความสง่างามและคุณค่าของโบราณสถาน รวมทั้งการขาดหน่วยงานที่ต้องดำเนินการ ด้านอนุรักษ์การอย่างพอเพียง ดังนั้นจึงต้องสร้างความเข้าใจแก่ประชาชน ให้ตระหนักในคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม และช่วยกันดูแลรักษาให้เป็นมรดกที่ทรงคุณค่าตกทอดไปสู่อนุชนรุ่นหลังสืบไป

2. ประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และเมืองบริวาร

*ประกาศขึ้นทะเบียน มรดกโลก

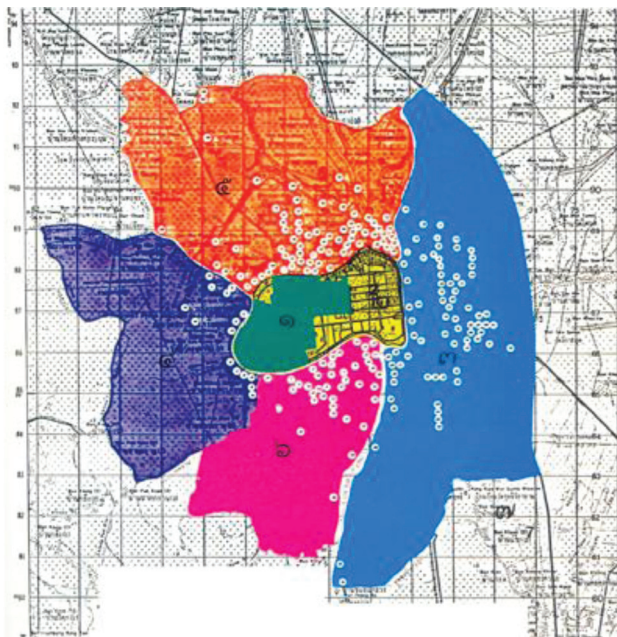
อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดก จากการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ณ กรุงคาร์เธจ ประเทศตูนิเซีย เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2534 โดยมีคุณสมบัติการเป็นมรดกโลกตรงตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา มีเนื้อที่ 1,810 ไร่ ตั้งอยู่ภายในเกาะเมืองอยุธยา เขตเทศบาลเมืองพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศเหนือตามถนนสายเอเชีย ระยะทางประมาณ 75 กิโลเมตร ลักษณะของเกาะเมืองอยุธยาเป็นไปตามสภาพของแม่น้ำที่กัดเซาะแผ่นดินมีรูปร่างไม่แน่นอน บางครั้งมีผู้สันนิษฐานว่า มีลักษณะคล้ายน้ำเต้า

กรมศิลปากร ได้ประกาศกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานพระนครศรีอยุธยา ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 93 ตอนที่ 102 ลงวันที่ 17 สิงหาคม พุทธศักราช 2519 พื้นที่ 1,810 ไร่ และในปี พุทธศักราช 2540 กรมศิลปากร ได้ประกาศกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานพระนครศรีอยุธยาเพิ่มเติม ซึ่งครอบคลุมเกาะเมืองอยุธยาและพื้นที่รอบนอกเกาะเมืองทุกด้านที่ปรากฏหลักฐานด้านประวัติศาสตร์โบราณคดี พื้นที่โบราณสถานประมาณ 3,000 ไร่

ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพ

เขต 1 พื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์

พระราชวังโบราณ

เป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงศรีอยุธยา แต่เดิมตั้งอยู่ในบริเวณที่เป็นวัดพระศรีสรรเพชญ์ ต่อมาในสมัยพระบรมไตรโลกนาถ พุทธศักราช 1991 โปรดฯให้ย้ายพระราชวังขึ้นไปสร้างใหม่ทางเหนือริมแม่น้ำลพบุรี และอุทิศพระราชมณเฑียรเดิมให้เป็นวัดพระศรีสรรเพชญ์ สำหรับประกอบพระราชพิธีต่างๆ ของพระมหากษัตริย์ มีลักษณะแผนผังแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ เขตพระราชฐานชั้นนอก เขตพระราชฐานชั้นกลาง และเขตพระราชฐานชั้นใน ประกอบด้วยพระที่นั่งต่างๆ ได้แก่ พระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์ พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท พระที่นั่งวิหารสมเด็จ พระที่นั่งจักรวรรดิ-ไพชยนต์ พระที่นั่งบรรยงรัตนาสน์ พระที่นั่งตรีมุข และพระที่นั่งทรงปืน เป็นต้น

วัดพระศรีสรรเพชญ์

เดิมเป็นพระราชวังซึ่งพระเจ้าอู่ทองทรงสร้าง ต่อมาสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถได้ทรงอุทิศให้เป็นวัดสำหรับประกอบพระราชพิธีต่างๆ เมื่อปี พุทธศักราช 1991 ภายในวัดประกอบด้วยเจดีย์บรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถและสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 3 และพระวิหารพระศรีสรรเพชญ์ ที่สร้างขึ้นในรัชสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 เมื่อปีพุทธศักราช 2035 และพุทธศักราช 2042 ตามลำดับ โดยภายในพระวิหารหลวงจะประดิษฐาน “พระศรีสรรเพชญ์” ซึ่งพระองค์โปรดให้หล่อขึ้นในปี พุทธศักราช 2043 ส่วนพระเจดีย์อีกองค์หนึ่งนั้นได้รับการสร้างขึ้นในสมัยพระบรมราชาธิราชที่ 4 เพื่อบรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 พระราชบิดา

วัดมหาธาตุ

เป็นวัดที่สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 1 โปรดฯให้สถาปนาขึ้นเมื่อปี พุทธศักราช 1917 แต่มาแล้วเสร็จในสมัยสมเด็จพระรามาเมศวร มีปราสาทประธานเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ ต่อมาในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรมปราสาทประธานได้พังทลายลงมา และได้รับการปฏิสังขรณ์ในสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง กระทั่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ปราสาทประธานได้พังทลายลงมาอีกครั้งดังปรากฏสภาพในปัจจุบัน

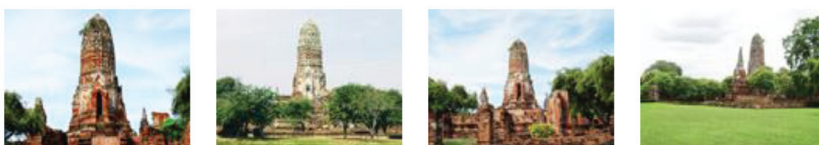
วัดราชบูรณะ

เป็นวัดที่สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 2 (เจ้าสามพระยา) โปรดฯให้สถาปนาขึ้นในปีพุทธศักราช 1967 บริเวณที่ถวายพระเพลิงพระศพเจ้าอ้ายพระยาและเจ้ายี่พระยาพระเชษฐาของพระองค์ซึ่งสิ้นพระชนม์เนื่องจากการรบแย่งชิงราชสมบัติ ภายในวัดประกอบด้วยปราสาทประธานซึ่งล้อมรอบด้วยระเบียงคด มีพระวิหารตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันออก ส่วนพระอุโบสถตั้งอยู่ทางทิศตะวันตก ภายในกรุปราสาทมีภาพจิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยาตอนต้น และเป็นที่บรรจุเครื่องราชูปโภคซึ่งทำด้วยทองคำ พระพิมพ์ และของมีค่าอื่นๆ เป็นจำนวนมาก

วัดพระราม

ตั้งอยู่ใกล้กับหนองโสนหรือบึงพระราม เป็นวัดที่สมเด็จพระรามาเมศวร โปรดฯให้สถาปนาขึ้นบริเวณที่ถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ในปีพุทธศักราช 1912 ต่อมาได้รับการปฏิสังขรณ์ในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถและสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ภายในวัดประกอบด้วยปราสาทประธานขนาดใหญ่ มีปราสาทขนาดเล็ก 2 องค์ขนานบอยู่ทางทิศเหนือ – ใต้ และมีเจดีย์ประจํามุมทั้งสิ้นด้วย

วิหารพระมงคลบพิตร

พระมงคลบพิตรเป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่ ปางมารวิชัย หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์และลงรักปิดทอง สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยอยุธยาตอนต้น เพราะมีลักษณะศิลปะอุทกผสมกับศิลปะสุโขทัย แต่เดิมประดิษฐานอยู่กลางแจ้งด้านทิศตะวันออกนอกพระราชวังหลวง ถึงสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม พุทธศักราช 2153 โปรดฯให้ชะลอมาไว้ทางด้านตะวันตกและสร้างมณฑปครอบองค์พระ จนถึง พุทธศักราช 2285 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศจึงโปรดให้ปฏิสังขรณ์โดยเปลี่ยนหลังคาซึ่งเป็นมณฑปมาเป็นวิหาร

เขต 2 พื้นที่เกาะเมืองนอกเขตอุทยานประวัติศาสตร์

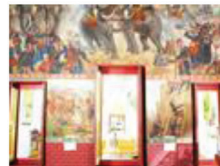
พระราชวังจันทร์เกษม

หรือวังหน้าสมัยอยุธยา อยู่ริมแม่น้ำป่าสักบริเวณลำคู่อื่นหน้า สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราชโปรดฯ ให้สร้างขึ้นราว พุทธศักราช 2120 เพื่อให้เป็นที่ประทับของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ในขณะที่พระองค์ยังเป็นพระยุพราชครองเมืองพิษณุโลก และได้ใช้เป็นที่ประทับของกรมพระราชวังบวรสถานมงคลต่อมาตลอดสมัยกรุงศรีอยุธยา จนกระทั่งเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ปี พุทธศักราช 2310 จึงถูกไฟไหม้หมด ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดฯ ให้ซ่อมแซมฟื้นฟูโดยการสร้างพระราชวังใหม่ซ้อนทับบนรากฐานเดิม ประกอบด้วยสิ่งก่อสร้างสำคัญได้แก่ พลับพลาจตุรมุข พระที่นั่งพิมานรัตยา และพระที่นั่งพิสัยศัลยลักษณ์ ปัจจุบันกรมศิลปากรได้ทำการอนุรักษ์และปรับปรุงเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จันทรเกษม

วัดสุวรรณดาราราม

เป็นวัดสำคัญประจำราชวงศ์จักรี สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนกแห่งพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ซึ่งแต่เดิมชื่อ ทองดี เป็นผู้สร้างและให้ชื่อว่า “วัดทอง” ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ขึ้นครองราชย์เป็นรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์แล้ว จึงโปรดฯ ให้เปลี่ยนชื่อใหม่ว่า “วัดสุวรรณดาราราม” ภายในวัดมีพระอุโบสถและพระวิหารตั้งอยู่คู่กัน ภายในพระอุโบสถมีภาพจิตรกรรมฝาผนังสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

เขต 3 พื้นที่นอกเกาะเมืองด้านทิศตะวันออก

วัดพนัญเชิง

พงศาวดารเหนือระบุว่า เป็นวัดที่พระเจ้าสายน้ำผึ้งเป็นผู้สร้าง และพระราชทานนามว่า “วัดพระเจ้าพระนางเชิง” มีพระเจ้าพนัญเชิง ซึ่งสร้างขึ้นในปี พุทธศักราช 1867 ก่อนสถาปนากรุงศรีอยุธยา 26 ปี เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัย สูง 19 เมตร เป็นพระประธานภายในพระวิหาร ต่อมาในปี พุทธศักราช 2397 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดฯ ให้ปฏิสังขรณ์ใหม่ทั้งองค์ แล้วพระราชทานนามใหม่ว่า “พระพุทธรูปไตรรัตน์นายก” ชาวบ้านนิยมเรียกว่า “หลวงพ่โต”

วัดใหญ่ชัยมงคล

เป็นวัดที่สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) โปรดฯ ให้สร้างขึ้นที่บริเวณที่ปลงพระศพเจ้าแก้วเจ้าไทย ซึ่งสิ้นชีพิตักษัยด้วยอหิวาตกโรค เมื่อปี พุทธศักราช 1900 เพื่อให้เป็นสำนักสงฆ์คณะป่าแก้ว ซึ่งปฏิบัติทางวิปัสสนาธุระ และยังเป็นที่พักพิงของสมเด็จพระสังฆราชฝ่ายขาวหรือฝ่ายอรัญวาสี ต่อมาในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ได้กระทำยุทธหัตถีชนะพระมหาอุปราชา จึงโปรดให้สร้างพระเจดีย์ไว้เป็นที่ระลึก ขนานนามว่า “พระเจดีย์ชัยมงคล” เป็นเจดีย์ประธานทรงกลมขนาดใหญ่ตั้งอยู่บนฐานประทักษิณ มีระเบียงคดล้อมรอบ

วัดมเหยงคณ์

ในพระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาว่า เป็นวัดที่สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 2 โปรดฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช 1981 และได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่ในสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระในปีพุทธศักราช 2252 – 2256 ภายในวัดประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรงระฆังบนฐานประทักษิณซึ่งประดับด้วยประติมากรรมรูปช้างรอบฐาน ส่วนชื่อวัดมเหยงคณ์ สันนิษฐานว่าตั้งชื่อตามมเหยงคณ์ในลังกาทวีป

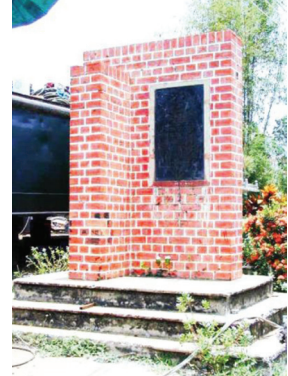
หมู่บ้านญี่ปุ่น

ชาวญี่ปุ่นได้เข้ามาตั้งหลักแหล่งอยู่ในกรุงศรีอยุธยา เพื่อเข้ามาทำการติดต่อค้าขายและเป็นทหารรับจ้าง พระมหากษัตริย์ไทยได้พระราชทานที่ดินและจ้างชาวญี่ปุ่นเพื่อทำสงครามและต่อต้านการกบฏ ชุมชนญี่ปุ่นซึ่งต่อมากลายเป็นชุมชนเลื่อมใส จึงเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเมืองอยุธยา ปัจจุบันสมาคมไทย – ญี่ปุ่น ได้สร้างอาคารจัดแสดงขึ้นบนบริเวณที่เคยเป็นหมู่บ้านญี่ปุ่นเดิม เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและเป็นอนุสรณ์สถานระหว่างไทยและญี่ปุ่น

หมู่บ้านฮอลันดา

ตั้งอยู่ในเขตตำบลคลองสวนพลูปัจจุบันเป็นที่ตั้งของอุ้งเต๊อเรือขนาดใหญ่ ภายในปรากฏซากของโบราณสถานได้แก่แผ่นป้ายบอกบริเวณที่เคยเป็นหมู่บ้าน ป่อน้ำก่อด้วยอิฐ และซากอิฐซึ่งเคยเป็นที่ตั้งของอาคารคลังสินค้าฮอลันดาหรือที่เรียกกันสมัยอยุธยาว่า วิลันดา เป็นชาวต่างประเทศที่เข้ามาติดต่อและมีความสัมพันธ์กับกรุงศรีอยุธยาในด้านการค้าต่อจากชาวโปรตุเกสและสเปน โดยมีบริษัทฮิสปันเนียตะวันออกของฮอลันดา ซึ่งตั้งขึ้นในปี พุทธศักราช 2144 เป็นตัวแทนและจัดการติดต่อทางการค้าอยู่ในกรุงศรีอยุธยา

เขต 4 พื้นที่นอกเกาะเมืองด้านทิศตะวันตก

วัดไชยวัฒนาราม

เป็นวัดที่สมเด็จพระเจ้าปราสาททองโปรดฯ ให้สร้างขึ้นในบริเวณนิเวศสถานของพระราชชนนี ในปีพุทธศักราช 2173 เพื่ออุทิศถวายพระราชชนนีและเป็นอนุสรณ์แสดงชัยชนะที่มีต่อเขมร จึงได้สร้างโดยจำลองแบบปราสาทนครวัด ซึ่งประกอบด้วยปรางค์ขนาดใหญ่เป็นประธาน มีปรางค์มุมตั้งอยู่บนฐานไพทีเดียวกัน ล้อมรอบด้วยระเบียงคดซึ่งมีเมรุตั้งประจำอยู่ทุกทิศ แสดงให้เห็นถึงคติเรื่องการจำลองจักรวาลในพุทธศาสนา

วัดวรเชษฐาราม

สันนิษฐานว่าเป็นวัดที่สมเด็จพระเอกาทศรถสร้างขึ้น เพื่อบรรจุอัฐิของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จากคำให้การชาวกรุงเก่าว่าวัดวรเชษฐ์นี้ เคยเป็นที่ตั้งค่ายรอบกรุงของพม่าทางด้านตะวันตกเรียกว่า “ค่ายวัดวรเชษฐ์ ค่ายบ้านป้อม” ภายในวัดประกอบด้วยปรางค์เป็นประธานของวัด มีพระอุโบสถตั้งอยู่ทางด้านหลังปรางค์ ส่วนวิหารตั้งเยื้องออกไปทางทิศใต้

เขต 5 พื้นที่นอกเกาะเมืองด้านทิศเหนือ

วัดกุฎเขาทอง

ปรากฏในพระราชพงศาวดารว่า สมเด็จพระรามาธิบดีฯ โปรดฯ ให้สร้างวัดนี้ขึ้นเมื่อพุทธศักราช 1930 ครั้นถึง พุทธศักราช 2112 พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองยกทัพเข้ามาตีกรุงศรีอยุธยาได้ จึงสร้างเจดีย์องค์ใหญ่ขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์สถานถึงชัยชนะ ต่อมาถึงสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศโปรดฯ ให้บูรณะปฏิสังขรณ์องค์พระเจดีย์ และพระอารามทั้งหมดในปีพุทธศักราช 2288 โดยเฉพาะเจดีย์ประธานพระองค์โปรดให้เปลี่ยนเป็นทรงเจดีย์เหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสอง ดังนั้นฝีมืออย่างพม่าเดิมจึงเหลือเพียงฐานประทักษิณเท่านั้น

วัดหน้าพระเมรุ

ตามตำนานกล่าวว่าพระองค์อินทร์ในรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 ทรงสร้างขึ้นเมื่อ พุทธศักราช 2047 พระราชทานนามว่า “วัดพระเมรุราชิการาม” ต่อมาเรียกวันภายหลังว่า “วัดหน้าพระเมรุ” สันนิษฐานว่า สร้างตรงที่ถวายพระเพลิงพระบรมศพพระราชพระองค์ใดพระองค์หนึ่ง ภายในวัดประกอบด้วยพระอุโบสถเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปทรงเครื่องใหญ่ปางมารวิชัย มีพระนามว่า “พระพุทธรูปนิมิตวิชิตมารโมลีศรีสรรเพชญ์บรมไตรโลกนาถ”

เพนียดคล้องช้าง

เป็นสถานที่ที่ใช้ในการคล้องช้างป่า แต่เดิมเคยมีเพนียดตั้งอยู่ที่วัดของด้านเหนือของพระราชวังจันทร์เกษม ถึงแผ่นดินสมเด็จพระมหาธรรมราชา พุทธศักราช 2123 โปรดให้ขยายกำแพงพระนครด้านตะวันออกไปถึงริมแม่น้ำ จึงทรงย้ายเพนียดไปที่ตำบลทะเลหญ้า หรือตำบลสวนพริกในปัจจุบัน หลังจากเสียกรุงศรีอยุธยาปีพุทธศักราช 2310 แล้ว เพนียดคงถูกทิ้งร้างไป จนกระทั่งในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ พระมหากษัตริย์จึงโปรดฯ ให้บูรณะเรื่อยมา เช่น ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลปัจจุบัน

เขต 6 พื้นที่นอกเกาะเมืองด้านทิศใต้

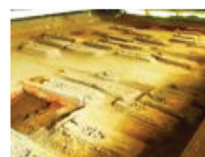
วัดพุทธไธสวรรย์

ตั้งอยู่ริมแม่น้ำตรงข้ามกับพระนครด้านใต้ ในบริเวณเวียงเหล็กที่พระเจ้าอู่ทอง โปรดฯ ให้สร้างขึ้นในปีพุทธ-ศักราช 1896 เพื่อเป็นที่ระลึกถึงบริเวณที่พระองค์เคยเสด็จมาประทับอยู่ก่อนสร้างกรุงศรีอยุธยา โบราณสถานสำคัญได้แก่ ปรางค์ประธาน วิหารคด และตำหนักสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ที่ผนังภายในตำหนักมีภาพเขียนสีในสมัยอยุธยาเรื่องทศชาติ และเรื่องสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ไปนมัสการพระพุทธบาทที่ลังกาทวีป

หมู่บ้านโปรตุเกส

ชาวโปรตุเกสได้เข้ามาติดต่อกับกรุงศรีอยุธยาครั้งแรกในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 มีอยู่ด้วยกัน 3 นิกาย คือ นิกายเยซูอิต นิกายฟรานซิสกัน และนิกายโดมินิกัน ได้สร้างหมู่บ้านอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาทางด้านใต้ของเกาะเมือง ปัจจุบันบนพื้นที่บริเวณนั้นปรากฏโบราณสถานจำนวน 3 แห่ง คือ ซานเปาโล ซานโดมิงโก และซานเปโตร โดยโบราณสถานซานเปโตรนั้น เข้าใจว่าเป็นโบสถ์ที่สมเด็จพระเจ้าทรงธรรมโปรดฯ ให้สร้างขึ้นเพื่อเป็นศาสนสถานของชาวโปรตุเกส นับว่าเป็นโบสถ์คริสต์แห่งแรกที่สร้างขึ้นในแผ่นดินไทย

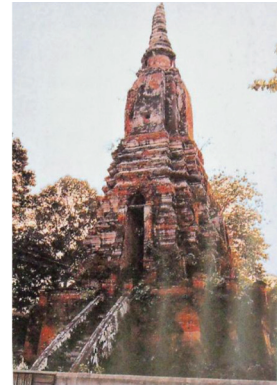

เขต 7 พื้นที่นอกเหนือจากที่ระบุไว้แล้ว ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปราสาทนครหลวง

อำเภอ นครหลวง ตั้งอยู่ติดกับแม่น้ำป่าสัก พระราชพงศาวดารระบุว่า สมเด็จพระเจ้าปราสาททองโปรดฯให้ช่างไปถ่ายแบบปราสาทนครหลวงในประเทศกัมพูชามาสร้างไว้เป็นสังเขปเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ เป็นสถานที่ตั้งอยู่ระหว่างทางที่เสด็จไปนมัสการพระพุทธบาทสระบุรี ปราสาทนครหลวงจึงเป็นสถานที่ประทับพักผ่อนพระราชอิริยาบถและเป็นที่พักแรมในระหว่างทางที่เสด็จไปประพาสเมืองลพบุรีด้วย

วัดใหม่ประชุมพล

อำเภอ นครหลวง ภายในวัดประกอบด้วย เจดีย์ประธานทรงย่อมุมไม้สิบสองบนฐานสูงที่นิยมสร้างในสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง ภายในกรุของเจดีย์ที่ฝาผนังเขียนลวดลายพุ่มข้าวบิณฑ์ และรูปดวงดารา ตามคำบอกเล่ากล่าวว่า วัดแห่งนี้ เป็นสถานที่พักแรมของพวกข้าราชการบริพารที่ตามเสด็จพระเจ้าทรงธรรมไปนมัสการรอยพระพุทธบาท สระบุรี

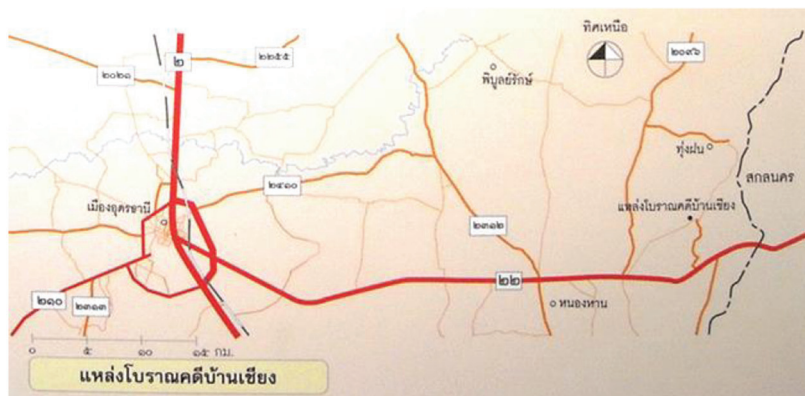
3. แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง

*ประกาศขึ้นทะเบียนมรดกโลก แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง ได้รับ

การประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกเมื่อปี พุทธศักราช 2535 จากการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ 16 ที่เมืองแซนตาเฟ ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีคุณสมบัติการเป็นมรดกโลกตรงตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

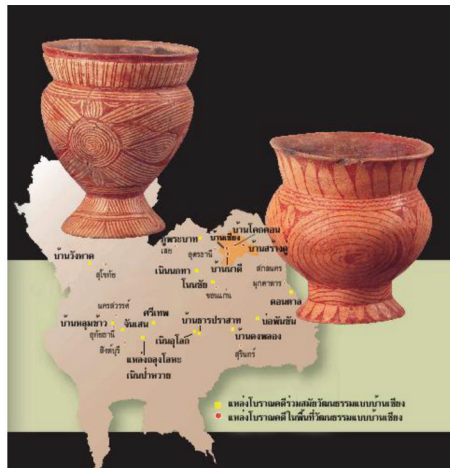
- เป็นสิ่งที่ยืนยันถึงหลักฐานของวัฒนธรรมหรืออารยธรรมที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบันหรือว่าที่สาบสูญไปแล้ว

แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง เป็นแหล่งโบราณคดีสำคัญแห่งหนึ่ง อยู่ที่อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ที่ทำให้รับรู้ถึงการดำรงชีวิตในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ย้อนหลังไปกว่า 4,300 ปี ร่องรอยของมนุษย์ในประเทศไทยสมัยดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมที่มีพัฒนาการแล้วในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านความรู้ความสามารถหรือภูมิปัญญา อันเป็นเครื่องมือสำหรับช่วยให้ผู้คนเหล่านั้นสามารถดำรงชีวิต และสร้างสังคมวัฒนธรรมของมนุษย์ได้สืบเนื่องต่อกันมาเป็นระยะเวลายาวนาน วัฒนธรรมบ้านเชียง ได้ครอบคลุมถึงแหล่งโบราณคดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีกกว่าร้อยแห่งเป็นบริเวณพื้นที่ที่มีมนุษย์อยู่อาศัยหนาแน่นมาตั้งแต่หลายพันปีแล้ว ด้วยเหตุนี้เององค์การยูเนสโกของสหประชาชาติจึงได้ยอมรับขึ้นบัญชีแหล่งวัฒนธรรมบ้านเชียงไว้เป็นแห่งหนึ่งในบรรดามรดกโลก

ที่ตั้งและลักษณะทางกายภาพ

แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี อยู่ห่างจากตัวจังหวัดไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 60 กิโลเมตร แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง เป็นแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย ตั้งอยู่บนเนินดินสูง รูปยาวรี ตามแนวตะวันออก - ตะวันตก ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 400 ไร่ กลางเนินสูงกว่าพื้นที่รอบๆ ราว 8 เมตร ราษฎรชาวบ้านเชียงในปัจจุบันมีเชื้อสายลาวพวนที่อพยพเคลื่อนย้ายชุมชนมาจากแขวงเชียงขวางประเทศลาว เมื่อ 200 ปีมาแล้ว

ประวัติศาสตร์ โบราณคดี

“แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง” เป็นแหล่งทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่สำคัญของประเทศไทย โบราณวัตถุและหลักฐานทางโบราณคดีประเภทต่างๆ ที่พบจากแหล่งโบราณคดีแห่งนี้เป็นประจักษ์พยานยืนยันถึงสังคมและวัฒนธรรมสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่มีพัฒนาการทั้งด้านเศรษฐกิจ วิทยาการและศิลปะอย่างแท้จริง และพัฒนาการเหล่านั้นได้เจริญรุ่งเรืองสืบต่อกันมานับพันๆ ปี

วัฒนธรรมบ้านเชียงจึงนับว่าเป็นวัฒนธรรมที่มีความสำคัญแห่งหนึ่งของโลก มีประวัติความเป็นมาอันยาวนานนับพันๆ ปี โดยมีการพัฒนาการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่บ้าน รู้จักปลูกข้าวและเลี้ยงสัตว์ตั้งแต่เริ่มแรกคือเมื่อประมาณ 5,600 ปีมาแล้ว รวมทั้งมีการจัดระบบเช่น การฝังศพเป็นประเพณีสืบทอดต่อกันมาหลายสมัย นับเป็นหลักฐานสำคัญในการศึกษาเรื่องการจัดระบบสังคมสมัยก่อนประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ยังมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญทางด้านเทคโนโลยี เช่น “การผลิตภาชนะดินเผาด้วยฝีมือระดับสูง”, “การผลิตเครื่องมือเครื่องใช้ทำด้วยโลหะ” โดยเป็นการประดิษฐ์คิดค้นที่มีวิธีการเป็นของวัฒนธรรมบ้านเชียงเอง มิได้รับอิทธิพลจากจีนหรืออินเดียตามที่เคยเข้าใจกัน

นอกเหนือไปจากโบราณวัตถุประเภทต่างๆ ทำจากวัสดุธรรมชาติที่ช่วยสร้างความเข้าใจเรื่องสังคมและเทคโนโลยีแล้ว การขุดค้นที่บ้านเชียงยังพบกระดูกสัตว์ชนิดต่างๆ และเปลือกหอยด้วย ซึ่งทำให้นักโบราณคดีสามารถเข้าใจและอธิบายถึงวิถีทางการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ช่วงนั้นได้จากหลักฐานการใช้เหล็กและจากกระดูกควายที่พบ นักโบราณคดีสรุปได้ว่ามนุษย์รู้จักการทำนาในที่ลุ่มและมีการไถนาแล้วเมื่อราวเกือบ 3,000 ปีมาแล้ว ส่วนหลักฐานกระดูกสัตว์ต่างๆ และเปลือกหอยหลายชนิด นักโบราณคดีสามารถบอกได้ว่าสัตว์ชนิดใดน่าจะเป็นสัตว์เลี้ยง และสัตว์ชนิดใดเป็นสัตว์ที่ถูกล่าหรือจับมาเป็นอาหาร

นอกจากนี้ยังได้มีการขุดค้นทางโบราณคดี ในปีพุทธศักราช 2546 - 2548 ที่วัดโพธิ์ศรีโน ได้พบหลักฐานโครงกระดูกสัตว์ที่สำคัญแบบเต็มโครงสมบูรณ์ ได้แก่ โครงกระดูกควาย โครงกระดูกปลา และโครงกระดูก

สุนัข เป็นต้น จากการวิเคราะห์เบื้องต้นโดย **ดร.อำพัน กิจงาม นักโบราณคดีผู้เชี่ยวชาญเรื่องกระดูกสัตว์** ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับโครงกระดูกควายที่พบว่า น่าจะเป็นควายที่ถูกนำมาเลี้ยงไว้เพื่อใช้งาน เนื่องจากกระดูกเท้ามีลักษณะผิดปกติ ซึ่งเกิดจากการกดทับจากการใช้งาน นอกจากนี้ **ขณะดำเนินการขยายผนังหลุมขุดค้นเพื่อวางโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กได้พบโครงกระดูกสุนัขแบบเต็มโครงสมบูรณ์** ซึ่งน่าจะเป็นสุนัขที่ถูกนำมาเลี้ยงไว้เช่นกัน

โครงกระดูกสุนัขที่สมบูรณ์พบภายหลังการขุดค้นทางโบราณคดี จนถึงระดับชั้นดินที่ไม่พบร่องรอยกิจกรรมของมนุษย์แล้ว และได้ขุดขยายผนังหลุมเพื่อวางโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก และใช้เป็นผนังสำหรับทำหลุมขุดค้นจำลองการขุดค้นดังกล่าวได้ใช้วิธีการขุดค้นและเก็บข้อมูลแบบเดียวกับที่ใช้ภายในหลุมขุดค้น โดยขุดขยายออกไปจากขอบหลุมเดิมประมาณ 50 เซนติเมตร ยกเว้นพื้นที่บริเวณ PSN-1 ด้านทิศตะวันออกที่ต้องขุดขยายออกไป 90 เซนติเมตร บริเวณนี้เองที่ทำให้เราได้พบหลักฐานโครงกระดูกสุนัขในพื้นที่ S 3-4 E 16-17 ลึกจากระดับผิวดินประมาณ 180 - 210 เซนติเมตร (250 - 280 cm.dt.) วางตัวอยู่ตรงกับตำแหน่งโครงกระดูกมนุษย์หมายเลข 046 บริเวณใต้แขนซ้ายซ้าย แต่มีระดับความลึกใกล้เคียงกับโครงกระดูกมนุษย์หมายเลข 069 ซึ่งวางอยู่บริเวณใกล้เคียงเท้า โดยมีโครงกระดูกมนุษย์ที่ฝังอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน คือ โครงกระดูกมนุษย์หมายเลข 076, 070 และ 068

ข้อสันนิษฐานเบื้องต้นของความสัมพันธ์ระหว่างโครงกระดูกสุนัขกับหลักฐานทางโบราณคดี

จากการศึกษาการทับถมของชั้นดินหลังขุดค้นพบว่า ลักษณะหน้าตัดของดินใต้โครงกระดูกสุนัขเป็นเส้นโค้งคล้ายหลุม ซึ่งน่าจะเป็นภาพตัดขวางของหลุมฝังศพ โดยมีความลึกจากระดับมาตรฐานสมมติ 250 - 280 cm.dt. อยู่ใกล้กับหลุมฝังศพหมายเลข 069 ซึ่งมีความลึกจากระดับมาตรฐานสมมติ 210 - 250 cm.dt. จากหลักฐานวัตถุที่พบบริเวณปลายเท้าของโครงกระดูกหมายเลข 069 และ 076 แสดงให้เห็นว่า มีพิธีกรรมการฝังศพที่วางเครื่องเซ่นไว้ที่ปลายเท้าจึงมีความเป็นไปได้ว่า โครงกระดูกสุนัขที่พบน่าจะมีความเกี่ยวข้องกับหลักฐานหลุมฝังศพ โดยอาจเป็นเครื่องเซ่นสำหรับพิธีกรรมการฝังศพของโครงกระดูกมนุษย์ ที่ถูกฝังในตำแหน่งถัดออกไปทางทิศตะวันออกในผนังหลุม ซึ่งไม่ได้ขุดค้น อย่างไรก็ตาม ข้อมูลนี้เป็นเพียงการวิเคราะห์เบื้องต้นจากหลักฐานข้างเคียง ซึ่งยังไม่สมบูรณ์มากนัก เนื่องจากพื้นที่แวดล้อมโดยรอบของโครงกระดูกสุนัขไม่ได้รับการขุดค้นทางโบราณคดี จึงไม่สามารถสรุปข้อมูลดังกล่าวได้อย่างชัดเจน ซึ่งอาจพบหลักฐานบางอย่างที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับโครงกระดูกสุนัข ที่ยังถูกฝังอยู่ในชั้นดินข้างเคียงก็อาจเป็นไปได้

การดำเนินงานอนุรักษ์เบื้องต้นภายหลังการค้นพบโครงกระดูกสุนัข (ตั้งแต่ ปี.พ.ศ. 2547 - 2549)

ภายหลังการแต่งโครงกระดูกสุนัข ได้บันทึกสภาพและเก็บหลักฐานขึ้นจากหลุมขุดค้น โดยการตัดเป็นแท่นดินมีแผ่นเหล็กทำเป็นกรอบป้องกันและรองรับน้ำหนักดิน ใช้แผ่นฟิวเจอร์บอร์ดทำเป็นกล่องเจาะรูครอบปิดไว้แล้วนำไปเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติบ้านเชียง โครงกระดูกนี้ได้รับการศึกษาวิเคราะห์เบื้องต้นจาก **ดร.อำพัน กิจงาม** ซึ่งจะได้นำเสนอข้อมูลดังกล่าวในโอกาสต่อไป และได้รับคำแนะนำจาก**คุณจิราภรณ์ อรัญยะนาถ หัวหน้ากลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์** ในการรักษาสภาพเบื้องต้นว่า ให้ใช้กระดาษหรืออคริลิคครอบปิดส่วนบน โดยให้มีรูระบายอากาศ หากปรากฏเชื้อราหรือเกลือที่ผิวกระดูกให้ทำความสะอาดออกทันที และให้มีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

ปัจจุบันได้นำโครงกระดูกสุนัขไปจัดแสดงไว้ที่หลุมขุดค้นวัดโพธิ์ศรีใน ร่วมกับข้อมูลหลักฐานอื่นๆ บางส่วนที่ขุดพบ เพื่อให้นักท่องเที่ยวและผู้สนใจได้เข้าชม ก่อนที่จะดำเนินการจัดทำหลุมจัดแสดงจำลองต่อไปในภายหลัง ซึ่งจะทำให้การจัดแสดงหลักฐานข้อมูลเดิมก่อนการขุดค้นทางโบราณคดีในครั้งนี้

การอนุรักษ์และการจัดแสดงโครงกระดูกสุนัข

- 1) ทำความสะอาดด้วยฟู่กัน บัดฝุ่นและเกลือ เบื้องต้น เป็นระยะๆ
- 2) ใส่ดินเทียม (ปูน) ลงในรอยแยก (crack)
- 3) นำโบราณวัตถุจริงเก็บไว้ในห้องคลังพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ บ้านเชียง

4) ประสานนักวิชาการช่างศิลป์ออกแบบแท่นฐานโบราณวัตถุ และป้ายจัดแสดง (จำนวน 3 ชุด แท่นสำหรับโบราณวัตถุ 1 ชุด, แท่นสำหรับจำลองโบราณวัตถุ 2 ชุด) พร้อมทั้งทำกรอบแก้วหรือพลาสติกอคริลิกสำหรับครอบโบราณวัตถุพร้อมเจาะรูระบายอากาศ

5) ประสานนักอนุรักษ์ ตรวจสอบสภาพโบราณวัตถุ (กระดูกสุนัข) เพื่ออนุรักษ์ก่อนจะครอบแก้ว

6) ประเมินราคาทั้งหมด

บทสรุปของหลักฐานทางโบราณคดีเกี่ยวกับกระดูกสัตว์ที่ผ่านมา

ดร. อาพันธ์ กิจงาม นักโบราณคดี ผู้เชี่ยวชาญด้านกระดูกสัตว์ ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ตัวอย่างกระดูกสัตว์ชนิดต่างๆ ที่พบในแหล่งโบราณคดีบ้านเชียง ผลการศึกษาระบุว่า ได้พบกระดูกสัตว์มากกว่า 60 ชนิด (Kijngam, 1979) โดยชนิดของสัตว์ที่พบในพื้นที่แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง สามารถนำมาศึกษาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมรวมไปถึงปัจจัยต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์และมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของสัตว์แต่ละชนิด ซึ่งย่อมมีความแตกต่างกันไปตามชนิดและประเภทของสัตว์ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสภาพแวดล้อมนั้นๆ ณ ระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ต้องอาศัยการศึกษาวิเคราะห์ชนิดของพืชประกอบด้วย

สัตว์เลี้ยงของคนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่บ้านเชียงตั้งแต่สมัยต้นจนถึงสมัยปลาย ได้แก่ วัว หมู และสุนัข จากการศึกษาพบว่าสัตว์เลี้ยงดังกล่าวมีอายุค่อนข้างน้อยเมื่อยตาย ต่อมาในสมัยกลางได้พบกระดูกควาย ซึ่งสามารถระบุได้ว่าเป็นควายเลี้ยงเพื่อใช้งาน เพราะมีการนำกระดูกกีบเท้าของควาย (III phalange) ที่พบในแหล่งโบราณคดีบ้านเชียงมาศึกษาเปรียบเทียบกับควายปัจจุบัน พบว่ามีร่องรอยการลากไถเหมือนกัน โดยมีความแตกต่างกับวัวซึ่งไม่พบหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่ามีการใช้วัวในการลากไถเลย ผลการศึกษายังระบุอีกว่า เมื่อปรากฏหลักฐานการเลี้ยงควายในสมัยกลาง ก็ปรากฏหลักฐานการใช้เครื่องมือเหล็กที่แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง ในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน

สัตว์จำพวก วัวป่า หมูป่า กวาง สมัน ละอง/ละมั่ง เนื้อทราย เก้ง เป็นสัตว์ที่ถูกล่ามาเพื่อใช้เป็นอาหาร มีหลักฐานประการหนึ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับปริมาณความหนาแน่นของสัตว์เหล่านี้ ซึ่งพบว่ามีจำนวนมากขึ้นตั้งแต่สมัยกลางลงมา ส่วนสัตว์ขนาดเล็กที่ถูกจับมาเป็นอาหาร ได้แก่ กระต่าย ชะมด อีเห็น พังพอน หนู นาคใหญ่ เลือดปลา แมวป่า สัตว์น้ำ ได้แก่ หอยและปลาชนิดต่างๆ สัตว์เหล่านี้จะพบมากในสมัยต้นและเริ่มลดจำนวนลงในสมัยต่อมา นอกจากนี้ยังพบสัตว์จำพวก จระเข้ หมาหริ่ง ตัวนึ่ง อีงอ่าง คางคก ตะกวด และแมว รวมอยู่ด้วย

ประเภทและชนิดของสัตว์ที่พบ ทำให้สามารถระบุลักษณะสภาพแวดล้อมของพื้นที่ได้ โดยอาศัยรูปแบบการดำรงชีวิตของสัตว์เป็นตัววิเคราะห์สภาพแวดล้อม ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ในสมัยต้น พบว่ามีสัตว์ที่ชอบอยู่อาศัยในภูมิประเทศแบบป่าดิบแล้ง (Dry deciduous forest) และมีแหล่งน้ำที่มีน้ำตลอดทั้งปี ต่อมาได้เปลี่ยนแปลงไปในช่วงสมัยกลาง ผลการศึกษาระบุว่า ความต้องการในการขยายพื้นที่เพาะปลูกเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีบางประการ อันได้แก่ การใช้เครื่องมือเหล็ก และรู้จักใช้ควายเป็นเครื่องทุ่นแรงในการลากไถ เป็นสาเหตุที่ทำให้สภาพแวดล้อม ของแหล่งโบราณคดีบ้านเชียงเกิดการเปลี่ยนแปลง ยังผลให้เกิดผลกระทบต่อบริบทวิถีชีวิตของสัตว์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวด้วย ทำให้หลักฐานกระดูกสัตว์ที่พบเกิดการเปลี่ยนแปลงไป

โครงกระดูกสุนัข

ทั้งนี้ วัฒนธรรมบ้านเชียง มิใช่จะมีอาณาบริเวณเฉพาะตำบลบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานีเท่านั้น หากแต่ครอบคลุมอาณาเขตหลายจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าแหล่งโบราณคดีบ้านเชียง และแหล่งอื่นๆ ที่สัมพันธ์กับบ้านเชียง ก่อให้เกิดความคิดเห็นใหม่ๆ ในการศึกษาประวัติวัฒนธรรมโบราณในดินแดนประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียอาคเนย์เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในความคิดเห็นในเรื่องกำเนิด และพัฒนาการของการเกษตรกรรมและการโลหะกรรม

จึงสรุปได้ว่า หลักฐานที่ได้มาจากการขุดค้นแหล่งโบราณคดีบ้านเชียงนั้นนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่องานศึกษาวิจัยวิชาโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์และยังเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเรื่องราวของมนุษยชาติทั้งของประเทศไทยและของโลกอีกด้วย

4. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร

* ประกาศขึ้นทะเบียนมรดกโลก

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรและห้วยขาแข้ง ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก ในปีพุทธศักราช 2534 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้งนับเป็นสถานที่ธรรมชาติแห่งแรกของประเทศไทย และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้เป็นมรดกโลก โดยมีคุณสมบัติการเป็นมรดกโลกตรงตามหลักเกณฑ์ข้อที่ 8, 9 และข้อที่ 10

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรและห้วยขาแข้ง เป็นแหล่งมรดกทางธรรมชาติแหล่งหนึ่งของประเทศไทย ที่ได้รับการประเมินคุณค่าให้เป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ ด้วยคุณสมบัติโดดเด่นตามเกณฑ์มาตรฐาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร และห้วยขาแข้งอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือติด ชายแดนสหภาพพม่าราว 350 กิโลเมตร เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรอยู่ทางด้านทิศตะวันตก ในเขตพื้นที่ของจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดตากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง อยู่ทางด้านทิศตะวันออกในเขตพื้นที่ของจังหวัด อุทัยธานีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทั้งสองแห่งนี้เป็นป่าต้นน้ำของลำน้ำสำคัญทางธรรมชาติที่สำคัญ 2 สาย คือแม่น้ำแควใหญ่ตอนบน (แม่น้ำแม่กลอง และลำห้วยขาแข้ง)

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร และห้วยขาแข้ง มีพื้นที่รวม ประมาณ 6,222 ตาราง กิโลเมตร หรือ 3,888,750 ไร่ นับเป็นผืนป่าอนุรักษ์ขนาดใหญ่ของประเทศที่เป็นตัวแทนแสดง ลักษณะทางชีววิทยาที่สำคัญของผืนป่าในแผ่นดิน ใหญ่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นแหล่งรวมของความหลากหลายทางชีวภูมิศาสตร์ถึง 4 เขต คือ อินโด-हिมาลายัน-ทันดาอินโด-เบอร์ มิส และ อินโดจีน รวมทั้งเป็นที่อยู่อาศัยของพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่อุดมสมบูรณ์ทั้ง 4 เขตที่ราบฝั่งตะวันออกในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรและห้วยขาแข้งที่โดดเด่นที่สุดเป็นตัวแทนระบบนิเวศป่าเขตร้อนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีความอุดมสมบูรณ์และปลอดภัยที่สุดแห่งหนึ่งของโลก เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร และห้วยขาแข้งเป็นที่รวมความหลากหลายของพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าหลายชนิดประกอบด้วยสัตว์เลื้อยคลานด้วยนม มากกว่า 120 ชนิด นก 401 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 90 ชนิด สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ 41 ชนิด ปลา 107 ชนิด สัตว์หลายประเภทเป็นสัตว์หายากและกำลังถูกคุกคาม

จากการศึกษาสำรวจสัตว์เลื้อยคลานด้วยนมที่อาศัยอยู่ในผืนป่าแห่งนี้ มีจำนวนถึงร้อยละ 33 ของจำนวนสัตว์เลื้อยคลานด้วยนมที่พบได้ในแผ่นดินใหญ่ทางเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมดในจำนวนสัตว์ป่าที่กล่าวถึง

ทั้งหมด มีถึง 28 ชนิด ที่ถูกจัดว่าเป็นสัตว์หายากและกำลังถูกคุกคามของโลกประกอบด้วยสัตว์เลื้อยคลานด้วยนม 15 ชนิด นก 9 ชนิด และสัตว์เลื้อยคลาน 4 ชนิด เช่น ควายน้ำ เลื้อยโครง เลื้อยดำ เลื้อยลายเมฆ วัวแดง กระต่าย สมเสร็จ เลียงผา หมานิน ชะนี มือขาว ลิงอ้าย เจียง นกยูงไทย นกเงือก คอแดง เป็นต้น

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร และห้วยขาแข้งเป็นผืนป่าภายใต้ พระราชบัญญัติสงวน และคุ้มครอง สัตว์ป่า พุทธศักราช 2503 (ปรับปรุงแก้ไข ปีพุทธศักราช 2535) ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อการคุ้มครอง สัตว์ป่าที่นับ วันจะลดจำนวนลงไปเรื่อยๆ กฎหมายฉบับนี้ จึงมีความเข้มงวดยิ่งกว่ากฎหมายป่าไม้ ฉบับอื่นๆ หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการโดยตรง คือ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้

5. ห้วยขาแข้งและ ผืนป่าดงพญาเย็น – เขาใหญ่

ผืนป่าดงพญาเย็น – เขาใหญ่ ประกอบด้วยพื้นที่คุ้มครอง (Protected Area) หรือ พื้นที่อนุรักษ์ ธรรมชาติ จำนวน 5 แห่ง ได้แก่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน อุทยานแห่งชาติปางสีดา อุทยานแห่งชาติตาพระยา และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ มีเนื้อที่รวมกันทั้งสิ้น 3,845,083.53 ไร่ 6,152.13 ตาราง กิโลเมตรครอบคลุม พื้นที่บางส่วนของ จังหวัดสระบุรี นครนายก นครราชสีมา ปราจีนบุรี สระแก้ว และบุรีรัมย์ โดยด้านตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับผืนป่าบันทายฉมอร์ (Banteay Chmor) ซึ่งเป็นพื้นที่คุ้มครองภูมิทัศน์ (Protected Landscape) ของราชอาณาจักรกัมพูชา

ประวัติความเป็นมาผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่คุณค่าความสำคัญที่โดดเด่นของผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่

นอกจากสภาพภูมิประเทศที่เป็นอยู่ในปัจจุบันซึ่งสะท้อนถึงประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการอันยาวนานของโลก ในบริเวณนี้ดังที่ได้กล่าวมาแล้วคุณค่าความสำคัญที่โดดเด่นของผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ตามความเป็นจริง และที่เสนอขอขึ้นบัญชีแหล่งมรดกทางธรรมชาติ ยังคงโดดเด่นในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านอุทกวิทยา

เนื่องจากผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ เป็นเทือกเขาสลับซับซ้อนมีฝนตกมามากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละบริเวณโดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1,000-3,000 มิลลิเมตร ต่อปีจึงทำให้ผืนป่าแห่งนี้ มีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งกักเก็บน้ำ และเป็นต้น น้ำลำธารที่ไหลหล่อเลี้ยงการดำรงชีวิตของชุมชนต่างๆ ในภูมิภาคโดยรอบทั้งแม่น้ำนครนายกแม่น้ำปราจีนบุรีแม่น้ำลำตะคอง แม่น้ำมูลเหล็ก และแม่น้ำมูลต่างมีจุดกำเนิดมาจากผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แม่น้ำมูล จัดว่าเป็นลำน้ำที่ช่วยหล่อเลี้ยงชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่ซึ่งนับได้ว่าแห้งแล้ง ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย อีกทั้งแม่น้ำมูล ยังไหลลงสู่แม่น้ำโขง ซึ่งเป็นแม่น้ำสากลที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชน กว่า 60 ล้านคน ในประเทศจีน พม่า ลาว ไทย กัมพูชา และเวียดนาม ผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ประกอบด้วย พื้นที่คุ้มครอง(Protected Area) หรือ พื้นที่อนุรักษ์ธรรมชาติ

จำนวน 5 แห่ง ได้แก่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่อุทยานแห่งชาติทับลานอุทยานแห่งชาติปางสีดาอุทยานแห่งชาติตาพระยา และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่มีเนื้อที่รวมกันทั้งสิ้น 3,845,083.53 ไร่ 6,152.13 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุม พื้นที่บางส่วนของจังหวัดสระบุรี นครนายก นครราชสีมา ปราจีนบุรี สระแก้ว และบุรีรัมย์ โดยด้านตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับผืนป่าบันทายฉมอร์(Banteay Chmor) ซึ่งเป็นพื้นที่คุ้มครองภูมิทัศน์ (Protected Landscape)ของราชอาณาจักรกัมพูชา

รัฐบาลไทยในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ธรรมชาติเพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสู่อนาคต จึงได้ประกาศจัดตั้งพื้นที่ป่าเขาใหญ่ และพื้นที่ใกล้เคียงในบริเวณดงพญาเย็นของเทือกเขาพนมดงรักให้เป็นอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ซึ่งนับเป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรกของประเทศไทยเมื่อ ปี พ.ศ. 2505 และเมื่อกรมป่าไม้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีประสบการณ์ และความพร้อมในด้านต่างๆ สูงขึ้น รัฐบาลชุดต่อๆ มา ได้ประกาศให้ป่าทับลาน ป่าปางสีดาและป่าตาพระยา เป็นอุทยานแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2524, 2525 และ 2539 รวม ทั้งประกาศป่าเขาใหญ่ ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับป่าทับลานป่าปางสีดา และป่าตาพระยา ให้เป็นเขตอนุรักษ์สัตว์ป่า ในปี พ.ศ. 2539 จากการประกาศ จัดตั้งอุทยานแห่งชาติ ทั้ง 4 แห่ง และเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า 1 แห่ง บริเวณดงพญาเย็นของเทือกเขาพนมดงรัก ทำให้ผืนป่าบริเวณนี้ มีความต่อเนื่อง เชื่อมโยงกันเป็นระบบนิเวศขนาดใหญ่ จนได้รับการขนานนามว่า “ผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่” ซึ่งเชื่อว่าเอื้อต่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์นันทนาการต่อประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง และยังยืนยันทั้งยังเป็นการสนับสนุน การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในระดับโลก หากมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และถูกหลักการ

ผลจากการที่ผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ได้รับการขึ้นบัญชีเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติ ประเทศไทย โดยมีรัฐบาลไทย เป็นองค์กรหลักจะต้องดูแลผืนป่าดงพญาเย็น-เขา ใหญ่ มิให้เสื่อมโทรมหรือตกอยู่ในภาวะอันตรายทำให้ต้องเพิ่มมาตรการจัดการคุ้มครองผืนป่าแห่งนี้ ให้อยู่อย่างยั่งยืนเนื่องจากเป็นพันธุผืนป่าตามอนุสัญญาว่า ด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ ผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ในฐานะมรดกโลก จะได้รับความสนใจและกระตือรือร้นที่จะร่วมอนุรักษ์ และปกป้องดูแลมากขึ้น ทั้งจากภาครัฐภาคเอกชน องค์กรเอกชน ชุมชน ท้องถิ่น ตลอดจนประชาชนทั่วไป

ผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ในฐานะมรดกโลก จะได้รับความสนใจสร้างโอกาสในการสำรวจ และศึกษาวิจัยด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้น การได้รับการคัดเลือก และยกย่องให้เป็นมรดกโลกนับเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางหนึ่ง เพราะเป็นหลักประกันได้ว่าผืนป่าแห่งนี้ ทรงคุณค่าในระดับโลกอย่างแท้จริง จึงเป็นสิ่งดึงดูดใจสำหรับนักท่องเที่ยวที่นิยมการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ การมีแหล่งธรรมชาติที่ทรงคุณค่าระดับโลก นับเป็นเกียรติภูมิและศักดิ์ศรีของประเทศ ส่งผลให้ประชาชนชาวไทยรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เป็นเจ้าของผืนป่ามรดกโลกซึ่ง

รัฐควรส่งเสริมให้ เกิดความรู้สึกตระหนักในคุณค่าของผืนป่านี้ไปพร้อมกัน ทั้งนี้เพื่อให้ผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่นคงความเป็นมรดกโลก ไว้ตลอดไปประเทศไทยได้รับสิทธิในการนำเสนอโครงการเพื่อขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนมรดกโลกในด้านการศึกษาริจัยด้านเทคนิคและผู้เชี่ยวชาญ ด้านการฝึกอบรมและเครื่องมืออุปกรณ์ และในกรณีพิเศษสามารถกู้ยืมเงินจาก กองทุนได้ ในระยะยาว และมีระยะปลอดดอกเบี้ย เพื่ออนุรักษ์ผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่

ข้อมูล : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เข้าถึงได้จาก

<http://th.aectourismthai.com/tourismhub/932>

ข้อมูล : สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่ง สหประชาชาติ กระทรวงศึกษาธิการ มรดกไทย มรดกโลก เข้าถึงได้จาก <http://www.bic.moe.go.th/th/images/stories/book/translated-UNESCO/thai-world-heritage.pdf>

: แหล่งมรดกโลกของไทย กระทรวงวัฒนธรรม เข้าถึงได้จาก http://www.thaiwhic.go.th/heritage_thai.aspx

****กฎระเบียบการลงทุนและนโยบายส่งเสริมการลงทุน**

การส่งเสริมการลงทุน : หลักเกณฑ์การให้สิทธิและประโยชน์

โครงการที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน อาจได้รับสิทธิและประโยชน์ต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ดังนี้

1. สิทธิประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับภาษีอากร ได้แก่

- มาตรา 25 ให้นำช่างฝีมือต่างด้าว คู่สมรส และบุคคลที่อยู่ในอุปการะเข้ามาในราชอาณาจักร
- มาตรา 26 ให้นำช่างฝีมือและผู้ชำนาญการที่เป็นคนต่างด้าวทำงานได้
- มาตรา 27 ให้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม
- มาตรา 37 ให้นำบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกราชอาณาจักรนำหรือส่งเงินออกไปต่างประเทศได้

2. สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร ได้แก่

- มาตรา 28 ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร
- มาตรา 29 ลดหย่อนอากรขาเข้าเครื่องจักรกึ่งหนึ่ง
- มาตรา 30 ลดหย่อนอากรขาเข้าวัตถุดิบไม่เกิน 90% ของอัตราปกติเพื่อการผลิตจำหน่ายในประเทศ
- มาตรา 31 ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
- มาตรา 34 ยกเว้นภาษีเงินได้จากเงินปันผล
- มาตรา 35(1) ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตรา 50%
- มาตรา 35(2) ให้หักค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า และค่าขนส่งในอัตรา 2 เท่า
- มาตรา 35(3) ให้หักค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในอัตรา 25% นอกเหนือจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ
- มาตรา 36(1) ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบสำหรับการผลิตเพื่อการส่งออก
- มาตรา 36(2) ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับของที่นำเข้ามาเพื่อส่งกลับออกไปต่างประเทศ

การกำหนดเขตส่งเสริมการลงทุน

เพื่อประโยชน์ในการให้สิทธิและประโยชน์ คณะกรรมการจึงกำหนดพื้นที่การลงทุนออกเป็น 3 เขต ดังนี้

เขต 1 (6 จังหวัด) ได้แก่ กรุงเทพฯ และรอบนอกกรุงเทพฯ

เขต 2 (12 จังหวัด) ได้แก่ จังหวัดรอบนอกเขต 1 และจังหวัดระยอง และภูเก็ต

เขต 3 (36 จังหวัด) ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดอื่นๆ ที่เหลือ (ยกเว้นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจังหวัดชายแดน)

เขต 3 (23 จังหวัด) ได้แก่ จังหวัดที่เหลือในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจังหวัดชายแดนทั้งหมด

แนวทางการให้สิทธิและประโยชน์

การให้สิทธิประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับภาษีอากร และสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร กำหนดแนวทางไว้ ดังนี้

สิทธิประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับภาษีอากร

- ให้ได้รับเท่าเทียมกันทุกเขตที่ตั้ง และทุกประเภทอุตสาหกรรม
- ให้ได้รับตลอดระยะเวลาที่ได้รับการส่งเสริม

สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร

มีแนวทางการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร 3 แนวทางดังนี้

ให้ตามเขตที่ตั้งโรงงาน ดังนี้

● ให้โครงการในเขต 1 ได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรน้อยที่สุด และให้โครงการในเขต 3 (23 จังหวัด) ได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรมากที่สุด

● ให้โครงการที่ตั้งโรงงานในนิคมอุตสาหกรรม หรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริม ได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรมากกว่าโครงการที่ตั้งอยู่นอกนิคมหรือเขตอุตสาหกรรม

สิทธิประโยชน์ในเขต 1

	ภาษีเงินได้	เครื่องจักร	วัตถุดิบ	อื่นๆ
นอกนิคม	x	ลดหย่อน 50%	1 ปี	-
ในนิคม	3 ปี			-

สิทธิประโยชน์ในเขต 2

	ภาษีเงินได้	เครื่องจักร	วัตถุดิบ	อื่นๆ
นอกนิคม	3 ปี	ลดหย่อน 50%	1 ปี	-
ในนิคม	5 ปี			-

สิทธิประโยชน์ในเขต 3 (36 จังหวัด)

	ภาษีเงินได้	เครื่องจักร	วัตถุดิบ	อื่นๆ
นอกนิคม	8 ปี	ยกเว้น	5 ปี	ม. 35(2)
ในนิคม	8 ปี + ลดหย่อน 50% 5 ปี			ม. 35(3)

สิทธิประโยชน์ในเขต 3 (23 จังหวัด)

	ภาษีเงินได้	เครื่องจักร	วัตถุดิบ	อื่นๆ
นอกนิคม	8 ปี +	ยกเว้น	5 ปี	ม. 35(2)
ในนิคม	ลดหย่อน 50% 5 ปี			ม. 35(3)

ข้อยกเว้น (1)

โครงการในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมในเขต 2 (ยกเว้นนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และจังหวัดระยอง) ที่ยื่นคำขอภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2557

ภาษีเงินได้	เครื่องจักร	วัตถุดิบ	อื่นๆ
7 ปี	ยกเว้น	1 ปี	-

ข้อยกเว้น (2)

โครงการในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง นิคมหรือเขตอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง และนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมในเขต 3 ที่ยื่นคำขอภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2557

ภาษีเงินได้	เครื่องจักร	วัตถุดิบ	อื่นๆ
8 ปี + ลดหย่อน 50% 5 ปี	ยกเว้น	5 ปี	ม.30 (75%) 5 ปี ม. 35(2) ม. 35(3)

หมายเหตุ : โครงการในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง จะไม่ได้รับสิทธิตามมาตรา 30

ให้ตามประเภทอุตสาหกรรมที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ เช่น

กิจการที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ได้แก่

- กิจการเกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร
- กิจการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาเทคโนโลยีและทรัพยากรมนุษย์
 - กิจการวิจัยและพัฒนา
 - กิจการบริการทดสอบวิทยาศาสตร์
 - กิจการบริการสอบเทียบมาตรฐาน
 - กิจการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

กิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการพื้นฐาน

- กิจการสาธารณูปโภคและบริการพื้นฐาน
- กิจการขนส่งมวลชนและสินค้าขนาดใหญ่

กิจการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อม

- กิจการนิคมอุตสาหกรรมเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- กิจการบริการบำบัดน้ำเสีย กำจัดหรือขนถ่ายขยะ กากอุตสาหกรรม หรือสารเคมีที่เป็นพิษ

อุตสาหกรรมเป้าหมาย

- การผลิตชิ้นส่วนเหล็กหล่อเฉพาะที่ใช้เตาหลอมแบบ Induction Furnace
- การผลิตชิ้นส่วนเหล็กทุบ
- การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ ได้แก่
 - ◆ การผลิตแม่พิมพ์และชิ้นส่วน
 - ◆ การผลิตอุปกรณ์จัดยึด
 - ◆ การผลิตเครื่องจักรอุตสาหกรรม
 - ◆ การผลิตอุปกรณ์หรือวัสดุสำหรับงานตัด กัด กลึง เซาะ ไส เจียร ขัด และทำเกลียวที่ใช้กับเครื่องจักรที่มีความเที่ยงตรงสูง
- การผลิตชิ้นส่วนโลหะอัดขึ้นรูป
- การผลิตหรือซ่อมอากาศยาน รวมทั้งชิ้นส่วนอุปกรณ์อากาศยาน
- การผลิตชิ้นส่วนยานพาหนะ ได้แก่

- ◆ การผลิตระบบเบรก ABS
- ◆ การผลิต Substrate สำหรับ Catalytic Converter
- ◆ การผลิต Electronic Fuel Injection System
- การชุบแข็ง
- การผลิตสารหรือแผ่นสำหรับไมโครอิเล็กทรอนิกส์
- กิจกรรมออกแบบทางอิเล็กทรอนิกส์
- กิจกรรมซอฟต์แวร์
- กิจกรรมเขตอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์
- กิจกรรมศูนย์กระจายสินค้าระหว่างประเทศด้วยระบบที่ทันสมัย
- กิจกรรมผลิตเหล็กแผ่นเคลือบ
- กิจกรรมตัดและแปรรูปโลหะแผ่น (Coil Center)
- กิจกรรมพอกย้อมและแต่งสำเร็จ
- กิจกรรมประกอบรถยนต์
- กิจกรรมชุบเคลือบผิวด้วยโลหะ หรือ Anodize (Surface Treatment)
- กิจกรรมผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน
- กิจกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
- กิจกรรมโรงกลั่นน้ำมัน
- กิจกรรมบริการและสาธารณูปโภคที่มีการกำหนดสิทธิและประโยชน์เป็นการเฉพาะ ให้ได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมตามประกาศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น
- ให้ขยายระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรการ STI
- ให้ได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมจากการโยกย้ายสถานประกอบการ เป็นต้น

นโยบายส่งเสริมการลงทุน

เพื่อบรรเทาภาระด้านการคลังของประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และแนวโน้มอนาคต คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุน ตามประกาศคณะกรรมการ ที่ 1/2543 ไว้ดังนี้

– ควบคุมการใช้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรให้คุ้มค่า โดยการให้สิทธิประโยชน์แก่โครงการที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจอย่างแท้จริง และกำหนดให้ต้องรายงานผลการดำเนินงานเพื่อให้ตรวจสอบก่อนการใช้สิทธิประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้ในปีนั้นๆ

– โครงการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) ต้องดำเนินการให้ได้ รับใบรับรอง ISO หรือเทียบเท่า

– ปรับมาตรการส่งเสริมการลงทุนให้สอดคล้องกับข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศ โดยยกเลิก เงื่อนไขส่งออก และเงื่อนไขการใช้ชิ้นส่วนในประเทศ

– ให้การสนับสนุนเป็นพิเศษ สำหรับการลงทุนในภูมิภาคหรือท้องถิ่นที่มีรายได้ต่ำ หรือมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการลงทุนน้อย โดยให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากรสูงสุด

– สนับสนุนอุตสาหกรรมขนาดกลางและเล็ก โดยกำหนดขนาดการลงทุนขั้นต่ำของโครงการขั้นต่ำไว้เพียง 1 ล้านบาท (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน)

– ให้ความสำคัญแก่กิจการเกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร กิจการพัฒนาเทคโนโลยีและทรัพยากรมนุษย์ กิจการสาธารณสุข โภค สาธารณูปการและบริการพื้นฐาน กิจการป้องกันรักษาสิ่งแวดล้อม และอุตสาหกรรมเป้าหมาย

การกำหนดภูมิภาคหรือท้องถิ่นที่มีรายได้ต่ำ หรือมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการลงทุนน้อย

คณะกรรมการแบ่งพื้นที่ให้การส่งเสริมการลงทุนเป็น 3 เขต โดยกำหนดท้องที่ในทุกจังหวัดในเขต 3 เป็นเขตส่งเสริมการลงทุน และให้ท้องที่ 23 จังหวัดในเขต 3 เป็นเขตส่งเสริมการลงทุนที่ได้รับสิทธิประโยชน์เป็นพิเศษ ตามประกาศ กกท ที่ 1/2543 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศ กกท ที่ 7/2547 และ 5/2554 ดังนี้

เขต 1 (6 จังหวัด) กรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร

เขต 2 (12 จังหวัด) กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก พระนครศรีอยุธยา ภูเก็ต ระยอง

ราชบุรี สมุทรสงคราม สระบุรี สุพรรณบุรี และอ่างทอง

เขต 3 (36 จังหวัด) กระบี่ กาแฟเพชร ขอนแก่น จันทบุรี ชัยนาท ชุมพร เชียงราย เชียงใหม่ ตรัง

ตราด ตาก นครราชสีมา นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ ประจวบคีรีขันธ์

ปราจีนบุรี พังงา พัทลุง พิจิตร พิษณุโลก เพชรบุรี เพชรบูรณ์ มุกดาหาร

แม่ฮ่องสอน ระนอง ลพบุรี ลาปาง ลำพูน เลย สงขลา สระแก้ว สิงห์บุรี สุโขทัย

สุราษฎร์ธานี อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี

เขต 3 (23 จังหวัด) กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครพนม นราธิวาส น่าน บึงกาฬ บุรีรัมย์ ปัตตานี พะเยาแพร่

มหาสารคาม ยโสธร ยะลา ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุดล สุรินทร์ หนองคาย

หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุบลราชธานี และอุดรธานี

การขยายเวลาให้โครงการที่ลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมในเขต 2 และเขต 3 ได้รับสิทธิและประโยชน์เป็นพิเศษ

จากการที่คณะกรรมการได้เปลี่ยนแปลงท้องที่บางจังหวัด ซึ่งเดิมเป็นเขต 3 ให้กลายเป็นเขต 2 ทำให้โครงการที่จะตั้งโรงงานในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมดังกล่าวได้รับสิทธิประโยชน์ลดน้อยลง

ดังนั้น เพื่อผ่อนผันให้กิจการที่ตั้งในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับส่งเสริมในเขต 2 และเขต 3 ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามหลักเกณฑ์เดิม

คณะกรรมการจึงกำหนดข้อยกเว้นในการให้สิทธิประโยชน์แก่โครงการดังกล่าว โดยจะต้องยื่นขอรับการส่งเสริมภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2557 ตามประกาศ กกท ที่ 7/2547 และ 1/2552 ดังนี้

1. โครงการที่ตั้งโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับส่งเสริมในจังหวัดระยอง และนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับส่งเสริมในเขต 3 จะให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ดังนี้

- ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร
- ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 8 ปี
- ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อส่งออก 5 ปี
- ลดหย่อนอากรขาเข้าวัตถุดิบตามมาตรา 30 ร้อยละ 75 เป็นเวลา 5 ปี ทั้งนี้ ไม่รวมโครงการที่ตั้งโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง
- ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 เป็นเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

- ให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา เป็น 2 เท่า เป็นเวลา 10 ปี นับจากวันที่เริ่มมีรายได้
- ให้หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกจากกำไรสุทธิ ร้อยละ 25 ของเงินลงทุนในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ภายใน 10 ปี นับจากวันที่เริ่มมีรายได้ ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาปกติ

2. โครงการที่ตั้งโรงงานในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับส่งเสริมในเขต 2 (ยกเว้นนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับส่งเสริมในจังหวัดระยอง) ได้รับสิทธิและประโยชน์ดังนี้

- ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร
- ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 7 ปี
- ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อส่งออก 1 ปี

กิจการที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ

คณะกรรมการกำหนดกิจการที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ตามประกาศ กกท ที่ 1/2543 ดังนี้

กิจการเกษตรกรรม และผลิตผลจากการเกษตร

กิจการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาเทคโนโลยีและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

กิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการพื้นฐาน

กิจการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อม

อุตสาหกรรมเป้าหมาย == อุตสาหกรรมเป้าหมายซึ่งประกาศประเภทกิจการไว้ตามประกาศ กกท 1/2543 นั้น ปัจจุบันได้ถูกยกเลิกแล้ว ตามประกาศ กกท ที่ 10/2552

กิจการที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ จะได้รับสิทธิประโยชน์ ตามประกาศ กกท ที่ 10/2552 ดังนี้

- ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรไม่ว่าจะตั้งอยู่ในเขตใด
- ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ไม่ว่าจะตั้งอยู่ในเขตใด
- สิทธิและประโยชน์อื่นๆ ให้ได้รับตามประกาศ กกท ที่ 1/2543

กิจการที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศเป็นพิเศษ

กิจการที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศเป็นพิเศษ ที่กำหนดในบัญชีท้ายประกาศ กกท ที่ 10/2552 จะได้รับสิทธิประโยชน์ ดังนี้

- ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรไม่ว่าจะตั้งอยู่ในเขตใด
- ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ไม่ว่าจะตั้งอยู่ในเขตใด โดยไม่กำหนดสัดส่วนการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
- สิทธิและประโยชน์อื่นๆ ให้ได้รับตามประกาศ กกท ที่ 1/2543

กิจการอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า

กิจการอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ ตามประกาศ กกท ที่ 4/2549 เรื่อง นโยบายส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ดังนี้

*ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรทุกเขต ตลอดระยะเวลาที่ได้รับส่งเสริม

**ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนี้

- i. เขต 1 ยกเว้นภาษี 5 ปี
- ii. เขต 2 ยกเว้นภาษี 6 ปี
- iii. เขต 2 ในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับส่งเสริม ยกเว้นภาษี 7 ปี
- iv. เขต 3 ยกเว้นภาษี 8 ปี

สิทธิประโยชน์อื่นๆ ให้ได้รับตามประกาศ กกท ที่ 1/2543

การปรับปรุงเครื่องจักรเดิมสำหรับผลิต Integrated Circuit (IC), Hard Disk Drive (HDD) และชิ้นส่วน HDD ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของโครงการที่จะได้รับส่งเสริมด้วย

จะต้องเสนอแผนการใช้ชิ้นส่วนหรือวัตถุดิบด้วย

อุตสาหกรรมเป้าหมายเพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน

กำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ที่ให้ส่งเสริมการลงทุนเป็นพิเศษ 3 กลุ่ม เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศให้มีความยั่งยืน ตามประกาศ กกท ที่ 1/2556 โดยจะต้องยื่นคำขอ ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2556 ดังนี้

กลุ่มกิจการเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานและพลังงานทดแทน

กลุ่มกิจการผลิตวัสดุและผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กลุ่มกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

อุตสาหกรรมเป้าหมายเพื่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน ตามประกาศ กกท ที่ 1/2556 จะได้รับสิทธิประโยชน์ ดังนี้

1. ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร
2. ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี โดยไม่กำหนดสัดส่วนการยกเว้นภาษี

เงินได้นิติบุคคล

3. ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการลงทุน ในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติ มีกำหนดเวลาไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่กำหนดระยะเวลาตามมาตรา 31 สิ้นสุดลง

4. ได้รับอนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา 2 เท่า ของจำนวนเงินที่ได้รับส่งเสริม ได้เสียไปเป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม เพื่อประโยชน์ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นเวลา 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม

5. ได้รับอนุญาตให้หักเงินค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกจากกำไรสุทธิไม่เกิน ร้อยละ 25 ของเงินลงทุนในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม โดยผู้ได้รับส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้ ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมตามราคาปกติ

6. สิทธิประโยชน์อื่นๆ ให้ได้รับตามประกาศ กกท ที่ 1/2543

หลักเกณฑ์การถือครองอสังหาริมทรัพย์ของคนต่างด้าว ในประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ

1. ประเทศไทย (Thailand)

(1) การถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อื่นๆ

1) การขอได้มาซึ่งที่ดินของคนต่างด้าวโดยการรับมรดกในฐานะที่เป็นทายาทโดยธรรม (มาตรา 93 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน)

2) การได้มาซึ่งที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยของคนต่างด้าวตามมาตรา 96 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินจำนวนไม่เกิน 1 ไร่โดยคนต่างด้าวจะต้องนำเงินมาลงทุนในประเทศไทยจำนวน 40 ล้านบาท ดำรงการลงทุนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี ในธุรกิจหรือกิจการและที่ดินเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด (ตามประมวลกฎหมายที่ดิน)

3) การขอได้มาซึ่งที่ดินของคนต่างด้าวตามกฎหมายอื่น เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520, พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 เป็นต้น

4) การขอได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ห้องชุดตามพระราชบัญญัติอาคารชุด พ.ศ. 2522

(2) การเช่า

1) การเช่าที่ดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามมาตรา 540 และ 541 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ระยะเวลาเช่าไม่เกิน 30 ปี สามารถต่ออายุสัญญาเช่าได้อีกตามที่คู่สัญญาตกลงกันและไม่เกินระยะเวลาข้างต้น)

2) การเช่าตามพระราชบัญญัติการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2542 (ระยะเวลาเช่าเกิน 30 ปี แต่ไม่เกิน 50 ปี สามารถต่ออายุสัญญาเช่าได้อีกตามที่คู่สัญญาตกลงกันและไม่เกินระยะเวลาข้างต้น)

2. ประเทศบรูไนดารุสซาลาม (Brunei Darussalam)

(1) การถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อื่นๆ

ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2554 รัฐบาลบรูไนได้แก้ไขกฎหมายที่ดินและบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิการถือครองที่ดิน/อสังหาริมทรัพย์ในประเทศบรูไน โดยกำหนดให้พลเมืองบรูไนเท่านั้นที่มีสิทธิในการถือครองหรือซื้อขายที่ดิน/อสังหาริมทรัพย์ภายในประเทศ นั่นหมายถึงคนต่างด้าวที่มีถิ่นพำนักถาวรอยู่ในบรูไน (Permanent Resident:PR) หรือนักลงทุนต่างชาติโดยทั่วไปจะไม่สามารถซื้อหรือถือครองที่ดิน/อสังหาริมทรัพย์ในประเทศบรูไนได้อีกต่อไป แต่ยังคงอนุญาตให้สามารถเช่าชั่วคราว (Temporary Leases) ได้

(2) การเช่า

บริษัทต่างด้าวและคนต่างด้าวสามารถเช่าอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ ที่ดิน/บ้านพัก พร้อมสาธารณูปโภค สำหรับการประกอบธุรกิจหรือพักอาศัยได้ โดยไม่มีข้อจำกัดทางกฎหมายแต่อย่างใด โดยอัตราค่าเช่าจะขึ้นอยู่กับราคาตลาดและที่ตั้งของพื้นที่อสังหาริมทรัพย์นั้นๆ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและรายละเอียดอย่างสมบูรณ์ สถานเอกอัครราชทูตฯ ได้บรรจุพระราชบัญญัติที่ดิน (Land Code Act) และ Value and Estate Agents Order, 2009 ของบรูไนไว้ในเว็บไซต์ <http://www.mediafire.com/view/1lnwltcutvrcqf> และ <http://www.mediafire.com/view/271prls9xa5wxw7> โดยท่านสามารถเข้าถึงและดาวน์โหลดข้อมูลดังกล่าวได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

3. ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย (Federation of Malaysia)

(1) การถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อื่นๆ

1) คนต่างด้าวที่จดทะเบียนนิติบุคคลในประเทศมาเลเซีย สามารถถือครองกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ได้ ดังนี้

(1) ที่ดินเกษตรกรรมที่มีมูลค่าตั้งแต่ 1,000,000 ริงกิต

(2) ที่ดินอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าตั้งแต่ 1,000,000 ริงกิต หรือมีพื้นที่อย่างน้อย 5 เอเคอร์ โดยมีวัตถุประสงค์ของการถือครองเพื่อดำเนินกิจกรรมด้านเกษตรกรรมเพื่อการพาณิชย์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม หรือการผลิตเพื่อการส่งออก

(3) อสังหาริมทรัพย์ด้านพาณิชย์ที่มีมูลค่าตั้งแต่ 1,000,000 ริงกิต

2) คนต่างด้าวสามารถถือครองที่พักอาศัยที่มีมูลค่าตั้งแต่ 1,000,000 ริงกิตต่อยูนิต ภายใต้โครงการอนุมัติของรัฐบาล (The State Authority) ได้

(2) การเช่า

ที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรมจะเป็นเจ้าของได้ด้วยการเช่า เป็นระยะเวลาตั้งแต่ 30 ปี ถึง 99 ปี ท่านสามารถเข้าถึงและดาวน์โหลดข้อมูลได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตาม http://www.thaifita.com/ThaiFta/Portals/o/investment_my2557.pdf

4. ประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia)

(1) การถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อื่นๆ

คนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าวไม่มีสิทธิถือครอง ที่ดินแต่มีสิทธิถือครองห้องชุดในอาคารชุด (co-owned buildings) โดยจำกัดให้คนต่างด้าวถือครองได้ตั้งแต่ชั้น 2 (ชั้นที่ไม่ติดพื้นดิน) ขึ้นไป และสามารถถือครองได้ไม่เกินร้อยละ 70 ของพื้นที่รวมในแต่ละอาคารชุด

(2) การเช่า

คนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าวสามารถทำสัญญาเช่าระยะยาวได้ โดยต้องไม่เกิน 99 ปี (อยู่ระหว่างปรับปรุงกฎระเบียบการถือครอง)

5. ประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines)

(1) การถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อื่นๆ

1) คนต่างด้าวไม่สามารถถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้

2) คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์จะมีกรรมสิทธิ์ใน real estate properties ได้เฉพาะในกรณีการสืบสิทธิในฐานะทายาทหรือผู้รับมรดกที่ถูกต้องตามกฎหมายฟิลิปปินส์ (ตามมาตรา 7 อนุมาตรา 12 แห่งรัฐธรรมนูญประเทศฟิลิปปินส์ พ.ศ. 2530)

3) บริษัทที่มีคนต่างด้าวเป็นเจ้าของทุนในบริษัทได้ไม่เกินร้อยละ 40 สามารถซื้อได้มา หรือเป็นเจ้าของที่ดิน หรือจำหน่ายที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินในประเทศฟิลิปปินส์ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

4) คนต่างด้าวสามารถถือครองกรรมสิทธิ์ในอาคารชุด (คอนโดมิเนียม) ได้ไม่เกินร้อยละ 40 ของอาคารชุด (ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติอาคารชุดประเทศฟิลิปปินส์ หรือที่รู้จักกันในชื่อพระราชบัญญัติสาธารณรัฐ ที่ 4726)

5) คนต่างด้าวสามารถเป็นเจ้าของของอสังหาริมทรัพย์อื่น เช่น บ้านหรืออาคารได้ ยกเว้นมีข้อจำกัดทางกฎหมาย

(2) การเช่า

การเช่าเป็นไปตามพระราชบัญญัติสาธารณรัฐที่ 7652 ดังนี้

1) นักลงทุนต่างด้าวที่มาลงทุนในประเทศฟิลิปปินส์ สามารถเช่าที่ดินเอกชนได้ในระยะเวลา 50 ปี และต่ออายุได้อีก 25 ปี

2) บุคคลต่างด้าว บริษัทหรือสมาคม หรือห้างหุ้นส่วนที่ไม่ได้ลงทุนในประเทศฟิลิปปินส์ ตามกฎหมายเรื่องการให้เช่าที่ดินแก่คนต่างด้าว ระบุว่าคนต่างด้าวหรือบริษัทที่มีคนต่างด้าวเป็นเจ้าของสมาคม หรือนิติบุคคลที่ไม่มีคุณสมบัติในการได้มาซึ่งที่ดินเอกชนได้รับอนุญาตให้เช่าที่ดินเอกชนได้ ระยะเวลาสูงสุด 25 ปี และต่ออายุได้อีก 25 ปี ตามข้อตกลงระหว่างผู้ให้เช่ากับผู้เช่า

6. ประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of the Singapore)

(1) การถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อื่นๆ

ตั้งแต่ปี 2516 รัฐบาลสิงคโปร์ได้ออกมาตรการเข้มงวดในเรื่องการถือครองกรรมสิทธิ์อสังหาริมทรัพย์ในสิงคโปร์ โดยคนต่างด้าวขอได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ ดังนี้

1) ภายใต้พระราชบัญญัติ Residential Property Act มีการแบ่งอสังหาริมทรัพย์ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- Restricted Residential Property ได้แก่ที่ดินเปล่าสำหรับที่อยู่อาศัย หรือที่ดินที่มีบ้านตั้งอยู่ซึ่งคนต่างด้าวจะซื้อได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

- Non – Restricted Residential Property ได้แก่ อพาร์ทเมนต์ และห้องชุดซึ่งไม่มีข้อห้ามสำหรับคนต่างด้าวในการซื้ออสังหาริมทรัพย์ประเภทนี้มีเฉพาะข้อจำกัดบางประการเช่น ห้ามคนต่างด้าวรายเดียวกันซื้ออพาร์ทเมนต์หรือห้องชุดทั้งหมดทุกยูนิตในแต่ละอาคาร

- Commercial and Industrial Property หรืออสังหาริมทรัพย์ที่ใช้ในเชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรมซึ่งคนต่างด้าวสามารถซื้อหรือถือครองกรรมสิทธิ์ได้

2) อสังหาริมทรัพย์อื่นๆ ที่มีได้อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติ Residential Property Act ได้แก่ที่อยู่อาศัยประเภทแฟลตของรัฐบาล ซึ่งอยู่ภายใต้ข้อบังคับของการเคหะแห่งชาติสิงคโปร์ (Housing Development Board) ซึ่งมีกฎระเบียบแยกต่างหาก เช่น ห้ามคนต่างด้าวซื้อแฟลต การเคหะฯ ที่สร้างใหม่เป็นต้น

(2) การเช่า

การเช่าอสังหาริมทรัพย์ในที่อยู่อาศัยที่หวงห้ามไม่เกิน 7 ปี รวมทั้งเงื่อนไขอื่นๆ ซึ่งอาจได้รับอนุญาตจากการต่ออายุสัญญา

7. ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (The Republic of the Union of Myanmar)

(1) การถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อื่นๆ

กฎหมายว่าด้วยข้อจำกัดในการโอนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530 (1987) คนต่างด้าวหรือบริษัทที่มีคนต่างด้าวเป็นเจ้าของไม่สามารถซื้อที่ดินหรือคอนโดมิเนียม ตามกฎหมายว่าด้วยข้อจำกัดในการโอนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2521 (1978) ซึ่งห้ามมิให้มีการโอนอสังหาริมทรัพย์ระหว่างประชาชนและ

คนต่างด้าว ดังนั้น ตามกฎหมายว่าด้วยข้อจำกัดในการโอนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2521 (1978) จึงป้องกันไม่ให้คนต่างด้าวรับจํานองหลักทรัพย์ คนต่างด้าวสามารถมีสิทธิในการใช้ที่ดินโดยการเช่าจากรัฐบาล โดยการลงทุนในการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์อาจเป็นโครงการที่ลงทุนโดยนักลงทุนคนต่างด้าวทั้งหมด และเป็นโครงการที่เป็นการร่วมลงทุนระหว่างคนต่างด้าวกับรัฐบาลเป็นหุ้นส่วน

(2) การเช่า

กฎหมายว่าด้วยการลงทุนจากต่างประเทศ พ.ศ. 2555 (2012) บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิการเช่าที่ดินไว้ ดังนี้

1) คณะกรรมการภายใต้กฎหมายว่าด้วยการลงทุนของคนต่างด้าวอาจอนุญาตให้เช่าหรือใช้ที่ดินได้ขั้นต้นถึง 50 ปี ขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจ อุตสาหกรรม และจํานวนการลงทุน และสามารถต่ออายุการให้เช่าได้ครั้งละ 10 ปี และต่ออายุให้อีก 10 ปี หลังจากการอนุญาตแต่ละครั้งในการอนุญาตครั้งแรกสิ้นสุดลง ขึ้นอยู่กับจํานวนและประเภทของการลงทุน

2) นักลงทุนต่างด้าวสามารถเช่าพื้นที่ดำเนินการระยะยาว (long term lease) ได้จากรัฐบาล โดยค่าเช่าพื้นที่ในเขตอุตสาหกรรม (Industrial Zone) ของรัฐบาล อยู่ในอัตรา 3 ดอลลาร์สหรัฐต่อตารางเมตรต่อปี

8. ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (The Lao People's Democratic Republic)

(1) การถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อื่นๆ

กรรมสิทธิ์ที่ดินของ สปป.ลาวทั้งหมดเป็นกรรมสิทธิ์รวมของชาติ แต่รัฐบาลของ สปป.ลาว อาจมอบสิทธิในที่ดินบางส่วนให้แก่ประชาชนลาวได้ โดยสิทธิที่รัฐบาลจะมอบให้นั้นแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) การให้สิทธินำใช้ที่ดิน และ
- 2) การให้สิทธิใช้ที่ดิน

กฎหมายว่าด้วยที่ดินแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) กำหนดให้คนต่างด้าวหรือบริษัทต่างด้าวไม่สามารถถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้ นักลงทุนต่างด้าวมีสิทธิที่จะเช่าใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวได้เพียงการที่นักลงทุนทำสัญญาเช่าที่ดินหรือสัญญาสัมปทานที่ดินกับรัฐบาล หรือทำสัญญาเช่ากับเอกชนชาวลา หรือการร่วมลงทุนธุรกิจกับเอกชนชาวลา โดยนำสิทธิในที่ดินมาลงทุนเป็นหุ้น เท่านั้น

(2) การเช่า

การเช่าที่ดินต้องพิจารณาว่าที่ดินที่เช่าเป็นของเอกชนที่มีสิทธินำใช้ หรือสิทธิใช้ หรือเป็นที่ดินรัฐ

1) กรณีการเช่าหรือสัมปทานที่ดินรัฐ ระยะเวลาการเช่าจะได้สูงสุดไม่เกิน 50 ปี แต่สามารถต่ออายุสัญญาเช่าได้อีก แล้วแต่กรณี ตามการเห็นชอบจากรัฐบาล โดยต้องดำเนินการขอเช่าที่ดิน หรือหากเป็นโครงการใหญ่ ต้องขอสัมปทาน โดยทำตามรูปแบบที่กำหนดกับรัฐบาลโดยตรง ดังนี้

- โครงการลงทุนเพื่อการพัฒนาที่ผู้ลงทุนต้องมีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 500,000 ดอลลาร์สหรัฐขึ้นไป
- มีสิทธิในการใช้ที่ดินในพื้นที่รัฐบาลจัดสรรไว้แล้วเท่านั้น และจะทำได้ในพื้นที่ซึ่งไม่เกิน 800 ตารางเมตร

- ผู้ลงทุนต่างด้าวต้องใช้ที่ดินดังกล่าวเพื่อวัตถุประสงค์ในการปลูกสร้างเป็นที่อยู่อาศัย หรือใช้เป็นสำนักงานในการดำเนินธุรกิจของตนเท่านั้น โดยผู้ลงทุนต่างด้าวจะมีสิทธิใช้ที่ดินเท่ากับระยะเวลาที่ได้รับการอนุญาตให้ลงทุนใน สปป.ลาว เท่านั้น

- ผู้ลงทุนต่างด้าวจะได้รับอนุญาตให้มีการซื้อสิทธิใช้ที่ดินจากรัฐได้เพียงครั้งเดียวต่อหนึ่ง นิติบุคคลของตนเท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงว่านิติบุคคลดังกล่าวจะมีสาขาอยู่ใน สปป.ลาวมากหรือน้อยเพียงใด

2) กรณีการเช่าที่ดินจากเอกชน

การเช่าที่ดินจากเอกชนชาวลาวนั้น ขึ้นอยู่กับการตกลงระหว่างคู่สัญญาเป็นหลัก โดยสามารถเช่าได้สูงสุด ไม่เกิน 30 ปี และสามารถต่ออายุสัญญาเช่าได้อีกแล้วแต่กรณี

9. ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia)

(1) การถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อื่นๆ

1) บุคคลธรรมดา (Individual) ที่เป็นคนอินโดนีเซียเท่านั้นที่สามารถมีกรรมสิทธิ์ (ownership) เหนือที่ดินได้ โดยจะได้เอกสารสิทธิที่มีกรรมสิทธิ์ หรือที่เรียกว่า Hak Milik แต่นิติบุคคลไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคล สัญชาติอินโดนีเซีย หรือนิติบุคคลต่างชาติซึ่งจดทะเบียนในอินโดนีเซีย (PMA หรือ Foreign Investment Companies) ไม่สามารถได้เอกสารสิทธิที่มีกรรมสิทธิ์หรือ Hak Milik ได้

2) การถือครองสิทธิในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่นๆ ของนิติบุคคลทั้งต่างด้าวและนิติบุคคล สัญชาติอินโดนีเซียสามารถมีสิทธิที่เกี่ยวข้องกับที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ ดังนี้

- สิทธิในการใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร (Hak Guna Usaha หรือ Right of Cultivation) ให้สิทธินิติบุคคลในการใช้ประโยชน์จากที่ดินที่เป็นของรัฐ เพื่อทำการเพาะปลูก ปศุสัตว์ หรือ ประมง เป็นระยะเวลาไม่เกิน 35 ปี และเมื่อครบกำหนดแล้วสามารถต่ออายุได้อีก 25 ปี ซึ่งสิทธิดังกล่าวสามารถใช้เป็น หลักทรัพย์ค้ำประกันได้ และหากรัฐบาลอนุมัติจะสามารถโอนให้กับบุคคลที่สามได้

- สิทธิในการสร้างสิ่งปลูกสร้างและใช้ประโยชน์ในอาคารเหนือที่ดิน (Hak Guna Bangunan หรือ Right of Build) ให้สิทธินิติบุคคลในการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ และอุตสาหกรรม และเป็นเจ้าของในอาคารที่ก่อสร้างขึ้น (แต่ไม่ใช่เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน) ระยะเวลาไม่เกิน 30 ปี และสามารถต่ออายุได้อีก 20 ปี ซึ่งสิทธิดังกล่าวสามารถใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันได้ และโอนให้กับ บุคคลที่สามได้

- สิทธิในการใช้ (Hak Pakai หรือ Right to Use) ให้สิทธิในการใช้ที่ดินไม่ว่าจะเพื่อ วัตถุประสงค์ใดในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจมีการระบุเวลาไว้หรือไม่ระบุก็ได้ แต่สิทธิประเภทนี้ไม่สามารถใช้ เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน หรือจำหน่ายโอนหรือเปลี่ยนมือได้ เว้นแต่จะมีการระบุชัดเจนไว้ในสัญญาที่ กระทำกัน สิทธิประเภทนี้คนต่างด้าวที่พำนักในอินโดนีเซียเป็นการถาวร หรือนิติบุคคลต่างด้าวที่มีสำนักงาน ในอินโดนีเซีย เช่น ธนาคารหรือสถานเอกอัครราชทูต สามารถถือครองได้

3) อาคารชุด (Condominiums) รัฐบาลเคยออกกฎระเบียบเลขที่ 41/1996 อนุญาตให้คน ต่างด้าวมีกรรมสิทธิ์ในอาคารชุดได้ แต่ในทางปฏิบัติยังมีความไม่ชัดเจนในการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว ดังนั้น จนถึงปัจจุบันยังไม่เคยมีชาวต่างชาติได้รับเอกสารสิทธิที่มี “กรรมสิทธิ์” ในอาคารชุดตามกฎหมาย ดังกล่าว

(2) การเช่า

คนต่างด้าวที่พำนักในอินโดนีเซียเป็นการถาวร หรือนิติบุคคลต่างด้าวที่มีสำนักงานในอินโดนีเซีย สามารถเช่าที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ซึ่งเอกชนเป็นผู้ถือสิทธิในการสร้างสิ่งปลูกสร้างได้โดยขึ้นอยู่กับความ ตกลงของทั้งสองฝ่าย

10. ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (The Socialist Republic of Vietnam)

(1) การถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อื่นๆ

รัฐบาลเวียดนามไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าวถือครองที่ดิน แต่นิติบุคคลต่างด้าวสามารถถือครองอสังหาริมทรัพย์ในรูปแบบของการขอใช้ที่ดินระยะยาวโดยการร่วมลงทุน (joint venture) กับหุ้นส่วนชาวเวียดนามที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลให้ได้สิทธิในการใช้ที่ดินระยะยาว โดยส่วนใหญ่การลงทุนร่วมดังกล่าวนี้ ผู้เป็นหุ้นส่วนชาวเวียดนามจะลงทุนในลักษณะของการให้ใช้โดยมีใบรับรองสิทธิในการใช้ที่ดินระยะยาว (long – term land use right certificates : LURs) เป็นหลักฐาน ดังนั้น กิจกรรมที่มีการลงทุนโดยต่างชาติ จึงไม่ต้องเช่าที่ดินจากรัฐบาล

(2) การเช่า

คนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าวสามารถทำสัญญาเช่าภายใต้พระราชบัญญัติการลงทุนได้ (อยู่ระหว่างปรับปรุงกฎระเบียบการถือครองฯ)

ข้อมูล : หลักเกณฑ์การถือครองอสังหาริมทรัพย์ของคนต่างด้าวในประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ
ข้อมูลจากกระทรวงต่างประเทศ ณ วันที่ 24 มิถุนายน 2557

สวนโมกขพลาราม

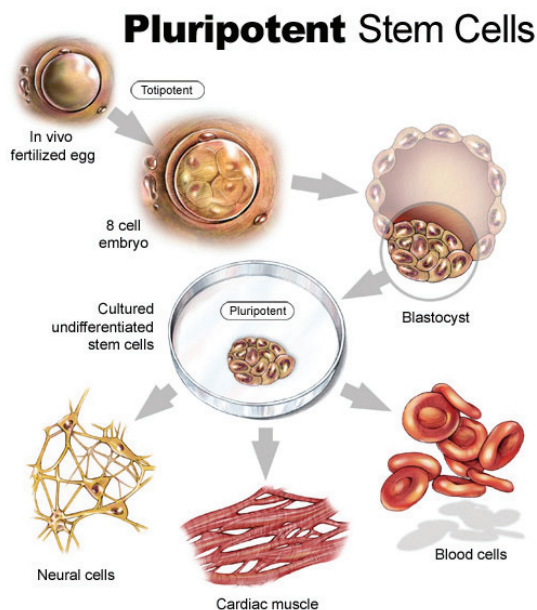
ไปสวนโมกข์ ย้อนโลกให้ขี้คิด
 อยู่ตามแบบ องค์พุทธ อดีตกาล
 มีลานหิน ลานทรายไว้ต้อนรับ
 ได้ร่มไม้แผ่คลุมได้ร่มกาย
 ทางด้านพระเทศน์แสดงธรรม
 ไม่เพื่อเจื่องมงายให้ไฉน
 พบความเย็นจิตว่างเห็นทางสุข
 ได้ความสุข สงบ เย็นเป็นความจริง
 พุทธองค์ทรงประสูติที่ในป่า
 กลับสู่ป่า บำเพ็ญ ไม่ช้านาน
 เดินในป่า สอนในป่า ละเว้นบาป
 พบความจริงจึงสอนและแนะนำ
 เขต 'สวนโมกข์' ถือนวองค์พุทธะ
 อยู่แนวป่าธรรมชาติความเป็นจริง
 งาน กรู้น ผ่าป่า ไม่มีทอด
 ตามแนวทาง 'พุทธองค์' ทรงประธาน

ไม่ยึดติดปราสาทราชฐาน
 มองรอบด้านแนวป่าและต้นไม้
 จัดและปรับธรรมชาติไม่เสียหาย
 เย็นสบายพึงธรรมบนลานดิน
 เป็นประจำท่านนั่งบนก้อนหิน
 ชนทุกถิ่นชนขอรับรู้ความจริง
 คลายเรื่องทุกข์ 'นิพพาน' ที่สุขยิ่ง
 เลิกละสังขมมกายได้ 'นิพพาน'
 กลับพาราอยู่ไปไม่แตกฉาน
 จนถึงกาลตรัสรู้ เผยแพร่ธรรม
 ให้รู้ทราบ 'ธรรมชาติ' ไม่ดล่ำ
 คำว่า 'ธรรม' ที่แท้คือความจริง
 เล็ก และ ละ มงาย ไม่ให้สิ่ง
 ไม่มีสิ่งก่อสร้างที่โอฬาร
 เรียนฝึกยอดคำสอนบรรพตฐาน
 นีคืองาน 'ท่านพุทธทาส' เมืองไชยา

สัหมมาย หนูช่วย

“สเต็มเซลล์” อาจเสี่ยงมะเร็ง

สเต็มเซลล์ เป็นชื่อสร้างปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ให้ความหวังว่าจะสามารถรักษาโรคได้ทุกโรค มันเป็นชื่อของสิ่งมหัศจรรย์ในโลกยุคใหม่ ไม่แปลกที่ไม่นานต่อมา สเต็มเซลล์จะกลายเป็นชื่อของสิ่งวิเศษที่สามารถเสริมความงาม กระชากวัย จนมีข่าวว่าดารารายหลายคนบินรัดฟ้าไปฉีดสเต็มเซลล์ที่ดึงเอาความเยาว์วัยกลับมามากันหลายคน

แม้แต่นักธุรกิจ นักการเมือง สเต็มเซลล์ก็เป็นชื่อของความปรารถนาที่จะทำให้ชีวิตยืนยาว ไม่ต่างจากการพูดถึงตำนานน้ำพุแห่งความเยาว์วัย หรือจอกศักดิ์สิทธิ์ที่ใครได้ดื่มน้ำจากจอกนั้นจะมีชีวิตเป็นอมตะ

แต่จะเกิดอะไรขึ้นหากสิ่งที่ได้แทนที่จะเป็นความหนุ่มสาวกลับกลายเป็น “มะเร็ง” การไขว่คว้าการมีชีวิตอันยืนยาว หรือการยืดความหนุ่มสาวของมนุษย์นั้นเป็นไปได้จริงๆ หรือ? สเต็มเซลล์มหัศจรรย์วิทยาศาสตร์ของโลกยุคใหม่สามารถตอบโจทย์ความฝันของมนุษยชาติได้จริงๆ หรือเป็นเพียงโฆษณาชวนเชื่อที่เอาภาพลวงความยิ่งใหญ่ของสเต็มเซลล์มาเป็นชื่อหลอกลายกันแน่

สเต็มเซลล์ในปัจจุบัน

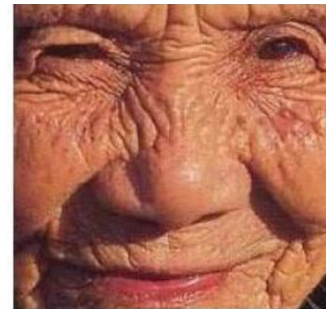
สเต็มเซลล์หรือเซลล์ต้นกำเนิดเป็นชื่อที่ล้นสะท้านวงการแพทย์ ด้วยความหวังที่ว่ามนุษย์จะนำไปรักษาโรคที่รักษาไม่ได้หลายชนิด เพราะโรคภัยไข้เจ็บของมนุษย์ที่รักษาไม่ได้นั้นส่วนหนึ่งเกิดจากการที่เซลล์ของเนื้อเยื่อมนุษย์บางชนิดเมื่อตายไปแล้วร่างกายไม่สามารถสร้างใหม่ได้ เช่น สมอง หัวใจ ดังนั้นการค้นพบสเต็มเซลล์จึงเป็นเสมือนการค้นพบแหล่งสร้างเซลล์ชนิดที่ต้องการเพื่อนำไปพัฒนาเป็นการรักษาต่อไป

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมางานวิจัยทางด้านสเต็มเซลล์มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วมาก ทำให้เกิดความหวังกับนักวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่จะหาแนวทางรักษาโรคที่ในอดีตคิดกันว่า ไม่มีทางรักษาได้แน่นอน

ผศ.ดร.นพ.นิพัทธ์ อิศรเสนา ณ อยุธยา หัวหน้าศูนย์วิจัยเซลล์ต้นกำเนิด และเซลล์บำบัด จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็เห็นถึงความเป็นไปได้ของความฝันที่จะมีการนำสเต็มเซลล์มาใช้ในการแพทย์อย่างกว้างขวางในอนาคต แต่อย่างไรก็ดียังมีสิ่งที่บุคคลทั่วไปเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับสเต็มเซลล์ ปัจจุบันโรคที่ใช้สเต็มเซลล์รักษาได้จริงยังมีจำกัดไม่กี่โรค ถึงนำไปสร้างเซลล์ที่ต้องการได้ในหลอดทดลองก็ไม่ใช่ว่าฉีดเข้าไปในร่างกายแล้วจะเกิดประโยชน์ ในทางตรงข้ามกับการนำไปใช้อย่างไม่เหมาะสมก็ทำให้เกิดอันตรายได้ ยังมีรายละเอียดอีกมากที่ยังต้องศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์จริงและลดอันตรายต่อผู้ป่วย ที่แน่ๆคือยังก้าวไม่ถึงจุดที่จะสามารถรักษาโรคได้ทุกโรคตามที่หลายคนในสังคมเข้าใจ

ด้วยเพราะสเต็มเซลล์นั้นจริงๆ แล้วมีหลายชนิด แต่ละชนิดมีคุณสมบัติไม่เหมือนกัน นำไปใช้สร้างเซลล์ของเนื้อเยื่อคนละชนิด มีประโยชน์และโทษแตกต่างกันเมื่อนำไปปลูกถ่าย ตัวอย่างง่ายๆ คือ สเต็มเซลล์ของเลือดก็สร้างเฉพาะเซลล์เม็ดเลือดขาว เม็ดเลือดแดง สเต็มเซลล์ของสมองก็สร้างเฉพาะเซลล์ประสาท และเซลล์เยื่อหุ้มประสาทเป็นต้น ส่วนสเต็มเซลล์ที่สร้างเซลล์ร่างกายได้ทุกชนิดมีเพียง **สเต็มเซลล์ตัวอ่อน** (human embryonic stem cells) ซึ่งยังต้องวิจัยพัฒนาอีก 5-10 ปีก่อนคนไข้ทั่วไปจะมีโอกาสได้ใช้

โดยในปัจจุบัน หัวหน้าศูนย์วิจัยเซลล์ต้นกำเนิด และเซลล์บำบัดเผยว่าการใช้สเต็มเซลล์ในการรักษาโรคอย่างมีมาตรฐานนั้นในประเทศไทยนับเพียงสเต็มเซลล์เลือด (จากไขกระดูก หรือสายสะดือทารก) สำหรับโรคเลือดเท่านั้น ในต่างประเทศบางแห่งการเพาะและปลูกถ่ายสเต็มเซลล์ ผิวหนัง และกระจกตา เป็นการรักษามาตรฐาน แต่เนื่องจากมีต้นทุนที่สูงมาก ทำให้ในทางปฏิบัติมีการใช้ในยุโรปบางประเทศเท่านั้น โรงเรียนแพทย์ของไทยมีการพัฒนาเทคนิคดังกล่าวแต่ยังเป็นโครงการวิจัยไม่มีการรักษามาตรฐาน

“การนำสเต็มเซลล์ของอวัยวะใดๆ นำไปรักษาอวัยวะนั้นๆ มีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์คือ ไม่ใช่เราแค่เอาเซลล์ไปปลูกเฉยๆ เราต้องการเซลล์ที่ไปปลูกแล้วมันสร้างเซลล์ใหม่ได้เรื่อยๆ เราไม่ได้ต้องการให้สร้างเซลล์เลือดของวันนั้น เราต้องการให้หลังจากปลูกถ่ายไปแล้วเซลล์นั้นสามารถสร้างเซลล์เม็ดเลือดให้เราใช้ไปได้ตลอดชั่วชีวิตเรา ถ้าไม่ใช่สเต็มเซลล์ของอวัยวะเดียวกันก็จะสร้างเซลล์ผิดชนิดได้ เช่นกลายเป็นกระดูกในหัวใจหรือสมองเป็นต้น”

ความก้าวหน้าในการวิจัยสเต็มเซลล์เป็นไปอย่างรวดเร็ว ล่าสุดกับงานวิจัยที่ควีนมาร์กวิลเบลของ ศ.ชินยะ ยามานากะ ค้นพบวิธีการการนำเซลล์ชนิดใดก็ได้ในร่างกายมนุษย์มาทำให้กลายเป็นเซลล์ไอพีเอส (induced pluripotent stem cell) ซึ่งมีคุณสมบัติเหมือนสเต็มเซลล์ตัวอ่อน ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเซลล์ใดก็ได้ในร่างกาย เนื่องจากเป็นเซลล์ของตัวเองผู้ป่วยเองจึงมีประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาการรักษาใหม่

ตัวอย่างเช่น หากเป็นโรคทางพันธุกรรมเลือด ในทางทฤษฎีสามารถนำเซลล์ผิวหนังของคนไข้ออกมาทำเป็นเซลล์ไอพีเอสแล้วแก้ความผิดปกติทางพันธุกรรมทำกลับเป็นสเต็มเซลล์เลือดที่ไม่มีอาการป่วย เพื่อนำกลับไปปลูกถ่ายเพื่อรักษาผู้ป่วยได้

นอกจากนี้เซลล์ไอพีเอสยังมีประโยชน์ในด้านการทดลอง โดยเอานำเซลล์ไอพีเอสไปสร้างเป็นเซลล์จำลองที่เกิดโรคเพื่อเรียนรู้กลไกการเกิดโรคและการใช้ยารักษา ทำให้สามารถรักษาผู้ป่วยในโรคนั้นๆ ได้โดยใช้ยาที่เป็นผลมาจากการทดลองกับเซลล์ไอพีเอส

ทั้งนี้ การใช้สเต็มเซลล์ในทางที่ผิดนั้น ผศ.ดร.นพ.นิพัทธ์ จันทรวิเศษ แสดงความเป็นห่วงว่ามีอยู่หลายกรณี

“การใช้สเต็มเซลล์กับผิวหนังนั้น เราพูดถึงกรณีถูกไฟไหม้ ไม่ได้ช่วยให้ผิวสวยงามอย่างที่เข้าใจกันในประเทศไทย อันนั้นยังไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลสนับสนุนเพียงพอ”

ภัยร้ายของสเต็มเซลล์

รศ.ดร.คล้ายอัปสร พงศ์พิพร อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และกรรมการห้องปฏิบัติการสาร์ท จีเนติกส์ เผยถึงผลการตรวจที่พบความผิดปกติอย่างน่าสงสัยของผู้ที่มาใช้บริการตรวจดีเอ็นเอกับเธอว่า **“ทางสถาบันเราจะเชี่ยวชาญด้านมะเร็ง โดยจะสามารถตรวจพบมะเร็งในระยะก่อนเริ่มแรกจากดีเอ็นเอได้ ซึ่งเราทำมาเป็นระยะเวลาพอสมควรแล้วก็พบความผิดปกติในดีเอ็นเอของกลุ่มคนหนึ่งซึ่งมีการกลายพันธุ์”**

โดยข้อสังเกตของเธอพบว่า การกลายพันธุ์ของดีเอ็นเอนั้นเป็นการกลายพันธุ์จากคนไปเป็นของสัตว์ และพบว่ามีความเป็นไปได้สูงที่จะกลายเป็นมะเร็ง

“พอมาสอบถามดูก็ได้รับคำตอบว่า ได้ไปใช้บริการฉีดสเต็มเซลล์มา ซึ่งทั้งหมดที่พูดมามีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์พิสูจน์ได้ เพราะขั้นตอนในการตรวจสอบดีเอ็นเอต้องส่งข้อมูลไปยังต่างประเทศด้วย”

กลุ่มคนที่เธอตรวจพบอาการดังกล่าวนี้เป็นนักธุรกิจ หรือนักการเมืองที่ใส่ใจในเรื่องของสุขภาพ การฉีดสเต็มเซลล์ที่ใช้ค่าใช้จ่ายสูงก็เพื่อให้ตัวเองหายจากโรคที่เป็นอยู่ แต่กลับทำให้เสี่ยงต่อการเป็นโรคร้ายมากขึ้น

ปัจจัยของการฉีดสเต็มเซลล์แล้วทำให้เกิดมะเร็งนั้นก็สอดคล้องกับ ผศ.ดร.นพ.นิพัทธ์ ที่บอกว่า การปลูกถ่ายสเต็มเซลล์ที่ผ่านการเพาะเลี้ยงจะยังมีปัจจัยที่ทำให้มีผลข้างเคียงเป็นโรคมะเร็ง

การเก็บรักษา

“เซลล์ยังผ่านการเพาะเลี้ยงในห้องปฏิบัติการนาน ยังมีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดความผิดปกติในโครโมโซม การปนเปื้อน จำต้องมีการตรวจสอบ คัดเลือกเซลล์อย่างรอบคอบ เพื่อความปลอดภัย และใช้ในโรคที่มีหลักฐานสนับสนุนทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น”

แต่การใช้สเต็มเซลล์ในความเข้าใจที่ผิดนั้นมีอยู่มากมาย อย่างการฉีดสเต็มเซลล์ของสัตว์เพื่อใช้ในด้านความงามนั้น หัวหน้าศูนย์วิจัยเซลล์ต้นกำเนิด และเซลล์บำบัด เผยว่า การฉีดเซลล์ของสัตว์เข้ามาในร่างกายนั้นถือว่ามีอันตรายมากกว่ามีประโยชน์

“ย้อนกลับมาสเต็มเซลล์คืออะไร...คือเซลล์ที่สร้างเซลล์ใหม่ให้เรา ถ้าเราฉีดเซลล์ที่ไม่ใช่เซลล์ผิวหนังของเรา มันก็ไม่ได้สร้างเซลล์ผิวหนังให้เรา ง่ายๆ สั้นๆ มันก็สร้างเซลล์อื่น ถ้าเอาเซลล์สัตว์ฉีดไปมันก็สร้างเซลล์อื่น ยิ่งถ้ามันยังมีชีวิตอยู่ เกิดอะไรขึ้นอีก ภูมิคุ้มกันเราก็ทำงาน ถ้าภูมิคุ้มกันชนะมันก็ไม่มีผลเหมือนฉีดน้ำเปล่ามีแสบร้อนแปลบๆ แต่ถ้าแยะเป็นยังงี้ แพ้สมองอักเสบถึงตายก็มี”

ในส่วนที่ทำให้รู้สึกดีขึ้นนั้น อาจมีการฉีดยาต้านความงามอื่นๆ ที่เป็นอันตรายอย่าง สารหนู สารต้องห้ามทางการแพทย์ที่ในระยะยาวอาจทำให้เป็นมะเร็งได้ ส่วนสเตมเซลล์ที่จาก ตัวเองนั้น หากใช้ผิดวิธีก็มีอันตรายเช่นกัน

“มันมีคำโฆษณาชวนเชื่อมากมาย เซลล์ของตัวเองไม่เป็นไรปลอดภัย อันนี้ไม่จริงเสมอไป เพราะเซลล์เจ้าของเองก็กลายเป็นพิษได้ เซลล์เลือดฉีดไปในไตกลายเป็นเนื้องอกในไตได้ ฉะนั้นเซลล์ของตัวเองไม่ได้ปลอดภัยอย่างที่คิด เซลล์ตัวเองก็อันตรายได้ ข้อเสียคือภูมิคุ้มกันเราไม่ป้องกัน คืออะไรมันเป็น เนื้องอกง่ายมาก เหมือนเพาะแล้วเพิ่มจำนวนแล้วมีการเปลี่ยนแปลงบางอย่างที่ในยีนของเซลล์ พอปลูก เข้าไปในร่างกายเรา ระบบภูมิคุ้มกันบอกว่าเป็นเซลล์เรานี่ แต่จริงๆ มันเป็นตัวเริ่มต้นของเนื้องอก”

เนื่องจาก แม้แพทย์สภาจะห้ามการนำสเตมเซลล์มาใช้ในผู้ป่วยนอกจากจะเป็นโรกระบบเลือด หรือเป็นโครงการวิจัยที่ได้ผ่านการตรวจสอบแล้ว แต่ก็ยังข่าวมีคลินิกเปิดรักษาด้วยสเตมเซลล์ในโรคที่ไม่มี พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่เสมอๆ

ในทางจริยธรรมแล้ว ผศ.ดร.นพ.นิพนธ์ อย่ายว่า “ในทางการแพทย์เรากำลังถึงความ ปลอดภัยของคนไข้เป็นสำคัญที่สุด การรักษาต้องมีพื้นฐานจากหลักฐานที่เชื่อถือได้และต้องให้ข้อมูลที่ ถูกต้องกับคนไข้ สำหรับผู้ป่วยที่ไม่เข้าใจว่าสเตมเซลล์คืออะไรและเป็นโรคเรื้อรังรุนแรง พอหมอ บอกว่า จ่ายมา 10 ล้านแล้วจะฉีดสเตมเซลล์ให้ มีความเป็นไปได้ที่จะรักษาได้ แต่หมอไม่รับรอง และห้ามฟ้องหมอที่หลัง คนไข้ที่ไม่มีอะไรจะเสียก็อาจตกลง แต่มันทั้งอันตรายต่อคนไข้ และผิด จริยธรรม”

ทั้งนี้ หากมีการใช้สเตมเซลล์รักษาคน นอกจากโรคเลือดซึ่งเป็นมาตรฐานแล้วในประเทศไทย ก็ยังถือว่าเป็นการทำเพื่อการพัฒนาการแพทย์จึงห้ามคิดค่าใช้จ่ายกับคนไข้ ยังมีการให้เก็บสเตมเซลล์ ของเด็กแรกเกิดเพื่อให้ใช้รักษาโรคในอนาคต เขาก็ให้ความเห็นว่า ไม่จำเป็น เพราะค่าใช้จ่ายที่สูงมาก โดยคิดค่าเก็บรักษาตามระยะเวลา หากเก็บไว้เพียง 10 ปี ก็ไม่คุ้มเพราะอาจยังไม่ได้ใช้รักษาโรค และหาก เก็บในตอนโตก็ไม่ต่างกันเพราะปัจจุบันมีวิทยาการของเซลล์ไอพีเอสที่ย้อนไปสู่เซลล์กำเนิดได้

“ในทางการแพทย์ นอกจากความปลอดภัยของคนไข้ เราต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่าย ประโยชน์ที่มากที่สุดต่อตัวคนไข้ด้วยการรักษาแบบนั้นจึงจะเป็นมาตรฐานที่สามารถใช้ในทาง ปฏิบัติจริงได้”

ปัจจุบันนี้ มีการนำชื่อของสเตมเซลล์ไปใช้ในทางที่ผิดซึ่งอันตรายมาก

“คนที่ไม่รู้แต่พร้อมจะยอมเสี่ยงเพราะเชื่อว่าสเตมเซลล์นั้นดี เชื่อว่ารักษาได้ทุกโรค เชื่อว่าบินไปฉีดในประเทศบางประเทศที่ดังๆ ในยุโรป เชื่อว่ามันเป็นไฮ - เทคโนโลยีที่คนอื่นไม่รู้

มันไม่ใช่เทคโนโลยีที่พูดนั้น มันไม่ใช่เทคโนโลยีเลย เราสามารถพูดได้ทั่วโลก หรือสมาคมสเต็มเซลล์ทั่วโลกพูดด้วยประโยคเดียวกันว่า ไม่มีตัวอย่างในต่างประเทศก็มีมาแล้วที่คนไข้ตายและหมอที่ดีสเต็มเซลล์ให้ต้องติดคุก”

มาถึงตอนนี้ ผศ.ดร.นพ.นิพนธ์ก็บอกว่า สเต็มเซลล์ในด้านดีก็มีอยู่จริง เพียงแต่ต้องใช้อย่างถูกต้อง ถูกกระบวนการ “มาตอนนี้ความก้าวหน้าของสเต็มเซลล์ที่เทคโนโลยีมันก้าวไปเร็วมาก มันก็ทำให้ความฝันทางวิทยาศาสตร์หลายอย่างใกล้จะเป็นจริง iPS technology เองในประเทศไทยก็พัฒนาไปพอสมควรแล้ว ผมเองศึกษาด้านประสาท ความฝันในการรักษาโรคพาร์กินสันมันเริ่มเห็นความเป็นไปได้แล้ว”

อย่างไรก็ตาม ความเป็นไปได้ทางวิทยาศาสตร์ยังรอก้าวต่อไปของการพัฒนา ความหวังในการจะรักษาโรคทุกโรคที่เกิดกับมนุษย์ ในต้นทุนที่คุ้มค่าพร้อมด้วยความปลอดภัย รวมถึงความเหมาะสม ที่ยังไม่มาถึงในปัจจุบัน

ข้อมูล : ทีมข่าวผู้จัดการ LIVE เข้าถึงได้จาก<http://www.manager.co.th/daily/viewnews.aspx?NewsID=9560000021493>

ข้อมูลภาพ : Internet

คนนั้นแหละ

คนที่มุ่งประโยชน์เฉพาะตนเท่านั้น ไม่เกื้อกูลใคร
เป็นจำพวกคนนั้นแหละโดยถ้วนทั่ว
เป็นคนคับแคบ ไม่ประพฤติการเป็นคุณประโยชน์แก่ใคร
อาจเจริญด้วยประโยชน์ปัจจุบัน
มีทรัพย์เฉพาะตน แต่เป็นคนไม่มีประโยชน์แก่คนอื่นหรือแก่คนหมู่มาก
เรียกว่าเป็นคนมีความคิดแคบนั้น
เพราะผลของการอยู่ร่วมกัน
เมื่อคนอื่นพากันเป็นทุกข์เดือดร้อนจะเป็นทุกข์อยู่ได้อย่างไร
ฉะนั้น...คนฉลาดจึงมีความคิดยาวและกว้างออกไป
เมื่อตนเองได้ประโยชน์มีความรู้ ความเจริญ
ก็ทำการที่เป็นประโยชน์แก่ความเจริญแก่ผู้อื่น
ตามที่เกื้อกูลและตามสมควร อันจะเป็นประโยชน์ในภายหน้า

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

กฐินพระราชทานกรมที่ดิน

นายศิริพงษ์ ห่านตระกูล อธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานถวายผ้าพระกฐินพระราชทานกรมที่ดิน
ณ วัดโยธานิมิต จังหวัดตราด
เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

พิธีเปิดโครงการฯ ตามภารกิจหลักของสำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

นายสุธี มากบุญ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน และนายศิริพงษ์ ห่านตระกูล อธิบดีกรมที่ดิน เข้าร่วมพิธีเปิดโครงการออกโฉนดที่ดินทั่วไทยก้าวไกลสู่มาตรฐานสากล ตามภารกิจหลักของสำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ณ บริเวณอาคารรังวัดและทำแผนที่ กรมที่ดิน วันศุกร์ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

นายสมคิด ศรี ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ กรมที่ดิน เป็นประธานพิธีถวายสัตย์
ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน

พิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน ณ ลานอเนกประสงค์ ชั้น ๒
หน้ากองคลัง กรมที่ดิน วันพุธที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๗

วันพระราชทานพิธีฉลองวันพระราชทานรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย

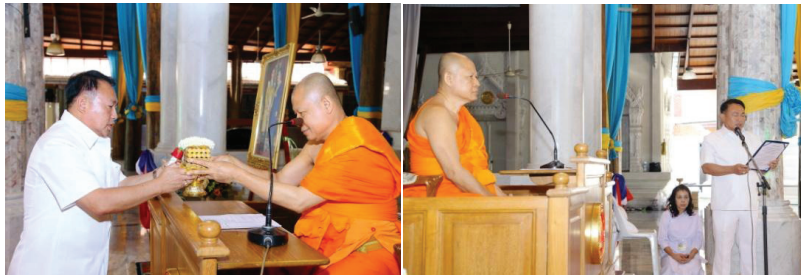
นายณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจกรมที่ดินและข้าราชการกรมที่ดินวางพานพุ่ม
เนื่องในวันพระราชพิธีฉลองวันพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
หน้าพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ บริเวณหน้าอาคารรัฐสภา ถนนอุทธรณ์
เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๙

นายธรรมศักดิ์ ชนะ รองอธิบดีกรมที่ดิน มอบนโยบายแนวทางการตรวจราชการ

นายธรรมศักดิ์ ชนะ รองอธิบดีกรมที่ดิน มอบนโยบายแนวทางการตรวจราชการตามโครงการ
ศูนย์ข้อมูลที่ดินและแผนที่แห่งชาติกรมที่ดิน ระยะที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุม ๒ ชั้น ๕ กรมที่ดิน วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

โครงการปฏิบัติธรรมเสริมสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม

นายวานิตย์ อินทรักษ์ รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานเปิดโครงการปฏิบัติธรรมเสริมสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ถึงวันเสาร์ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ วัดปากน้ำ แขวงวapakคลอง เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ

รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานเปิดโครงการฝึกอบรม
หลักสูตรการเสริมสร้างและการดำเนินการทางวินัย

นายสุจิต จงประเสริฐ รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานเปิดโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการเสริมสร้างและการดำเนินการทางวินัย ณ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗

นายถวัลย์ ทิมसार รองอธิบดีกรมที่ดิน ร่วมสนทนาสดในรายการสถานีประชาชน

นายถวัลย์ ทิมसार รองอธิบดีกรมที่ดิน ร่วมสนทนาสดในรายการสถานีประชาชน
“เรื่องราวปัญหาความเดือดร้อนของชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หมู่ ๒ , ๓ และ ๔ ตำบลทุ่งคุขลา
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี” ณ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ขอเชิญสมัครเป็นสมาชิกวารสารที่ดิน

เรียน บุคคลที่สนใจ

กองบรรณาธิการวารสารที่ดิน ขอเชิญชวนท่านสมัครเป็นสมาชิกวารสารที่ดิน ราย 2 เดือน ปีละ 6 ฉบับ ประจำปี พ.ศ. 2558 (ปีที่ 61) ในอัตราค่าบำรุงปีละ 350 บาท (รวมค่าจัดส่งทางไปรษณีย์แล้ว) โดยมีวิธีการชำระเงิน ดังนี้

1. โอนเงินเข้าบัญชีธนาคารออมสิน สาขาศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ
แจ้งวัฒนะ (อาคาร B) ชื่อบัญชี “ค่าบำรุงวารสารที่ดิน”
เลขที่บัญชี 053830037072

2. ณาณัติสั่งจ่ายในนาม ผู้อำนวยการกองแผนงาน
ปณ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ กรุงเทพฯ 10215

หมายเหตุ กรุณาส่งใบสมัครและสำเนาหลักฐานการชำระเงิน พร้อมเขียนชื่อที่อยู่
ของผู้ส่งจงให้ครบถ้วนชัดเจน และส่งกลับมายังที่...

กลุ่มติดตามและประเมินผล กองแผนงาน ชั้น 6 กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารรัฐประศาสนภักดี ถ.แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพฯ 10210 หรือ FAX เอกสารมาที่หมายเลข 0 - 2143 - 9160

โทรศัพท์หมายเลข 0 - 2141 - 5661 ติดต่อคุณพนิดา

สมาชิกใหม่

ใบเสร็จรับเงินเล่มที่.....เลขที่.....

ต่ออายุสมาชิก

ลงวันที่.....

ใบสมัครสมาชิกวารสารที่ดิน

ชื่อ - นามสกุล.....มีความประสงค์ขอสมัคร
เป็นสมาชิกวารสารที่ดิน ปีที่ 61 (พ.ศ. 2558) โปรดจัดส่งวารสารที่ดิน ณ ที่อยู่เลขที่.....

ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทร.

หมายเหตุ กรุณาย้ายที่อยู่โปรดแจ้งให้ทราบด้วย โทร. 0 - 2141 - 5661